

جن بۆ خۆيم

جن بۆ خۆيم دەبا

سەلام عومەر

جن بۆ خۆيىم

نووسەر: سەلام عومەر

پيىت چىنىن: زەمەند سەلام

دیزاينى بەرگە و ناوەرۆك: ھېرش مەغدىد

ھەلەچن: محەمەد چۆمانى

چاپخانىەى:

نرخ: 4000

تيراژ: 500 دانە

چاپى يەكەم 2018

لە بەرپۆه بەرايەتى گشتى كىتبخانە گشتىيەگان ھەريىمى

كوردستان

ژمارەى سپاردنى (98)ى سالى 2018 پيىدراوہ

لاپەرە	ناوەرۆك
5	1- چىرۆكى پارچە بوونم
9	2- ئامانچ
41	3- خەيالىك بەناو ھەسارەكاندا
69	4- كىشانى تەمەن
77	5- مروفىك لى دەعبا
91	6- چوونە چىيا
155	7- راپەرىن
175	8- مىوانى ناوەخت
195	9- بوونە پالەوان
205	10- چوونە ناو گەردوون
243	12- حىكايەتى دىكەش
259	13- جولانى دەمارى شەرانگىزىم

جن بۆ خۆيم

چىرۆك پاره بوونم

چۆرانه وهى خوین مندالیمی ئاودا، چاوی
سوورکردمه وهو لایوه تیمی بوخوی برد، گهړهك و شارو
ولاته كه می سووردا گهړاندو زۆری نه مابوو رقم تیدا
بچینی، له ئاواره پیدا به سیمای نوی ئاشنا بووم، شارو
دیھاتی جیاواز هه بوون سه رسامیان کردم، له خاکی
خوشمدا گولله ی زیندووم دی بو من دهات، فییره
راکردن و ترسیان کردم، فریاندامه به ندیخانه و
ناچاری هه لاتنیان کردم، ئازه لی درنده و دیوم دیتن،
هه ندیکیان وه کوخۆمان بوون و خویمان پیناساندم،
هه ندیکی تریان له نیو ئه فسانه کاندای خهویان ده زراندم،
به چپای هه زار به هه زاردا هه لگه رام، گه یشته لوتکه و

يهك دوو جارانيش خلۆر بوومهوهو لهبنى بنهوه
 گيرسامهوه، ئهوهندهنا، بوومه هاوهلى ههزاران و
 ههنديجار هاورييهتيشيان ليستاندمهوه، ناچاريانکردم
 مندائيم و لايهتيم بهو تهقهله رزيوانه بدوورمهوه كه
 دواتر بوونه گريكوپرهو ئيستا خهريكي كردنهوهيانم،
 ناچارتريانکردم لهو دهرگايانهدهم كه لهئهفسانهكان
 ديبوومن، پيموابوو خهونهكاني من لهويدان، ئهوه
 شوينهى ههزهكانم باليان ليدهروى و پييان دهگهमे
 نهينييهكان، وايانليکردم ئايندهم بخرمه نيو
 ئهگهرهكانهوه و ئهوه سهرهتايانه بدؤزمهوه كه ليوه
 هاتبووم، فيرى مهى خواردنهوه بووم، تا بگهمه
 سربوون و لهگهله فريدانى شوشهكاندا شهريمشم بشكى.
 دووچارچهنه ديمهنيكى تراژيدى كه ژن وژالى
 گهههكهكه مى له خوین وهردابوو، كهوتنى چهكو
 چۆلكردنى سهنگههكان، لهتوپهتى كردم، ئيدى
 ههليانگرتمهوهو بهبى خواستى خۆم، ههر پارچهيان له
 شويينيك فريدام، ليردها، له ههلوهريني تهمهن و

وشه كاندا، خهريكي كو كوردنه وهى پارچه كانى خوّم،
خهريكي ئاويته كوردنى ئه و خه يال و چيرو كانه م
كه هه نديكى له گه ل لاشه ي (ئامانچ) دا ني ژران و
هه نديكى ديشى وشك ببوونه وه و كه لكى هه لگرتنه وه يان
نه مابوو، خو هه نديكيان ببوونه هه لم و ئه و هه نده ي
ده ستيشمكه وته وه، له ژير شه بقه ي جنه كه ي ها وريّم
شارد رابوونه وه و بوّم هيّانه وه، تا له ئه فسوونى
پارچه بووندا هه نديكى بهر ئيوهش بكه وي، تا هه ره يچ
نه بي له چيروكى هه لاهه لابووندا هه ر به بزرى
نه ميّنه وه.

★ ★ ★

جن بۆ خويم

ئامانچ

سپىدەيەكى زوو بوو لە شقارتە كرىن دەھاتمەو، كە
دیمەنى لاشەى لە خویندا شەلال بوى ئامانچى
جیرانمانم دیت، دایكى لە باوەشى كوردبوو ھەر
بەراگردن بەرەو خەستەخانەى دەبرد، ئەو دیمەنە
توشى شوكى كردم، چونكە ھەر پيىنج خولەك پيىشت
بەيەكەوہ لە كوئانى خوئمان گەمانمان دەكردوو بە
كاغەز ساروخمان درووستدەكرد، ھيشتا تەمەنمان

نەگەيشتبووۋە ھەوت سالان و لە قوتابخانە ۋەريان
نەگرتبووين، بۆيە بەيانيان تەنيا من و ئامانچ
دەماينەۋەو لە كۆلانەكەمان جۆرەھا ياريمان دەکرد،
خۇمان فيرە تىروكەوان درووستکردن و نيشانە شكاندن
و زۆر جارانيش بە قەۋانى فيشەكەكان كە هيشتا بۆن
باروتيان ليدەھات سەنگەرمان لەيەكترى دەگرت، بەلام
پلانى ئەو رۆژەمان تەنيا دروستکردنى ساروخ بوو.

ئەو رۆژە دايكەم ھاتە بەردەرگاۋ عانەيەكى دامى و
پيى گوتەم:

بىرۆ لەلای مام مەحمودى دووكاندار شقارتەيەكەم بۆ
بىرە، شقارتەي ئەۋكاتى قەپىلكەكەشى ھەر لەدار
درووستدەگرا، ويىنەي سى ئەستىرەي لەسەربوو ھەر
لەو ئەستىرانە دەچن كە ئىستا لە سەر شانى
ئەفسەرەكان دانراون، ھەموو جارېكىش كە شقارتەم
بەردەست كەوتبايە چەند دەنكيكەم دەگىرايەۋە يان
ئاگرمان پيدەكردەۋە ياخود لەناو سيمي پاكەتمان
داويشت و بە بەردىك دەمان تەقاندەۋە، ئەو رۆژە خۆم

ئامادەکرد تا لەگەڵ ئامانج ئەو يارپەش بکەين، بەلام
 فریا نەکەوتين، چونکە لە گەرانه وەمدا بوو ئەو ديمەنە
 لە جیى خۆم سړى کردم، ئامانج بە لاشەيهکى شل و لە
 خويندا گەوزاو لە باوئشى دايکيداشۆر بېوؤه.

بۆ يەكەمجارم بوو دايكى ئامانج بەبى لەچك ببينم،
 ئەو هەميشە لەچکىكى سىپى بەسەر پرچەکانيدا
 بەردەدايهو، ئەمجارەيان کەزىيەکانى شۆر بېونەو
 دەلاوايهو، ئامانج سەرى بە لەچکەكەى دايكى
 بەستراوو چۆر چۆر خوينى لى دەتکا، رەنگى لەچکەكەى
 و تەواوى کراسەكەى دايكى سوور داگەر ابو، دايكى
 من و ژنى گەرەكيش بە لەخۆدان و لالانەو بەدووى
 کەوتبوون، بەختى ئامانج لەم کاتەدا يەك نۆتۆمبيليش
 بەوناويدا نەهات، کە بەتەنیشتمدا رەتبوون
 بەدايکيشمەو کەس ئاگای لەمن نەبوو، راوئستا بووم و
 هەردووک دەستم لە باغەئمدا عاسى ببوون،
 نەچۆرانهوئى خوينى ئامانج و نە چريکەى دايكى کە
 بەردى بەدەنگ دينا، نە لاوانەوئى داکم و ژنى گەرەك

نەيانتوانى بەگريانم بەيىنن، ساتىكى زۇر تراژىدى بوو،
كەچى نەمتوانى بەدووشيان بىكەوم، پىم وابوو
ئۆتۆمبىل لىيداوه، بەلام نە ئەوان لەسەر ئۆتۆمبىل
بوون و نە هيچ ئۆتۆمبىل كىش لە گەرەكەكەمان ديار
بوو، بۇيە هاتمەوہ مال و دىتم ھەرسى خوشكەكانم كە
ئەوان گەورەو عازەب بوون دەگريان و توند لە
باوہشيان كردم، هيچ پرسيارم لىنەكردن بەلام گويم
لەوان بوو دەيانگوت بەخوداى سەرى بە بەردە
نەقارپىيەكان كەوتووہو مىشكى تەقيوہ، ئىشاللا بەشى
دايك و باوكى دەبىت، كچە جيرانەكەمان كە ھەميشە
خۇى پۇشتە دەكردوو مندالىشى خوش دەويست،
ھەرچەندجار منى دىبا ماچى دەكردم، ئەمنى لە
خوشكەم وەرگرت و توند بەخۇيەوہ نووساندم، دەستى
بە پرچ و لارومەتيدا دەھىنام و زۇر بەناسكى ھەرودەك
ناسكى خۇى دەگريا، فرمىسكە گەرمەكانى كولمەكانى
منىشى تەپرکرد، زوو زوو بە لچكە ئاورىشمىنيەكەى
چاوى دەسپريەوہو بە ھەنسك و دەنگىكى تىكەل

به گريان پيى گوتەم: ئيشاللا به تەنى له كۆلانى
نامينييه وه.

ئەو قەسەيه كارىگەرى لەسەر جيهيشتەم، بەلام ديسان
نەيگرياندم، بەردەرگاي ئيمە كە بەردەرگاي مالى
ئامانجيش بوو چونكە دەرگامان لە تەنیشت يەكترى
بوو پەربوو لە مندال و ژنى گەرەك، هەر هەموويان
روويان لەئاسمان دەكردوو نزيان بۆ چاكبوونەوهى
دەخواست، يا سەبرى جيرانمان كە لەهەموان زياتر
فرميسكى دەرشت گوتى:

تازە لە كۆلان بوو كوپرا گەيشتە سەربان و بەربۆوه،
ئيدى بەو قەسەيهى ياسەبرى تيگەيشتەم بۆ هەلدانى
ئەو ساروخانەى درووستى كردبوون چۆتە سەربان و
ئەو كارەساتەى بەسەر هاتوو.

تادەهات خەلكى گەرەك زياتر خويان دەخزانده نيو
قەرەبالغىه كەوه، مام وسيني جيرانمان روى لەخوشكەم
كردوو گوتى:

كچى ئەوه چ قەوماوه ؟

خوشكىشم وهلامى دايهوه گوتى:

وهلا مامهوسين ئامانجى كورى كاك حهמידى چيرانمان
لهو سهربانهپرا بهربؤوه ئيره، دهستى بؤ بهرده
نهقارپيهكان راداشت، زؤر بهخراپى سهرى شكاو
رفانديانه خهستهخانهى.

مام وسين مام وسين بوو دهستى برد بؤ كلاو و
جهمهدانپيهكهى توندوبهئىدى كردهوهو هيچيدى
نهگوت و ههر بهراكردن رؤى، ههر لهوى تيگهيشتم كه
ئامانج چى بهسهرهاوووه، بؤيه لهنيو بيدهنگى خووم و
سهرسورمانم لهو قهرهبالغييهى ههبوو مامهوه،
خوشكىشم توند لهباوهشيى كردبووم ههر دهستيشى
شلبايه دايدنام و بهلام نهيددهيشت يهك مهتريش ليى
دوور كهومهوه، پيموابى كهس لهماليدا نهمابوو، منيش
هيشتا دهستيكم لهنيو باغهلمدا بوو تا شقارتكه ون
نهكهم، ههرچهنده ئهوه ديمهنهوه ناپؤرايه ههموو
شتيكي بير بردبوومهوه، بهتايبهتيش دهستم ئارهقهى
كردبوو و شقارتكههى خاو كردبؤوه، بؤيه دهرمهيناو

دامه خوشکم، ئەو ویش لئی وەرگرتەم و ئەمنی
بیرکەوتەووە گوئی: لێم دوور نەکەوییهو.

نزیکهی دوو کاتژمێر بەسەر رووداوەکەدا رابوورد
تا دەهات ئاپۆرەهی جیران و خزم و کەسی مائی کاک
حەمید زیاد دەبوو، تا جیپییکی سەوز کەپەر بوو لە ژن
و ژالی گەرەک و مام و سین و بابیشی لەگەڵ بوون، بە
زیکەو لە خۆدان لە بەردەمی مائی ئیمە رایگرت و
هەوایی مردنی ئامانجیان راگەیاندا، دایکەم لەناویان بوو
هەموو کراسەکەهی خوین بوو، دیاربوو لە ریی
خەستەخانە ئامانجی لە دایکی وەرگرتوو، پێدایە من
و بە گریانەووە ماچی دەکردم، دایکی ئامانج بەهەموو
ژنی گەرەک نەدەگیرا، ئیدی پیاویش بە گەرەکی
وەربوون و قەرەباڵغییەکی زۆر کە پیشتر شتی وام
نەدیوو مائی ئیمەو ئەوانی داپۆشی، گریان لە هەموو
لایەکەو دەهات، کەچی نەمدەزانی هۆکار چییە کەمن
فرمیسک بەچاومدا نە دەهاتە خوارووە، دایکی ئامانج
کەوێک شیتی لێهاتبوو پیری دایە من و توند لەباوہشیی

گرتم، به گريانه وه زۆر شتی گوت به لام له ترسان
هیچی لیئینه گهیشتم، ههر ئه و رۆژه دوور له چاوی
منداله کانی وهك من بردبوویان و ناشتبوویان،
پرسه گهشی له مالى ئیمه و ئه وان دانرا.

شهوى یه کهم خوشکه گه وره کهم که زۆر خه می
ئامانجی بوو بۆی ده گریاو داکیشم به دوایدا، ئه منیش
بۆ یه کهم جار له خوشکم پرسى ئامانج مرد؟

دایکم که چاویکی ههر له سه ر من بوو نه یه یشت
خوشکم وه لامم بداته وه و گوتی: نا کورم فریشته کان بۆ
خۆیان برد.

منیش گوتم فریشته کان کین؟

دایکم گوتی: فریشته کان خه لکی باشن، به چاو
نابینرین روحی هه موومان ده به نه لای خۆیان و کهس
ئازار نادهن.

گوتم: یه عنی ئیستا ئامانج له ئاسمانه؟

دایکم گوتی: به لى روحه که ی له و ییه و ئیستا ئاگای
له هه موومانه.

دەرفەتی پرسیار کردنی دیم نەما، چوونکە یاسەبری
جیرانمان هات و بەدایکمی گوت:
یانەجیبە دایکی ئامانجی رەحمەتی داوای ئیووی
کردوووە بابرۆین.

دایکیشم بەبێ هیچ چەندوچوونیک هەستاو دەستی
منی گرت و چووینە ئەوێ، یەکسەر دایکی ئامانجی کە
زۆر کەنەفت و ماندوو بوو هەر کەدیتمی لە پرمەوی
گریانیدا، بەداوای ئەواندا هەموو گریان و بەو چاوانەوی
خۆم دیتەم بابیشی دەگریا، بابی ئامانجی قەت ماچی
نەکردبووم دواجار بابیشی ئەمنی لە میز گرت و تەواو
ماچی کردم، بوونی کردم و بە هەنسکیکی شەرمی
ئاویتە بەگریانی پیاوانەووە گوتی:
هیشتا بوونی تاقانەکەمی لیدی.

هەر کە ئەم قەسەییە بەگریانەووە کرد، بەتایبەتیش
کە گریانی پیاو لەناو ژنان زۆر کاریگەرە، ئیدی قیژەوی
دایکم و دایکی و یاسەبری و هەمووان تیکەلی یەگتری
بوون، منیش کە لەنیو کەشیکی ماتەمی پەر لە

نووزانه وهودا بووم سهداي گريان تا ئه وسهري كۆلانی
دهچوو، هه موان به كچ و ژنه وه بهرگي رهشيان پۆشي
بوو، گريان و ماته م ئهوكي هه موانی گرتبوو، كه چي
نازانم هۆكار چي بوو هه ر گريانم نه دههات، به لام به
سه ر سو رمانه وه ته ماشام ده كردن و ئه وانيش هه ميشه
چاويكيان له سه ر من بوو، هه تا نازانم دا يكي ئامانجي
بوورايه وه يان نووست ئه منيان نه هي نايه وه مال، كه
هاتيشينه وه، دا يكم پي ي گوتم: كورم بۆيه سه بووري
به تو دي ت چونكه دا يمه به يه كه وه بوون، ئه و ژنه
فه قيره هه ر ئه و مندالهي هه بوو ئه و يش چه ند شي خ و
موشايه خيان كرد تا خودا ئه و كوره ي دانئ
فريشته گانيش ئه ويان بۆ خويان برد.

هاتينه وه مالي خومان و خوشكه كه م ميزي پي كردم و
دواتر بردميه سه رجبي خوي تا بمنويئ، له با وه شي ي
كردم و گوئي:

ئه و جار بنوو.

بهلام به هۆكاري خه يالى ئامانج و نهو كارساته ي
ئه مرؤ كه پيشتر شتيوام نه دي بوو خه وم ليئه ده كه وت،
بيرم له وه ده كرده وه ئيستا ده بيت ئامانج له كوئ بيت؟
فريشته كان له باوه شي ده گرن؟ ميزي پيده كهن و
ده يخه وينن؟ باشه له و ئاسمانه چؤن بهرنا بيته وه ؟ به و
منداليه ي خؤم كه نه مده زاني گريان چييه بيرم له
ئاسمان و گهر دوون و فريشته و بزر بوون ده كرده وه،
ئاخر كوره كه ي جيرانيشمان كه له من گه وره تر بوو ههر
ئه و رؤزه پيي گوتم:

تازه ئامانج نابينه وه، ئه و رؤيشته ئاسمان
منداليكيدي بكه برادهرت و ياري له گه ل بكه.
هه موو ئه و رووداوانه ي ئه ورؤ نه يانده هيشت بخه وم،
خوشكه كه شم كه ديار بوو رووداوه كه سري كرد بوو
خه وي ليئه ده كه وت، بؤيه ته ماشاي كردم و گوئي:
تا ئيستا نه خه وتووي؟ بنوو بابه كه م سبه ي ده بيت
زوو له خه و هه ستين.

دايكم گويى له مشتومپى من و خوشكم بوو
دهشيزانى هەردووكمان خەومان ليناكەوى بۆيە ھاتە
لام و لەباوەشيى كردم، يەكسەر ئەو چىرۆكەى
بەبىرداھات كە من زۆر حەزم ليدەكرد، گوتى:

كۆرۈم چىرۆكى كۆرۈپ بەفەرت بۆ بگىرپمەو؟ منىش
چوونكە حەزم لىي بوو گوتەم: دەى.

دايكم گوتى:

(ھەبوو نەبوو خىزانىك ھەبوون ھەموو بەيانىيەك
بۆ نان كىرپىن كۆرپە پاشەبەرەكەيان دەناردە لاي وەستا
حاجى نانەوا ، خۆ كۆرۈپ لەوى گەورەترىان ھەبوو
بەلام ھەر ئەويان دەنارد، چوونكە دووربى گويى
شەيتانى كەربى، كۆرپىكى وەك تۆ ۋىكەلە بوو،
كردبوويە كارى رۆژانەى و سەرما و گەرمايا بەبى
پىگوتن ھەلدەستاو سەرەويلكى نانى لە بنھەنگلى دەناو
كارى خۆى جىبەجى دەكرد، بەيانىيەك كە لەخەو
ھەلدەستى تا بچىت نانى گەرم بۆ مائەوە بىكرى،
دەبىنى بەفرىكى ئەستورور بارىوھو بەردەوامىش بەفر

وہك كەرتكە جىل دىتە خوارى، ئەۋىش جزمە
لاستىقەكانى لەپى دەكات و قەمسەئەيەكى بە فەرۋوى
ئەستوورى دەبىت ئەۋىش لەبەر دەكات، ھىشتا دىنيا
روناك نەبۇتەۋە بەلام چوونكە بەفر سىپىيە بۇيە
شەقام سىپى سىپى دەچىتەۋە، بەفرى تازە بارىۋىش كە
ھىشتا سامالى بەر نەكەوتوۋە وەكو لۆكە وايە لاقت
تەيدا نىقوم دەبىت و ھەنگاۋەكان زۇر ئەستەم دەبن،
كۆرەش كە بەناۋ بەفرەكەدا دەپرات ھەتا چۆكى نىقوم
دەبىت.

كۆرپىشەرىنەم بۇخۇشت دەزانى سەرەۋەى جزمەى
لاستىق كراۋەيە چوونكە قەيتانى تۈۈندىكى نىيە
بۇيە لەگەل ھەر ھەنگاۋ نانىك كە ناچار بوۋ ھەتا
سنگى بەرزى بىكاتەۋە جزمەكەى پىردەبوۋ لەبەفر،
ئەۋجا بە ھەردوۋ پەنجە تەزىۋەكانى بەفرەكەى
دەردەھىناۋ جارىكىدى ھەنگاۋە سستەكانى دەنايەۋە،
بەلام دواچار تەۋاۋى جزمەكەى پىردەبىت لە جلىتاۋى

بەفرۇ لاقەكانى دەتەزن، تەزىنىك لە جىگەى خۇى
جولەى بۆ ناكرى.

كە خىزانەكەيان لە خەو ھەلدەستن دەبىنن كورە
پاشە بەرەكەيان لەناو جىگەى خۇيدا نىيەو سەرەويلكو
ئەو بپرە پارەيەى لە سەريان دانابوو نەماو، ئىدى
دەزانن كە چووہ بۆ نان كرىن، دايكى سەماوەر پىدەكات
و گىزە گىزەكەى رۇژە رىيەك دەروا، چا پىدەكات
خوان دادەمەزرى كەچى كورە ھەر نەگەرايەو، كات
درەنگ دەبىت و ھەرگىز ئەوئەندە دوانەكەوتوو، بۆيە
بەدوویدا دەچن، كە دەچنە دووكانى وەستا حاجى
نانەوا ئەو دەلىت ئەمرۆ كورەكەى ئىوہ نەھاتووہ بۆ
نانكرىن، ئىدى دلئان دادەخورپىت و دەكەونە سۇراغى،
سەرەتا لە جىرانەكانەوہ دەست پىدەكەن، لە يەك
مالىش نايدۆزنەوہ، بەفرىش بەردەوام لە بارىنداىە ،
يەك لە جىرانەكانىان كە شوپن ھەلگرىكى باش دەبىت،
دەتوانىت جىپىيى دزانىش بدۆزىتەوہ، وەگەلئان
دەكەووت و ھەر لەبەر دەركىوہ بە دووى جىپىيى كورە

دەكەوئى، ئەو پياۋە زۆر شارەزا دەبىت، بە پەنجە ئىشارەتى جى پىيەكان دەكات و يەك يەك بۇيان شىدەكاتهۋە.

دەلى ئەۋە جىپىي كورەكەي ئىۋەيە ئەۋەتا بەفر بەسەرىدا باریۋەتەۋە ديارە زۆر زوو لە مالى ھاتۆتە دەر، نابىنن خەرىكە بەبەفر پەر دەبىتەۋە، ئەمما ئەۋە جىپىي مام سمايلىيە ئەۋ لەۋىش زووتر ۋەدەر كەۋتوۋە چوونكە ھەموو بەيانىان دەچىت سۆبەي مزگەۋتى دايسىنى، ئەھا تەماشاكەن ئەۋە جىپىي باجى ئايشىيە ئەۋ دۋاى ھەردووكيان ھاتۆتە دەر، چوونكە ئەۋىش ھەموو بەيانىيەك دەچىت خۋاردنى خەستەخانەي لىدەنى، جىپىي كورەكەي ئىۋەش زۆر بەروونى ديارە، ۋەدۋى جىپىيكان دەكەۋن، يەك يەك ھەنگاۋەكانى دەبىننەۋە، ھەرچەندە جىپىي دىش ھەبوون لەم دەورو بەرە ئەۋىش ھەموۋى جىپىي خەلكى گەرەك بوون بەتايبەتى ئىمالى كورەكەي، ھەروابىتەۋە پىي دىش ھەبوون كەۋتبوونە سەر جىپىي كورە، بەلام قۇلتايى

جزمهكانى ئامانچ ھەر ھەتا كىن دووكانى مام
مەحمۇدى ديار بوو، كە ھەر دووسەد مەترىك لە مالى
خۇيانەو دەبوو، لەوئى كالى دەبوو قۇرتاييەكەي
كەم دەبوو تا بەيەكجارى لە چاوان بزر دەبوو، شوين
ھەلگەر كە دەلى:

خۇش بەختانە جىپىي يەك دەعباي درندەش وەكو
گورگ و كەمتيارو ورج لە كۆلانى نين، تەنانەت ئى
سەگەكانىش ديار نين، جىپىي گەورەشى لىنيە ھەتا
گومانى ديوە شەلەي بگەين، ھەروايىتەو نە
سەرەويلكى نانى و نە جلو بەرگ و نە دلۆپە
خوينىكىش رزاو، خەم و نەبىت ھەر پەيا دەبىتەو.
بەلام كەس نەيزانى ئەو كورە پاشەبەرەي دايەو
بابەي چى بەسەرھات ئەرز قوتيدا يان ئاسمان
ھەئىلوشى.

تەواوى شارىان لەم ھەوالە ئاگادار كردهو،
نەخۇشخانەو پۆلىس و مزگەوت و مالى فەقى و
مجپورەكانىش گەران، كە چى يەك سۇراغيان دەست

نەكەوت، ھەندىك لە پياوۋە بە تەمەنەكان دەيانگوت
دېۋەشەلە رۋاندوۋىيەتى، چوونكە ئەو گۆپاللىكى پىيە
ھەر بەۋى دەرواۋ لەبن ھەنگىلى ناۋەو تۆلەى خۇى
كردۆتەۋەو بردوۋىيەتى.

جا كورى شىرىنم ھىكايەتى دېۋە شەلەشت بىستوۋە،
دېۋەشەلە پياۋى زىيەيە، ھەموو نىۋەشەۋىك
لەسندۆلەنەۋە، باش دەزانى سندۆلان گوندىكى
سەرزىيەيە، ھەلدەكشىت بەرەو ئاۋايىەكانى سەرى، زى
و زى ھەر بەناۋەراستى ئاۋەكەيدا دىت، كە دېۋەكە
لەناۋ زىيەدا بىت شلپ و ھورى رۆژە رىيەك دەروا، ئەو
زىيە قولە كە دارتلى تىدا نكوم دەبى ھەر تا ئەژنۇى
دىت، دەللىن تەنيا ئەو كاتانە دېۋەشەلە ئاسوۋدە دەبىت
كە زى ھەلدەستى، ھەستانى زىش تەنيا لە بەھاراندا
روودەدات كاتىك بارانىكى زور دەبارىت و بەفرى
چىپاكان دەتوئىنئىتەۋەو تەۋاۋى روبرەكان دەبنە لافاۋ و
كلۆ دەكەن، ئەۋجا بەھەموو شتىكەۋە دەرژىنە زىيەۋە،
دېۋەش ۋەك گەمىەكى گەۋرە دەكەۋىتە مەلە، ھەروا

گۆپالئىكىشى پىيە بەقەت كارىتەيەكى دەبىت، دىت و تا دەگاتە ئەو روبارەى ئاوايىەكەى ئىمە لەتدەكا، لەوئىش سەر دەكەوئتە سەرى و ھەركەسىك لەدەم روبارەكە بىئىنى بەھەموو قوۋەتى خۇى مستىكى لەپشتى دەدا، جائەوۋى مستى دىۋەشەلەى وئىكەوتبى يەكسەر لەرز گرتوئەتى و ھەرحەوتوئىكى ژياۋە، زۇركەمن ئەوانەى لەچنگى دىۋەشەلەى رزگاربان بوۋە، بۇيەش دەست لەخەلكى دەۋەشىنى، چوونكە پىشتر ئەو بەرۇژ لەنىۋ زىيەدا خۇى ھەشارداۋەو بەشەوئىش روبارو روبار بەرەوسەر ھەلكشاۋە، بەلام شەوئىكى شىخى سەندۇلان توۋشى دەبىت و ھەر لەنزىك گوندەكەى خۇيانى دەبىئىنى، شىخ دەيەۋى لەو قەمچانەى دوورخاتەۋە، بەلام دىۋە ھەر حسابى بۇ ناكە، لىيان دەبىتە شەر، دىۋ ھەر گاشە بەردىكى بۇ شىخى داۋى ھىندەى كەللە قەندىكى دەبى، شىخىش بە خاكە ناسەكەى خۇى قوتار دەكات و بەرەنگارى دەبىتەۋە، دىۋ كە دەبىنى ئەو بەشەرە لەۋى ناترسى و دەست دەكاتەۋە، ترس لىى

دهنیشی و دهیهوی راکا، شیخیش ههست بهبهزینی دیوه دهکات و بهههموو هیزی خاکه ناسیکی تیده سره وینی و لاقیکی دهسکینی، دیوه له تاوان و به شهله شهل رادهکا، ههتا یهک دوو مانگان کهس دیوه شهلهی نابینی، دواپی که دهگه ریتهوه ناو زییه خه لکی به شهلی دهیبینن و دهزانن ئەو گوپالەش هه ر له بهر شهلیه کهی هه ئیده گری و جی زهبری شیخی بو هه تایه پیوه دیار دهبی، ئیدی له وه به دواوه هه ر کهسیکی به ردهست که وتبی زهبری خوی لیده دات، دهست له کهس نا پاریزی، به لام ناویری توخنی سندۆلان و مالی شیخی بکهوی.

دهلین ئیستاش ئەو دیوه شهله هه رماوه، چه ندین کهسی ههنگاوتوه له په لوپوی خستوه، ئەو کاتهی بهری پشدهری رادهگوازی، خه لکی بیتوینی به چاوی خویان دیویانه له برسان په لاماری هوردویک عهسکه ری داوه که لوپارچهی کردوون، ئەو دیوه به چنگه زلهکانی داری له رهگه وه هه لدهکیشی، زور حهزی له ئاوه، بوپه هه ر به ناو ئاویدا دهروا، دهلین بهر له وهی شیخ لییدا

زەرى بۆكەس نەبوو، چونكە جاريكى لافاۋ ھاتوۋە
 گوندىكى بە تەۋاۋى بردوو، ئەو چۆتە ناوەرپاستى
 لافاۋكە ۋەك چيا لەۋى ۋەستاۋە ھەرچى لانكو كەسانى
 گوندو ئازەل ھەيە كە لافاۋ رايمايون ھەموۋى رزگار
 كىردوون، دوايش دوو مەرى لەبن ھەنگلى خۆى ناوۋە
 بردوونى، ئەوجا ھەتا برسى بووبى ھەلكشاۋتە نىزىك
 شارى و چۆتە سەر قەلاتى، خەلكىش ئەۋدى لە دەستى
 ھاتىبى بۆيان بردووۋە ئەۋيش ھەلى لووشىۋە، دەشلىن
 جىقونى دىۋەكەى كە لە سەر قەلاتى دانىشتوۋە ھەر
 ماۋە، ئاۋى بەھارانى تىدا كۆدەبىتەۋەۋە ئەو گۆمەى
 گامىش دەچنە ناۋى ئەۋە ئەو شوپنەيە كە دىۋەكە لىي
 دانىشتوۋە ناۋيان ناۋە گۆمى گامىشان، قەتىش زەرى
 بۆكەس نەبوۋە، تا لەدۋاى ئەو شەپەرى كە لەگەل
 شىخى كىردوۋىتە تىدى رەحم بەكەس ناكە، مندالان
 ھەر بە زىندوۋى قوتدەدا، دوور نىيە ھاتىبى و لاقىكى
 لەدىۋى ئەو دىۋى روبرارى چەقاندىبى و گۆپالەكەشى بە
 بەسەربانىكەۋە گىر كىردىبى و ئەو ناسكونۆلەى قوتدەبى.

ههش بوو دهیگوت نا فریشتهگان زگیان پی سوتاوهو
لهو سهرماو تهزینهی فریای کهوتوون لهگهڵ خۆیان
بردوو یانه، ناشیدهنهوه داکوبابی چۆن دلّیان هاتوو
بهو بهیانیه ساردوو بهفرانبارهی بینیرنه
نانکرینی؟ مام سمایلیش که پیاویکی دنیا دیته و خاوهن
ئهزموون بوو دهیگوت: باشه کهبابی مندالله که بیرحم
و لا موبالاته خو حهمدیهی دایکی بهرحم بوو، ههتا
دهمدیت بهسهر ئه و کورهدیدا دهگوت و دهیگوتهوه:

هه موو عالم زووی دهبوو

هه موو گهند و گوی دهبوو

ئه من چونکه درهنگم بوو

بازیك لهسهر چنگم بوو

شه مامیك حهوت رهنگم بوو

ئه دی بۆ هیشتی بهو سهرمایه ی ئه و کورّه نازداره که
پاشه بهر هیان بوو بچیتته نانکرین؟ هه بی و نه بی سهری
خۆی هه لگرتوووه له رقان جزمه کانیشی له باوهشی
کردوو به لایه کیدا روشتوووه خۆی شاردۆتهوه.

زستان رۇيشت و سالان هاتن و چوون نه سۇراغى
كورپى دەرگهوت نه گهس زانى چى بهسهرهات، ههر
بۇيهو ههموو سائىك لهو وهختهى كه لهمانگى
بهفرانبار بهفر دهبارىت و كۇلانى مالى كورپه
پاشه بهرهى داك و بابى سىي دهچيستهوه، داكى كورپه
ونبووهكه ديئوو بهبى سهئتهو كهوا تا ههست به
سهرامو تهزين بكات ههر به بهفر پهيكهرى كورپهكهى
له كن دووكانى مام مهحموودى درووستدهكات و ههتا
نزىكى نهوورۇزى دهمنيى، ئيستا ئهه و گهرهكهيان ناوناوه
گهركى كورپى بهفر.)

جا كورپهه ههرگيز بهبى پرسى دايهه و بابهى خو له
بهفرى نهدهى، چوونكه لهنيو بهفرىدا وندهبى، ئيستا
پيىم بلى گهرهكهكهيان ناونا چى؟

نهك تاقهتى وهلامدانهوهم نهبوو، بهلكو هيىندهى
ئهو حيكايهته بو گيرابوومهوه كۇتاييهكهيم ههر له
ميشكى خووم پيش وى تهواو كردبوو، كهنهفت و ماندوو
لهنيو خهياالى مردنى ئامانج و دواتریش چيروكى كورپى

بەفرچووومە خەوئىكى زۆر قوئىلەو، بەلام
بۆيەكەمجارخەونەم ديت، پيىم وابى ھەر يەكەمجاربوو،
چوونكە بەبىرم نايە پيىشتر خەونەم ديبى، لە خەونەمدا
من و ئامانچ لە ئاسمان بەيەكەو بەسەرشاردا دەفرين ،
پياسەمان دەکردوو چاومان بە گەرەكى خۆماندا
دەگىرا، خەلكى لەنيو خوشى خۇياندا بوون و كەس
ھەقى بەسەر ئيمەو نەبوو، بەتەنىشت ئەستىرەكانەو
دەرۆشتين، كويمان ھەز لىبايە دەچووین، داكوبامان
لەوى نەبوون تا ليمان تورە بن، لەزەتيك كەپيىشتر
نەمدىبوو تەزووى بە جەستەمان دەبەخشى، تەواوى
ئاسمان لەژىر كۆنترۆلى خۆماندا بوو، دايكەم و دايكى
ئامانچ لە خوارەو تەماشايان دەکردين و پيدەكەنين،
بۆ يەكەم جارم بوو ئازادىەكى رەھا بىينەم نەكەس
ريگريمان لىبكات و نەتوشى مەترسى بين، ئىدى ھەر
ئەوئەندى خەونەكەم بىرماو نازانەم دواتر چيمان
بەسەر ھات، بەلام كەسبەى ھەستام ديتەم نەدايكەم و نە
خوشكەم لەلام نەماون و جگەلەمن ھەمووان بەخەبەرن

و خۇشيان گۆرپو، مالمان پېرە لەمىوان و منىش لەو
 كاتەى كە داىكەم ھاتە لام و نان و ماستى بۆ تىكردم ،
 دەمخواردوو تەنيا بىرم لاي خەوگەم بوو، بىرم لە
 ئاسمان دەكردەوو ئەو ساتە خۇشانەم بەبىر دەھاتەو
 كە بەكەيفى خۇمان لە گەردووندا پىياسەمان دەكرد،
 ئەو خەونە بوو ھۆكارى عاشق بوونى من بە فرىن و
 ئاسمان، بەدلّ حەزم لىبوو بچمە لاي ئامانچ و لەجىياتى
 ھەلدانى ساروخى كاغەز خۇمان بفرىن، خەونىك بوو
 دوواتر تەواوى بىر كرنەو ھى گۆرپم، مادام گەورەكان
 باوەرپان بە فرىشتەو چوونە ئاسمانە منىش دەبىت
 ئەو باوەرە ھەلگرم و ئەگەر بە تەنىشې دەبىت
 سەفەرىكى وى بگەم.

ھەر ئەو خەونە بوو، بوو كرنەو ھى دەرگا
 نەينىيەكان و دوواتر مندالىمى گەورە كرد، يەكەم خەو
 بينىن بوو بەلام دوواتر زنجىرەيەك خەوى تال و
 شىرنىدى بەدووداھات، ھەر لەسەر نانخواردنى يەكەم
 بەيانى بى ئامانجى برادەرم بووم كە بابم پۆشتەو

پەرداخ خۇي گۆرپبوو، جەمەدانىيەكى رەشى نوۋى
لەسەر نابوو، ھەر چەند رۇژيک بوو دايكەم داوۋەكانى بۇ
چىنبوو، دەزبىچىكى بەردى درەوشاۋەى بەدەستەۋە
بوو، تەنيا بۇ پرسەو بۇنە تايبەتییەكان ھەئیدەگرت،
ئەو قاتە فاسۇنەشى لەبەر کردبوو كە لە سلیمانى و
بەشیۋازى مرادخانى و دەستوورى ئەۋى دوورابوو،
پىلاۋە بنقالتاغەكانىشى لەپیکردبوو، ئەۋەى كە
بەرییەدا دەرۋى تەقەتەقى رۇژەرییەك دەرۋى، ئەو
دیمەنە زۆر سەرنجى راکیشام بەتایبەت بە چاۋەكانى
خۆم دیتەم خوشكەم و داکەم و ئافرەتەكانىدى لە جل و
بەرگى رەش دەگەرەن تا ئەم چەند رۇژەى پرسە
لەبەرى كەن، ھەر ھەموویان خۇيان ئامادە کردبوو بە
مەنجهلى گەورە گەورە چىشت لیئین بۇ ئەو خەلكەى
كە برپارە بیئە پرسەكە، كەچى پیاۋەكان دەئىى بۇ
جیژن خۇيان گۆرپوۋەو نە دەگریەن و نە دەلاویئەۋە،
ئیدی بابەم رووی لە دايكەم کردوو گوتى:

نەجیبە ئاگات لە مندالان بى.

دايکيشم لچکه کهی به چاويه وه گرتبوو بهدزی من
هۆر هۆر دهگریا، ئەو خوگۆرپین و قسهیهی باوکم که
بۆمن نوێ بوو، له گهڵ گریانى دایکم که هه‌رگیز
وامنه‌دیوو هه‌لوێسته‌ی پیکردم و پیم وابوو ئاگیان له
خه‌ونه‌که‌ی شه‌ویى من بووه‌و جارێکیدی ریگه‌م
پیناده‌ن بچمه‌وه ئاسمان و له‌گه‌ڵ ئامانجی هاو‌رپیم
بفرین، بۆیه ئەو روژده‌و تا سى چوار روژیدی له‌نیو
قه‌ره‌بالغیدا بووین و ده‌رفه‌تی بیرکردنه‌وه‌م نه‌بوو،
به‌تایبه‌تیش یه‌که‌م جارم بوو ببینم له‌مالی ئیمه‌ ئەو
هه‌موو شیوه‌ لیده‌نری، هه‌روابیته‌وه به‌سه‌دان سینی له
ماله‌کانه‌وه ده‌هاتن و جو‌ره‌ها خواردنیا‌ن له‌سه‌ر بوو،
هه‌ر مال‌ه‌ش ناوی خو‌ی له‌بنی سینی و قاپه‌کان به
بۆیه‌ی ره‌نگاو ره‌نگ نووسی بوو، له‌ناو ئەو هه‌موو
ته‌قه‌ ته‌قی قاپ و قاچاغه، لاوانه‌وه‌و نوزانه‌وه‌ی ژنانم
ده‌هاته به‌رگو‌ی، به‌خو‌ر فرمیسکی ژن و کچانم ده‌دی
که‌چی ئەمن هه‌ر گریانم نه‌ده‌هات، وه‌ک ئەوه‌ی چاوی
من هیشتا فرمیسکی دروستنه‌کردبى، به‌روژ له‌نیو ئەو

كەشە غەمبارەدا بووم، بەلام هەموو شەوئ بەو
 ئومئیدەو دەنووستەم بگەمە ئامانج و لەگەل خوئ
 پیاسەیهکی گەردوونەم پیبکات، کەچی نەمدی و
 پیموابوو دوادیدارو خەونەم دەبئ بە ئامانجیک کە ئیستا
 بەناستەم شیوەکەیم لەبیرماوە.

بەلام ئەوەی کە قەت لەبیری ناکەم و هەمیشە
 پانتاییهکی بەرفراوانی بیرەوهریهکانمی داگیر کردوو،
 ئەوەی کە دئی هەلا هەلا کردم و سەرەتای ئاگریکی
 بیئامانی لە هەناومدا کردەو، دیمەنیك کە لەماوەی
 چەند چرکەیهکدا هەردوو چاوی رژاندم، بەیانی رۆژی
 پینجەم بوو کە دواى مردنی ئامانجی برادەرم بچمە
 دەری، پرسە کوئای هاتبوو، چوومە کوئان و دیتەم
 مندالی گەرەك دیارنەن هەموویان چوونەتە قوتابخانەو
 ئامانجیش لەوئ نییە، بەتەنی بووم و بوئیهکەمجار
 هەستم بە تەنیایی کرد، هەستمکرد جیهانی من چوئ
 بوو، شار جگە لەمن کەسیدی تیدا نییە، دەنگی
 موسیقاو قورئان کە پیشتەر لە مائەکانی گەرەکەو

دهبيسترا، ئەو رۆژە كپ و خامۆش بوو، لەسەر بەردیكى
 نەقار كەبۆ شوۆستەى شەقامەكە دايان نابوو دانیشتم،
 خوینىكى گەشى مەييم لە نیوان بەردەكان بەدى كرد،
 يەكسەر زانيم ئەو خوینى ئامانجە، تەنيایى و
 تارماييهك لەنيو خوینى ئامانج هیئندە بەخیرایى رژانە
 نیو هەستمەو، هەر لەخۆو ناووەم هەلەدەپەرى، بەبى
 مەبەست ریزیك فرمیسك هاتنە خواری، سەرەتا
 دەمويست هەر لەهەناوى خۆمدا بتویمەو، بەلام
 تەنيایى و بزربوونى ئامانج لە پرمەى گریانىكى
 ودهايدام نووزەم دەگەيشتە ئاسمان و هەنسكەكانە
 لەنيو گەرەككى تەم لئینیشتوودا سەداى دەدايەو،
 تەقینەوویهك لەنالەو ئەى دايە، كە لە قورگی
 مندالیكى شەش سالى دەردەچوو تەواوى جیرانەكانمانى
 بیدەنگ كرد، چریكەى من و غەوسى گەیلانى دایكەم
 كە وەك نەعرەتەو زەوى لەرزەيهك وابوو، هەموو
 گەرەكى بەسەردا رژاندين، دایكەم كە يەكەم ژن بوو
 گەيشتە سەرم زۆر ترسابوو، بەلام كەمنى بە سەلامەتى

ديت و ديتي سهرنجم له سهر خوينه گهي ئامانجه و
 فرميسكي پينج رۆژم به سهردا باراندوو، ئه وپش دايه
 پر مه ي گريان و توند له باوه شي ي كردم، دايكي
 ئامانجيش هاته دهري و كه ئه و ديمه نه يدي خو ي له
 خو لي و هرداو خوشكه گانم و كچاني گه ره ك و ژنه گان
 وه ك يه كه م رۆژي رووداوه كه پرسه يان نو يكرده وه،
 منيان به گريانه وه له باوه شي دايكي ئامانج هاويشت و
 فرميسكي من و دايكم ريز ريز دههاتنه خواري، ئيدي
 جيرانه گان ئيمه يان برده وه ژوري و له وي به ديار منه وه
 ده گريان و ده لاوانه وه، له وساوه له گه ل ئه وان فيره
 گريان بووم، به گريان و نوزه نوزي ئه وان هه ر له گه ل
 وان له پر مه ي گريانم ده داو ژير نه ده بوومه وه.

منيش له ته نيايي خو م و مردني ئامانج گه يشتم و
 برپارمدا هه موو شه وه گانم بده مه خه يالي ئه و تا هه ر
 هيچ نه بي جار جار له گه ل فريشته گان من و ئامانج
 پياسه بكه ين، بفرين و هه ر له ئاسمان خو مان گه و ره
 كه ين، له وي بخوينين و له و به رزيه وه ئا گامان له داكو

باب و كەسەكانمان بېت، ئىدى پېموابى دوايدارو
خەونم بوو بە ئامانجىك كە ئىستا شېوھكەشىم
بەئاستەم لەبىر ماوھ.

بەلام خەوى يەكەم شەوم، كە پېموايە يەكەم خەو
بىننىم بوو، بەتايبەتېش دواى مردنى ئامانج بووھ
خوليا، خولياى چوونە ئاسمان و نيو گەردوون،
ھەربۆيە ئەو خەونە لە گەلم گەورە بوو ھاتە نيو
ژيانمەوھو تەمەنى داگىر كردم، تا گەورە ترېش دەبووم
زۆرتر پرسىياري گەردوون و فرېشتەكان و چوونە
بۆشايەم دەگرد، گەيشتمە ئەو باوھپەرى كە دەكرى بەر لە
مردنىش بچيە سەر ھەسارەكان و ئەو خەونانە
بېنيەدى كە بە مندالى ديوتن، بەلام چۆن و لەگەل كى
دەچى؟ ئەوھ نھيئىيەكە خۆت دەتوانى كۆدەكەى
بدۆزىيەوھ، ھەولئىكە بۆ گەيشتن بەو شوئىنانەى خەون
نېن، بەلام زۆر لەخەون دەچن، دەكرى ناوى ئەفسانە
يان حىكايەتيان لىئىيىن، ياخود ھەموو ئەو چىرۆكانەى
خۆمان بۆ خۆمان نووسىوھتەوھ.

ھەر ئەو خەونە بوو مندالئىمى ئاودا، تا گەورەيىمى
تىدا بدۆزمەو، گەورەيىك ھەمىشە كېشمان دەكاتەو
ئەو رۇژانەى خەونى رەنگاورەنگمان دەدیت، تا لەو پرا
بە جىھانىك ئاشنا بىن تەواوى سەرەتاو كۆتايىەکانى
لەيەك دەچن، وەك ئەو فىلمە دووبارانەى دەيان
بىننەو، يان ئەو خۆردى ھەموو رۇژى بەيانيان
ھەلدى و ئىواران ئاودەبى.

جن بۆ خويم

فەيالڭك بەنيۆ ھەسارەكاندا

ئاخر ھەموو كەس وا بەئاسانی ناتوانی بجیتە ناو
ھەسارەكان و چیرۆكى ئەوی بۆ ئیرە بەینیتەو، مەگەر
وھكو من خەون ببینن و لەگەڵ برادەریكى مردووتان
بچنە بۆشاییهو و دواتر بەخەبەر بێن و ھەرنیوہی
خەونەكەتان بیر مابى، دەزانم ھەمووان بەخەيال
رۆشتوون و بايى ئەوھندە زانیاریتان ھەيە، یان
وھرتانگرتووہ كە چۆن و كى دروستيكردوون، بەلام
ھیچ كامتان وھكو من بە ئاسانی نەگەيشتونی، ئەمن

ھەر بەخەون لەگەڵ ئامانجی برادەرم چوومەتە وی،
 دەکری بەراستیش بچم بۆنا؟ ھەر وایتەوہ باسی
 خەيالی زانستیتان بۆ ناکەم و سەفەری ناو بنکەي
 ناساشم نەکردووہ تا بە دووربینی ھابل کونە رەشەکان
 بدۆزمەوہ، یان لە سەردەمی رۆنالیگنی سەرۆکی
 ئەمەریکای پێشوو ژیاہم و بەنھینی لەگەڵ بوونەوہرە
 ئاسمانیەکان ریکەوتنم واژوو کردبێ تا ئەوان نھینی
 تەکنەلۆژیەم بدەنێ و منیش مروۆف و مانگیان بۆ بنیەرم،
 لەراستیشدا یەك دەفەری فریویشم لە ژیانم نەدیوہ تا
 گەشتیان لەگەڵ بکەم و یان بمرفینن و دواتر
 گەراندبمیانەوہ سەر زەوی، نەچوومەتە سیگۆشەي
 بەرمۆداو نە شوینە ترسناکەکەي ئەمەریکاشم بەسەر
 کردۆتەوہ، کە بە ناوچەي پەنجاو یەك ناسراوہو دەلین
 بوونەوہری ئاسمانی تیدا بەند کراوہ، تا لەو شوینانەوہ
 زانیاریەم دەست کەوتبێ، نا بۆیەکەمجارە دەمەوی نھینی
 چوونم بۆناو گەردوون بدرکینم و ئەو نھینی و

زانياريانه تان بدهمی که جياوازه لهو زانياريانه ی تا
ئیستا دهست زاناکان که وتوون.

ئاخر جیهانی هه ساره کان زور فراوانه کی هه یه
شهوانی هاوینان له سه ربان که له سه ر پشت راکشاه
نه چوو بیته نیو ئەم جیهانه، سه رنجی له سه ر
ئه ستیره کان گیر نه بووبی و بیری له گهردوون
نه کرد بیته وه، که به خه یال گه شتیکی ویده که ی هه م
ئه وان باشتر ده ناسی و هه م بیریشته فراوانتر ده بی،
ده توانی له ویدا گه مه شیان له گه ل بکه ی و کوشیان
بکه یه وه خه یالی مندالی ناوایه ئه ستیره کان وه کو که لا
گه مه یان پیده کری و پیشت وایه هه ره ینده ی ئەو ورده
چه وانه ن روبر لایداون یان ئەو ماسییه بچووکانه ن
که نارگیر بوون، بویه ئەگه ر ده ست پیمان بگا چه ندت
حه زلییه ده توانی بیان به ی چونکه ئەوی هی هه موانه و
ههروهک چون که س ریگری له ته ماشاگردنیان ناکا.

شهوانی مندالیم به تایبهت دوی له ده ستدانی ئامانج
و ئەو خه ونه ی دیتم، له ته ماشاگردنی ئه ستیره کان

خالى كردهوه، پيىم سەير بوو لەنيۆ بۆشايدا وەستاوان و
هەلنارژيىن، ئەوانەش كە بەردەبنەوهو وەك روناكيەكى
دريژ دەچۆرپىنە سەر زەوى ئەوه گيانى پادشاو
كەسايەتییە زلەكانە دەرژى، واتە كەسيك دەمرى و
گيانى هەلئەكشى، هەموو ئەوانە نازانم ئەفسانە بوون
يان راستى بەلام قسەو گوتەى گەورەكانمان بوون، ئيمە
راست و درووست ليىمان وەردەگرتن و زۆرجار خۇمان
دەكرد بەو پالەوانانەى بابم لە چيروكە
ئەفسانەيىهەكاندا بۆى باس دەكردين، يان ئەو
حيكايەتانەى دايكەم بەر لە نووستنمان بۆى
دەگيرايىنەوه.

گوڵەستىرەكانى باخچەى مائەكەمان لەگەل
دەركەوتنى ئەستىرەكان دەهاتنە دەرى و منداليم
دەيگوت:

ئەوانە ئەو ئەستىرانەن كە لەئاسمان ديىن و دەچن،
هەروەك وان بەرنابنەوهو ئەوانيش تەنيا شەوانە
خۇمان نيشان دەدەن بەلام جوڵەى گوڵەستىرەكان لە

ئەستىرەكانى ئاسمان خىراترن، تەنيا لەوانە نەبى كە
پىيان دەئىن مانگى دەستكردوو مروڧيان تىدايە.
ئەوانە بەشىكى زۆر كەمن لەو خەيالانەى شەوانى
منداليم، دەزانم ھەمووتان ھەروا بوون ھەزتان لىبوو
دەستان بە ئەوان بگاو بۆ خۆتانى بىەن، بەلام كە
دەگەيە قوتابخانەو يان پىشترىش كە لەگەورەكان گويت
لە نەينىەكانى نىو گەردوون دەبى رات دەگۆرى و خۆ
ھەندى جارىش باوەر ناكەى، بۆيە منىش وەكو ئىو
لەنىو ئەم نەينىە شاراوانەدا خەريك بوو بزردهبووم،
پانتايىە بەر فراوانەكانى ئاسمان و زەوى ئەمىيان
بچوكدەكردەو و ھەزم دەكرد لەگەل گەورە بوونى
جەستەم، بىرم ئەو شتە شاراوانە بدۆزىتەو كە
چەندىن سەدەيە مروڧايەتى بەدوويەو، فىلم لەسەرى
دەردەھىنن و ھەندى جارىش خەلكى پىدەترسىنن،
راستە خویندن بەشىكى زۆر كەمى فىركردىن و پىي
گوتىن: ئەستىرەكان زۆر گەورەترن لە بىركردنەو
ئىو... گەردوون كۆتايى نىيە، بەلام پىي نەگوتىن

لەنيوان خەيال و گەردوون چ جياوازيهك ههيه؟ خو
 ئەگەر پيشمان نهكهوئته سەر ئەو ئەستيرانه دەتوانين
 بهخەيال لهوئ بين، پيئ نهگوتين ئاوئتهبووني خەيال
 به نهئينه مهترسیدارهكان چ پيگهاتهيهكي لي
 دروستدهبيت؟ ئاخريئمهئ مندال زور شتمان بيست و
 خوئند، ههموو ئەو پهرتوكانهئ پهيوهست بوو
 بهزانستي گەردووناسيهوه بهشي ههره زوري مرؤف
 نووسيوني، راسته به ئەزموونيكي دهولمهئندا
 تيپهريون تا گهيشتونهته ههئديك راستي ، بهلام
 ئەوانيش بهدەر نين له ههله ههروهك چهئدين زانا
 ئەوانئ پيشخوئيان بهدرؤ دهخستهوهو هيچ دووريش
 نيهئ ئەوانهئ ديشن هي ئەمرؤ بهدرؤ بخهئنهوه، ههروا
 بيتهوه ئەو زاناiane تهئنيا زانياريان لهسەر مانگ و
 دهووروبهري خوئمان ههيه، كهسيان نهچوونهته نيو
 قولايي گەردوون، بويه ئەو ئەگهره باشترينه كه لهسەر
 خوئ بنيادي دهئيئ دەتوانئ ههموان لهلای خوئ دانئي
 و خوشت بهدووي ئەو نهئنيانهوهبي كه ئاشكرا

نەكراون، ھەروەك ئەو ھەندەى ھىنامەو ھەو خەرىكى
دركاندنىم، دەمەوى لەگەلم بن و سەرنجتان بخرەمە
سەر نھىنەكانى ناو گەردوون، ئاشناتانكەم بە
جىاوازىھەكان و لەھەمانكاتدا ھاوبەشى ئەو
كەلتوورانەى لىرە شانازى پىو ھەكەين و ئەوانىش بە
كۆن ناوى دەبەن، ئەگەر لەگەلم بمىننەو ھەگەل خۆم
ھەتتان دەگرم و ئاويتەى ئەو خەيالانەتان دەكەم
كەخەونى ھەموانەو بۆخۆمى دەبەم.

بە مندالى و تا تەمەنم بوو سەرووى سى سال لەم
زەويىە پان و بەرىنەدا مالم نەبوو، ژن و ئۆتۆمبىل و
بستىك زەويم نەبوو، چوونكە ھەمووى ھى حكومەت و
خەلكى دەولەمەند بوو، بۆيە بىرم لە گەردوون
دەكردەو، مادام ئەستىرەكان لە زەوى گەورەترن
دەچم لەوى پارچىك زەوى بۆخۆم دەبەم و خانوىكى
بچكۆلانەى لەسەر درووستدەكەم، خۆم خۆم
دەدۆزمەو ھەو ئەو شوپنە نىشان دەكەم كە خەونم پىو
دەدى باخچەيەكى لەسەر دروست دەكەم و دەتوانم جگە

له تهواوى گولهكان سهوزه بهتوريشهوه لهسهرى بچينم،
چوونكه ئهوى وهك زهوى نيهه خاوهنى نيهه داگيريش
نهكراوه، دواتر بهشى ههمووان دهكاو كى چهزدهكات
بابى، دهتوانين ببينه جيران و خزمایهتیش درووست
كهين.

جا ئيدى لهوى ريكخراويك يان پارتىكى فره رهنگ
پيكدينم و بىرۆكهى نيشتمانىكى نازاد بلاودهكهمهوه،
ههلبهته لهوكاتهدا چوونكه ئهمن يهكهم ههنگاوم ناوه
دهبمه سكرتيرى ئهه پارتهه ئهستيرهكەش ناو دهنيم
كوردستان، دهسكرى نيشتمانىكى وهكو وئاته
يهگرتوووهكانى ئهمهريكاي ليدرووستكهم و تهواوى
نهتهوهكانى سهه زهوى كوكهمهوه تا بههيز دهبين و
تواناي داگيركرنمان دهبيت و ئهوكاته به هيزىكى
تۆكمهوه دهگهپيمهوه سهه زهوى و هههچوار پارچهى
كوردستان نازاد دهكهم وسنووره دهسكردهكانى ئيره بۆ
ههتايه دهرمهوه، ئيدى ناوم وهكو گيشاراو مانديلاو
شورشيگيرهكانى دى دهچيته ناو ميژوو، وينهم

دەكەوئىتە سەر فانىلەو دىوارو جۆرەھا پەيكەرم بو
درووست دەكەن، خەلكى بە فۆتۆشۆب خۆيان
دەخزىننە تەنىشت منەو، يان دىن و لە پىش
پەيكەرەكەى من دەووستن و وئىنە دەگرن، دەيان فىلمى
جۆراو جۆرم لەسەر درووست دەكرى كە پىرپ دەبن لە
دىمەن و ئازايەتى ئەوتۆ كە من لە ژيانمدا نە
بەخەيالدا ھاتوون و نە كردوومن.

شۆرەتم بە ھەموو دنيادا بلاء دەبىتەو، ئىدى
رىكەوتنە خواروخيچەگانى لۆزان و جەزائىرو ئەوانىدى
كە لەسەر كەوئى ئىمەى كورد كرابوون
ھەلدەوھشىتەو دەو سىستىمى جىھانىش گۆرانكارىەكى
ریشەى بەخۆيەو دەبىنى، ئىدى ئەوكات بوخۆمان بو
ھەمىشە دوو نىشتمانمان دەبىت و دنياش لىمان
دەترسى، دەبىنە ئەو ژمارەيەى كە حساب و كتابى
بو دەكرى، چىدى وەكو بندەستەو پارچە پارچەو چىايى
وبىكەس نابىن كە تەنيا چىاكان ھاورپىمان بن، بەلكو
ئاسمان بەگشتى و ئەستىرەيەكى زەبەللاھى دىمان

دهبیت که دننیاام روکاری دهرهوهی واته توپکله کهی دهیان جوړ کانزای تیدایه و ناوهوهشی پر دهبیت له و شلمه منیه رهشهی له سهر زهوی مالی ویران کردین و خپرو بیړه کهی هر بۆ نه وانیدی بوو.

نه واننه تهنیا خه یال بوون ههروهک ئیوه توانای منیش نه وهنده بوو به لأم بهخت و بیرکردنه وهی زیاتر و هاوړپیه تی نه و کهس و شتانهی خه یالت فراوان و سر دهکا دوور نییه نه گهر نه شیگه یه ی له راستیه کان نزیکت بکاته وه ، بویه له دواى ته مهنی لایه تی کارم بۆ نه وه ده کرد پیاسه یه ک به گهر دووندا بکه م و نه و مالوچکه یه بدوژمه وه که له سهر زهوی نه مبوو، هیلانیه ک بۆ خو م گهرم که مه وه و له وی له سهر پشت راکشیم و له نامویدا سهرنج له سهر زهوی گیرکه م، له نیو ملیونان نه ستیره دا نه و رهنگانه بدوژمه وه که له مندالیمه وه ده یانینم، به لأم سیاست له لایه ک و کچیکی ناسکی جوان که زوړ نزیک بوون له خه یال و خه ونه کانم به زهویه وه گرییاندام.

سیاسەت پئی دەگوتەم: دەبیت کار بکەین بۆ
سەندنەوێ زەویە زەوت کراوەکان و نیشتمانیکی
ئازادی لئ دروستکەین، نیگای کچە ناسکەکەش شیرینتر
بوو لەو ئەستێرانەى شەوانە منیان دەخەواند، بۆیە
پێیەکانم تونتر لەزەوی گیر دەبوون، پێچەوانەى
گوتەکەى ماغوت جگە لە پێلاوەکانم زۆر شتی دی
بەزەویەو بەستمەو، بەلام چاویکم هەر لە
نەینیهکانی ئاسمان بوو، تا دەشەت بیرکردنەووم لە
هەسارە بێخاوەنەکان فراوانتر دەبوو، ئەو رۆژانە
لەنیوان مندالی و لاویەتیدا بووم، چونکە بەرخی پیری
بووم واتە پاشەبەرەو دووا مندالی خیزانەکەمان، دایکم
کە بەدانیشتنەو لەباوەشى دەکردم لاقم لەوسەرى
دۆشەگەکەى دەرچوو بوو، بابیشم دەیگوت: سمیلی
گوگرە بوو دەبیت ئیدی بۆخۆى کاروبارى خۆى
بەرپیکا، هەربۆیە بەو درێژ بوون و سمیل هاتنە پیم
وابوو زۆرى نەماو دەستم بگات بە ئەستێرەکان و، بۆ
گەشتن بە ویش بەدواداچوونى دەوی، خۆیندەو

تېرامانى زياترى گەرەكە، بۆيە پييهكم خسته ناو
سياست و ئەويديشم لەنيو عيشقيكى دەرويشانەدا
هيشتەو، بەلام ئاسمان چاوى لەسەرم بوو ھەرودەك
چۆن منيش بەبينى ئەو ئاسودە دەبووم، ھەرچى
تەماشام دەکرد جگە لە بۆشايەكى فراوان كە زۆر
جارانيش ويىنە ئامانجيش دەھاتە بەرچاوم، وەكو
چەترىك وابوو نەيدەھيشت بىرکردنەووم زياتر ئالۆز
بىت، واتە ئەو دەستبەردارى من دەبوو نەمنيش
چاوم لە ئەو دەبوو.

رۆژيک پياويكى ريشنى نورانى لە چياو ھات و لە
گۆرستان يەكتريمەن ديت و خۆي پيناساندم، ئەو
گۆرستانە چوونكە داروباريكى زۆرى لىيە بۆيە شويىنى
كۆبوونەووم خۆ ھەشاردان بوو، بۆ ھەموو ئەوانەى
مەبەستيان بوو لە چاوان ون بن، بەتايبەتيش
پيشمەرگەو ئەو گەنج و لاوانەى خەرىكى سياست
بوون، ھەروايپتەو ھەمان ئەو گۆرستانەش بوو كە
ئامانجى برادەرى مندالىمى تيدا نيژرا، بۆيە بپارمدا

ھەردوای تەواو بوونی کۆبوونەو ھەگەم لەگەڵ ئەو پیاو ھە
نوورانی و چاوەترسە، سەرئیک لە گۆرەکی ئامانجیش
بەدەم.

ئەوپیاو ھەر لەسەرەتای کۆبوونەو ھەگەمان کە
لەراستیدا ھەر خۆم و خۆی بووین پێی دەگۆتم :
زانپاری دروستمان لە سەر خۆت و خانەوادەگەت
ھەبە، ئەتۆ زۆر شەیدای خۆبندنەو ھەمیشە
چاویکت لەسەر گەردوونە، بەو کتیبانەرا دەزانم کە
ھەمیشە داوات کردوون، شیعریش دەنووسی و بلاویان
دەگەبەو، دەزانم بەدووی زانیاریەکان کەوتووی و
حەزت لە نەینییەکانی ئەوئییە، بۆیە جاری لە گەردوون
گەرئ، ئێمە نیشتمانئیکی داگیر کراومان ھەبە
تانەستینینەو ناتوانین پەرە ئالۆزەکانی گەردوون
ھەلدەینەو، دەبیت زەویەکانی ئێرە لە دەربەگ و
بیانیەکان وەرگرینەو ئەوسا تۆ خانوئیکی بچکۆلانەت
دەبئ بەخواستەگانت دەگە و دەست لەملانی ئەو
نازدارەش دەبی کە پێیەو بەستراویەو، ئەو فێری

پاراستنی نهیڼی و جهنگی پارتیزانی دهگردین نهو
ودرهقانهی دهداینی که له مه‌رگی نزیك دهگردینه‌وه
به‌لام دهیگوت:

گه‌یشتن به ئامانجه‌کان قوربانی دهوی، هه‌رگیز نابی
و ناشی ئیوهی لاو که تازه هاتونه نیو دنیای سیاسهت
خوتان بخه‌نه نیو مه‌ترسیه‌کانه‌وه، ئیمه پیوستیمان
پیتانه‌وه نه‌گه‌ر ئیمه‌ی چیا‌یی له‌نیو شاخه‌کاندا چاوی
خومان به‌کار بی‌نین، نه‌وه ئیوه لی‌ره چاوی ئیمه‌ن،
به‌هوی ئیوه‌وه ده‌توانین بی‌ینه ناو شاره‌کان و نه‌وه
زانیا‌ریانه‌مان ده‌سکه‌وی که ده‌مانه‌وی، ئیوه‌مان نه‌بی‌ت
ئیمه کو‌یرین بو‌یه ده‌بی‌ت به‌وریا‌یه‌وه کاره‌کانتان
نه‌نجام بدن و نه‌وه‌ی پیتان ده‌لین ده‌بی‌ت واب‌که‌ن،
هه‌ر نه‌وه روژه کو‌مه‌لیک دروشمی دامی وگوتی:

له‌گه‌ل دره‌وشانه‌وه‌ی نه‌ستیره‌کان و بی‌ده‌نگ بوونی
شار بی‌انگوازه‌وه سه‌ر دیواره‌کان پیشی گوتم: نه‌وه
نه‌یڼیه زور هه‌ستیا‌رت‌ره له فراوانی گه‌ردوون و شته
شاراوه‌کانی ناوی، ئیمه باوه‌رمان به‌خومان هه‌یه‌وه

دەتوانىن زەھويىيە لە دەست چووھەكانمان بگەرپننەو و
ئەو نەھنيانەش بدۆزىنەو كە مرقاىيەتى سەرقال
كردوو، ئەو پياوھ ريشنە نورانييە لە من ورياتر بوو
هەزم دەكرد هەم باس و خواسى سياسەت و هەم
گەردوونيشم زياتر پى بناسيى، ئەمما ئەو بەلاكە يديدا
دەبردمەو پى دەگوتە:

ئەو زەھويەى ئيمەش ئەستيرەيەكە وەكو ئەوانيدى
بەشى هەموانە تەنيا ئيمە نەبى، با بەشەكەى خۇمان
وەرگىنەو ئەوسا بىر يىكيش لەوانيدى دەكەينەو،
ئەوانەش كە سەرقالى گەردوونن و هەميشە خەريكى
دۆزىنەو نەھنيەكانى ناوين دەمىكە نيشتمانەكەى
خۇيان وەرگرتۆتەو خۇيان تەرخانكردوو بۆ گەران
بەدواى هەسارەكان و زۆرجارىش لەو بەينەدا چاودىرى
يەكترى دەكەن و هەردوو جەمسەرى دژ خەريكى
هەلدانەو نەھنيەكانى يەكترن، ئەوان بودجەيەكى
خەياليان بۆ ئەم مەبەستە تەرخانكردوو و تەواوى
مانگە دەستكردەكانى بۆشايى ئاسمان بە ناساشەو

جاسوسی له سهر يه كتری دهكهن، بۆيه ئهركى ئه مپروى
ئيمه سهرهتا سهندنه وهى مافه كانمانه، له بيريشتان
نه چيىت دهست و تواناي ئه وان بگاته ئه ستيره كان
داگيرى دهكهن و له وپش بهشى ئيمه دهكه ويته زيىر
دهستيان، ههروهك چۆن له ئيستاوه و پيش ئه وهى بگه نه
مهريخ سه رمايه داره كان زه ويان له وى كپروه، ته واوى
جهنگه گه وره كانى سهر ئه و ئه ستيره يهى خو مان بو
فراوانكردى ده سه لات و بردنى داها ت و ده سكه وته كان
بووه مرؤقه كانى زيىر ده ستيشيان وه كو كويله به كار
هيئاوه ههروهك ئه و كو يلايه تيهى ئيستاى ئيمه،
دواكه تنمان له سهندنه وهى زه ويه كانمان هيىنده يدى له
ئاسمان دوورمان ده كاته وه بۆيه ئه وهى له بهر ده ستمانه
با بيستينينه وه ئه و جار ئاورپك له سه ره وهش
ده ده يينه وه.

دواى گف تو گو يه كى فره له گه ل يه كترى و ري كه و تنمان
له سه ر زور شت، پياوه نوورانيه كه رو ي به لام به م
رييه دا نه رو ي كه پييدا ها تبوو، هه روا بيته وه

ههستمکرد يهك دوو كه سيديشى له گهڻ بوون، به نيو دارستانه چرەكانى گويزيليدا كه هەر زۆر نزيك بوو له قهبرستانى قه‌لادزى بزر بوون، منيش كه ده‌ميك بوو سه‌رم له گوڤرى ئامانج نه‌دابوو چوومه ئه‌وى، ته‌ماشام كرد گوڤره‌كه‌ى زۆر گچكه‌يه پيم سه‌يربوو به‌م چه‌ند سا‌له كه هه‌روا ده‌زانم دوينيه ئه‌وه‌نده گه‌وره‌و دريژ بووم، ته‌واوى بیره‌وه‌ريه‌كانى منداليم هاتنه‌وه ياد، به‌تايبه‌ت ئه‌و رۆژه ناخۆشه‌ى مه‌رگ بو هه‌ميشه ئيمه‌ى له‌يه‌كترى شارده‌وه، چه‌ند فرميسكى و هه‌فاداريم بو هه‌لرشت و گريانيش كه هه‌ر له‌وه‌وه فيربووم له ئه‌و كهدا قولپى ده‌دا له كه‌شيكى پرما‌ته‌م و چاويكى ته‌ره‌وه ويستم ئه‌وى جيبه‌يلم، به‌لام خشپه‌ى پى كه‌سيكى ناديارم هاته به‌ر گوئى، خه‌ريك بوو ترس داگيرم بكات، چونكه يه‌كه‌م كارى نه‌ينى پر مه‌ترسى بوو، چوار ده‌ورى ئه‌و شوينه‌ش سه‌ربازخانه‌و ره‌بيه‌ى دووژمنى لىبوو، به‌لام ئامانه‌شيت ده‌رکه‌وت، ئه‌و ژنه كه پييان ده‌گوت شيت بالاي به قه‌د چناريك ده‌بوو،

كراسيكى كوردى سادەى سىي لەبەردابوو كە لە
چلكنيان رەنگى بۆر ببوو، ھەتا سەر نەعلەكانى ھاتبوو،
ھىلەگىكى سوورمەى سوورى پۆشى بوو، پىرچە
سپىھەكانى كە قەت نەيدەبەست و بەكراوھى شۆرى
دەكردنەو، تەواوى شان و مى داپۆشى بوو.

چاوەكانى سەوز سەوز بوون، سىما سىي و نازدارەكەى
لەو پەريانە دەچوو كە من تەنيا لە وینە خەيالپەكاندا
دیتبوومن، ئەو ژنە لە گەرەكى خۇمان و سەرقلەبران
بىرازابا رووى لە يەك شوپن نەدەكرد، داكم ھەمىشە
خزمەتى دەكردوو ھەرچى بىويستايە دەيدايە، تىرى
دەكردوو رەوانەى مالى خۇيانى دەكردەو.

زۆرجاران ژنى گەرەكى كۆ دەبوونەو لە
سەرشۆركەكەى مالى ئىمە دەيان شووشت و
پاكوخاوينيان دەكردەو، يەك رستە مېخەكى تەپيشيان
بە ملەو ھەلدەواسى و بۆنى رۆژەپرىيەك دەپۆيى، بە
دیتنى نەك لىي نەترسام تەواو ھيۆر بوومەو چوونكە
بە سەدان جار خواردنم لەبەر دەمى داناو، ئەوجا داكم

پييدهگووت دهلوو، خه لکيش پييان ناخوش بوو پيى
بليين شييت، چونکه ههرگيز زياني بو کەس نه بوو
ته نانهت يه ک قسه شى نه ده کرد، کەس گوئى له دهنگى
ئه و ئامانه شيته نه بووه، ئيمهش چوونکه راهاتبووین
بوئه پيمان دهگووت شييت.

ئامان هات و له تهنيشت گوڤره بچوکه کهى ئامانج
دانيشت، سهرى به کيله کهيه وه ناو جگه له ليوه کانى که
دهجولان پسته پستيشى نه ده هات، به خيڤرهاتن و
دووسى پرسياريشم ليکرد که چى وهلامى نه دامه وه،
ناچار دهستيکم به پرچه سپيه کهيدا هيناو مائئاواييم
ليکرد، زانيم غوربهتى و خه مى ئامانج که تاقانهى
دايه و بابه و ژيکه لهى گه رهک بوو نهوى راکيشاوه ته
گوڤرستان، تاويک له گه ل روحه تهنياکانى مردوو هکان
گفتوگو دهکات و دواتر دهگه رپيته وه گه ره که کهى
خومان.

گوڤره کهى ئامانج و ئامانه شيتم جييهيشت، به ره و شار
به تهنى مى ريم گرت و بيرکرنه وه م گواسته وه سه ر

گوتەكانى پياوۋە ريشنەكە، بەدەم گەرانەوۋەم بۇناۋ شار
 ئەرك و راسپاردەكانى ئەو بەتايىبەت ئەو قسانەى كە
 پىرپوون لەراستى ئامانجى بىربردەمەو، بىگومان ئەو
 راستى دەگرد بەئام خولياكانى من لە ئامانجەكانى ئەو
 فراوانتر بوو، بۇيە ھەمىشە چاۋيەك لە ئاسمان و
 ئەويدىشم لەسەر زەوى بوو، ئەو چاۋانەى كە ھەر
 لەوشەوۋەدا تاريك داھاتن، نەك ئاسمان بەرپىيى خوشم
 نەدەدى، ئەو شەوۋە لەگەل درەوشانەوۋەى ئەستىرەكان و
 بىدەنگ بوونى شار، بۇيەكەمجار بىرپارى سەندەوۋەى
 نىشتمانە زەوتكراۋەكەم داۋ پىموابوو بەنووسىنى ئەو
 دروشمانەى پياوۋە ريشنەكە دايمى سبەى دەتوانم
 ئازادانە بسورپمەوۋە ئەوۋەى بيانى بىت لە شارو
 ولاتەكەم نامىنى، ھەر زەويىەكەم ھەزلىبىت لەوۋى
 خانويكى بچكۆلانەى لەسەر دروستدەكەم و كچە
 چاۋدرەوشاۋەكەش دەبەمە ئەوۋى و بۇ ھەمىشە دەبىنە
 ھاوسەر، ئىدى كاتىكى فرەم لەبەردەستدا دەبىت بۇ
 گەيشتن بە خولياكانەم و دوورنىيە خىزانەكەشم لەگەل

خۆم بېبەم، بەلام ئەو شەو زۆر جياوازبوو چاوم كراوه
 بوون و بەلام هيچم نەدەدى، نە ئاگر هەبوو نە روناكى
 كەچى ناو هەردوو چاوم دەسوتان، چەندى فرميسك
 دەپژا زياتر دەزوورايەوه، بەتەنى بووم و نەمدەتوانى
 هاواريشكەم، راگردنیش دەنگى پييهگان زياتر دەكات و
 بۆيه بيدهنگى و دانبهخوداگرتن باشترین چارەسەر
 بوو، ئاخىر شلەقاندنى شەو لە مەرگت نزيكدهكاتەوه
 بۆيه ئاگرى ناوچاوم بەكراسەرەشەكەم سېرى و
 داممركاندەوه، بەلام پشكۆكانى ناو گليئەم وەكو
 ئەستيرەگان هەر دەگەشانەوه، دەست و دەم و چاوم
 سوور ببوون، چونكە لەجياتى ئەوهى كونى قوتووى
 بۆيهكە لە ديواركەم تا دروشمەگانى پيېگوازمەوه روى
 لە چاوم بوو، ئەوه يەكەم هەولئى رزگار كردنى
 نيشتمانم بوو، يەكەم شەوى چوونە دەرەوهو كارى
 نهيئيم بوو، هەر وایيئەوه يەكەم بەتالکردنەوهى رقم
 بوو لە داگیركەران، كەچى بەتاريك داهاتنى چاوى خۆم
 و مەترسى لەناو چوونم كۆتايى هات.

ھەر ئەو شەۋە تېگەشتەم ئەمنىك نەتوانم دىۋارىك
لە نىشتمانە زەوتكراۋەكەم ئازادكەم چۆن دەتوانم
ھەسارەكان بىكەمە ھى خۆم و بە ھەزى خۆشم
زەۋىھەكانى سەرى دابەش كەم، بە تويكەكەكى
كۆشكەكانى پى بەرز كەمەۋەو ناۋەكەشى ھەلئىنجەم و
بەتالىكەم.

ئەو شەۋە فىرى ئەۋە بووم خەيال لەگەل كىردارو
تېگۈشەنى راستەقىنە جىاۋازيان ھەيەو بۇ گەشتەن بە
خەۋنەكان دەبىت ماندوۋوبى، نابىت شىكستەكان چۆكت
پىدادەن و بەتايبەتەش لە يەكەم تاقىكىردنەۋەدا
ھەردەبىت سەركەۋتوۋوبى، ھەروا بەردەۋامى
دەتگەيەنپتە ئەو شوپنەى دلت دەيەۋى، ھەربۇيە ئەو
شەۋە ھىشتا ئەستىرەكان دەبرىسكانەۋە كە جارىكىدى
رووناكى گەرايەۋە ناۋ چاوم و ھەموو ئەو دروشمانەى
كە لە زۆرىنەيان نەدەگەشتەم، گواستەۋە سەر
دىۋارەكان و بەم سەركەۋتەنەشم ئەو شەۋە خۆشتىن و
ئاسودەتىن خەوم كىرد، چوونكە لە مەترسىيەكى

راسته قينه رزگارم بوو، ئەو ئەركە نەينيه شەم ئەنجامدا
كە پيەم سپيڤردرابوو، سبەينيش كە وەكو پالەوانى نيو
فيلمەكان هاتمە دەرى خۆم بەكەس نەدەگۆرپيەو،
لەمن وابوو ئىدى كەس داواى هەويە لەكەس ناكاو
شارەكەم ئازاد كەردوو، بەلام وادەرنەچوو سەرنجمدا
شارەكەم وەك خۆى بوو، بيانیه سەرسوورەكان خەريكى
رەشكردنەو، ئەو قسانەبوون كەمن نووسيبوو،
ئىدى جاريكىدى و دەيان جاريكىدى پياو ريشنە
نورانیهكەم ديتەو، ئەو ديوست ئەمن
دەمكردو ئەوانىدى دەيانكردو هەموان دەمانكرد،
كەچى بيانیهكان هەر قەلەوترو لە زيادبوون دابوون،
حەزەكەى منيش بۆ گەيشتن بە مالىك لەنيو
ئەستيرهيكى گەردووندا تا لەگەل دلخوازەكەم بۆ
هەميشە ئاسودەبين هەر لە گەشەكردندا بوو،
نەمدەتوانى دەسبەردارى بيم و كارى نەينيش بۆ
رزگار بوون سەربارو بنبار.

هېستان له خه يالى شه ودا بووم، وينه ي ديواره كان و
نهو شتانه ي نووسيبوومن وهكو تارمايى بهرچاويان
گرتبووم، بهتايبهتيش سهخترين شهوى ژيانم بوو
كه چى بهبيدهنگى تيپهري، سه رهراي سهركه وتنم له
نهركه كه م كه چى زور خه مم ليده خوارد، بهلام دهنكه
دهنگى قوتابيان كه خوم له بهردهم قوتابخانه ديته وه،
به هوش خوى هينامه وهو بهبيدهنگى چوومه ژوورى،
وانه ي يه كه ممان خويندوو له وانه ي دووهدا ده رگايه كى
خوشبهختى بو من كرايه وه، كه خه م و رابردوو
نزىكه كانى بير برده وه.

ماموستا هات و له جياتى وانه گوتنه وه كه وانه ي
كوردى پيده گوتين دنيايه ك باسى قوتابى باش و خاوه ن
هه لويست و شاعيرى بو كردين.

نهو ده يگوت:

له م قوتابخانه يه ي خومان و بهتايبهتيش له م پوله دا
شاعيريكى مه زن هه يه، نهو قوتابيه قوناغى ته مه نى
خوى تيپه راندوو وه ناوى چوته ريزى نهو شاعيرانه ي

له رۆژنامه و گوڤاره كان شيعر بلاوده كه نه وه، پيويسته
ئيوهش بخويئنه وه وهه ولدهن وهكو ئه و بن.

كه مامؤستاكه قسه ي ده كرد ئه من ته نيا له خه يائي
شه وي رابردوودا بووم، هه رگيز بيرم له سه ر ئه و نه بوو،
به تايبه تيش كه زانيم وانه مان پيئالي و هه ر خه ريكي
ئامؤژگاري كردنه مانه.

مامؤستاكه زور شتي زياتري گوتبوو، به لام من هه ر
ئوه نده يم بير ماوه، له پر هه ئيستاندم، منيش گوتم:
به ئي مامؤستا.

پيمو ابوو پرسيارم ليده كات، كه چي رۆژنامه يه كي له
بنه هنگلي ده ره يئاو كرديه وه وه شيعريكي مني تي دا
بلاو كرابؤوه، له وه شيعرانه ي بو يانم نار دبوو، مامؤستاكه
گوتى:

ئه وه شاعيره ي بؤم باس كردن ئه وه هاو رپيه ي ئيوه يه،
منيش كه با وه رم به خو م نه ده كرد، رۆژنامه كه م وه رگرت
و كه ته ماشاي ناوي خو م و شيعره كه م كرد، زور دلخوش
بووم، دواي خويئندنه وه ي شيعره كه ي خو م ناسيه وه،

پېموابى چەندىن شىعرم بۇ ناردىبون دياره ئەوھيان
پەسند كىردىبوو، بۇيە دەستخۇشىم لەمامۇستا كىردوو
بەلام چوونكە نامادى ئەو روداوه خۇشە نەبووم، يەك
قسەم بۇ نەھات، مامۇستاكەش شىعەرەكەى
پېخوئىندمەوھو چەپلەيەكى باشم بۇ لىدراو
رۇژنامەكەشى دايە خۇم و دانەيەكېشى بە تەختەى
ئاگادارىەكانەوھە ئواسىبوو.

سەرتان نەيەشىنم ئىدى لەو رۇژەوھ ئەوقوتابيانەى
كە ھەرگىز منيان خۇشەدەوويست و ھاورپپەتى منيان
قبول نەبوو، بەتايبەت بە ھۇكارى جياوازى بىرورا، ئەو
كچانەى ئاورپان لىنەدەدامەوھو لوتبەرزانە بە
تەنىشتىمدا رەتدەبوون، بە بىستىن و دىتنى شىعەرەكەم
لەسەر تەختەى ئاگادارىەكان، ھەولى خۇنزىك
كىرنەوھيان لەمن دەدا، دەفتەريان دىناو داواى
نووسىنى يادگارپەكانيان دەكىرد، زۇر جارىش نامەى
دلىارىم بۇ دەرازانەوھو بۇ خۇشەويستەكانيان
دەنارد.

ناوم له ناو مامۇستايان و قوتابيان رۇشت و ههستم
دهگرد بوومه ته يهك لهو كه سايه تيانه ي كه ئىدى
نابىت هه زه دييانه رهفتار بكم ، نابىت هاوپرپيه تي
ئهوانه بكم ناويان به خراپه رۇشتبوو، هه رواييه وه
مامۇستا شاعىرو رۇشنبىره كانىش زياتر خۇيان لىنزيك
دهگردمه وه قۇناغيكى نوي له ژيانم دهستي پىكرد،
به تايبه تيش كه شهوى رابردوو گه وره ترين ئهركم
ئه نجامداو كه چى ته واوى هه و له كه م سردرانه وه، به لام
بلاو بوونه وهى ئه م شيعره كه كه س نه يتوانى
بىسرپته وهو ناويشم هه ر به راستى كه وته ناوانان و
مه ترسيش بۇسه ر ژيانم نه بوو، چه ندين په خشانى
دلدارى و شيعر يديم نووسى، قوتابيان داويان لىده گردم
و ئه وان چۇنيان ويستبا وام بۇ دهنووسين، بۇ
دلداره كانيان دهناردوو به لام ناوى خۇيان دهنووسى،
ئه وه ندهنا فيره درووشم نووسين و شيعرى سياسى و
خوپىندنه وهى كتيبى گه وره بووم، وهك خوپىندنه وهى

جن بۆ خۆيم

رۆمانى دايكى مه كسىم گۆركى و پۆشكىن و رامبو، كه
رېرەوى ژيانمى تەواو بە ئاراستەى چەپدا سووراندهوه.

كشانی تەمەن

تا گەرەتر دەبووم، لاقم دريژترو سميلىم پرترو
دەنگم گرترو ئەركى سەر شانیشم قورستر دەبوو، لەپال
خویندەنەوہى كتيبي ئەدەبى و سياسى، خوشەويستيم
بۆ ئەستیرەكان و نيشتمان و ئازيزەگەم زياتر دەبوو،
ھاوكات و بەتەنیشت ھەموو ئەوانەشدا ژيان پىر
ئەزموونى دەكردم و بەشيك له نھينيهكانى گەردوونم
شيدەكردەوہ، لەسەريم دەخویندەوہو بەدواى ھەموو

ئەو سەرچاوانەدا دەگەرپام كە نەينى درووستبوونى
 گەردوونيان تىدابوو، ھەرودەك چۆن فىئىرى ئەوۋە بووم
 ژيان لە خانەيەكى زۆر بچوكى نەبىنراوۋە درووست
 بوو، بە تىپەرىنى مليۇنان سال ئەوجار بوونەو ەرهكان
 بوونە فرەخانە، ئاواش بە بىردۆزەكانى وانەى ئەندازەدا
 بۆم دەرکەوت دوو ھىلى تەرىب قەت ناگەن بەيەكترو
 ھىلە يەكتەر برەكانىش ھەمىشە يەكترى ھەلاھەلا
 دەكەن و ھىچيان لەسەر يەكترى ناوەستن و بەردەوام لە
 ھەوللى لەتوپەت كەردنى يەكتىدان، ھەرچەند زياتر
 دەمخویند ھىندە زياتر لە مامۆستاكان شت فىئىردەبووم
 و خۇ خویندەنەوۋى كىتیبە نەينىەكانىش ھەم فىئىرە
 ئايدىۋۆلۆژياو ھەم زياترفىئىرە نووسىنى شىعرو پەخشان
 و چىرۆكى ھەمەجۇريان كەردم، زانىم خویندنى
 قوتابخانە بۆ نمرەكانەو خویندەنەوۋى دىش بۆ
 خۇرۇشنىر كەردن و درووستكەردنى ئەو كارەكتەرانەيە
 كە كۆمەلگەو نىشتەمان پىۋىستى پىيان دەبىت،
 ئەو ەندەنا ئاوارەيم دىت، ئاوارە بوونىك مەگەر لە

جەنگە گەورەكانى جېهان ئەوۋە رويدابى، ئىمەيان لەنىۋ
خەيمە لەيەك چوۋەكان پەستاۋ وەكو دىل مامەئەيان
لەگەل دەكردين، ئەو شەوۋە باراناۋيانەم دىت كە خۇمان
بە ئەستوندى خەيماكانەۋە دەگرت، تا با لە رەگەۋە
هەئىاننەقەنى و نەيان بات و لەبەر بەفرو سەرمادا
رەق نەبىنەۋە، تىكوپىك شكانى زىل و خاپور بوونى
مال و شارەكان و بەكۆمەل رەۋى مرۇقەكان و تەنانەت
چەك فرىدان و هەلگرتنەۋەۋە سەرلەنۇى بنىات نانەۋەۋە
زۆر كارەساتىدى كە هەرەھەموۋيان بوونە ئەزمونىك
تەۋاۋى ژيانى داگىر كردم، هەرگىز ئەو رۇژەم لەياد
ناچىت كە پارچەبوونى مرۇقەم تىدادى، بەۋ چاۋانەى
خۇم دىتم مرۇقىك كە راستەوخۇ گوللە تۇپى
ۋىكەۋتبوو، لەتوپەت ببوو پارچەكانيان كۆدەكردەۋە،
لەنىۋ گونىەيان داۋىشت و خەلكى گەرەكش
كەزۇرىنەيان بە چياكەۋتبوون و هەندىكىان مابوونەۋە
خەرىكى كۆكردەۋەى ئەۋ مرۇقەۋ خۇئامادەكردن
بوون تا شار جىبەيلىن، ئەۋرۇژە بوۋى مردوۋمكرد،

خوینىكى خەستەم دىت بەدارودىوارى گەرەكەوۋە
 نووسابوو، رىك ئەو رۇژەم بىر ھاتەوۋە كە ئامانجى
 برادەرم بۇ ھەتا ھەتايە بزرکرد، بەتايبەتیش خوینى
 ئامانجىش ھەر لەو گەرەكە رۇژا، پارچەى گۆشتى مروۇف
 بە دارتیلەكانەوۋە دەشەكايەوۋە، شوینى گەمانەكانى ئىمە
 ببوۋە گۆرپانى جەنگ ترس ھەناۋى گەورەكانى
 داگرتبوۋ، ئەوانەش كە ھەموو رۇژى بە تەفەنگەوۋە
 لەنىۋ شەقامەكانى شار دەسورانەوۋە بزر ببون، دايكەم
 كەزىە سىپەكانى وەدەرگەوتبوون و ھەر كەمنىدى چاۋ
 لە كۆكردنەوۋەى پارچەى مردوو دەكەم بە تورپەى
 بردمىەوۋە نىۋ ئەو كونە تەيارانەى ھەموو مالىكى
 شارەكەم ھەيانبوۋ، لەویدا لەنىۋ ئەو كونە گورگە كە
 تەنيا بۇنى خۇلى لىدەھات ژن و مندال بەسەر يەكترىدا
 كەوتبوون، گەورەكان نزاىان دەگردوۋ مندالەكانىش بە
 سەرسورمانەوۋە سەرنجيان لە دارەپى كونە تەيارەكە
 گىر كەردبوۋ، لە چاۋەرۋانى پارچەبووندا بوون، منىش
 كە ھىشتا رەمبەى گوللە تۇپەكەوۋ پارچەبوونى مروۇقىك

سەرسامى كىردىبووم خۇم بە ھەنگوچكى دايكەمەو ھە
 گرېدابوو، پېموابوو ئىدى كۆلەن بۆتە روانگەى جەنگو
 جېگەى كەلايەنى ئىمەى لىنەماو، ئەو ھە تەنیا
 بىرەو ھەرىكەى تال بوو لەنىو دەیان بىرەو ھەرى ھاوشىو ھە،
 مندالى و لاويەتىمان بەم دۇخ و قۇناغانەدا رەتبوو، كە
 دەرفەتى ئەو ھەت نەبوو بىر لە داھاتوو يان داھىيان و
 سەفەر بىكەيەو بەتايبەت سەفەرىك بۇ شوئىنىكى دوور،
 نەك ئەو ھەدىوى سنوورە دەسكردەكان بەلگو ئەو ھەدىوى
 ھىزى كىشكردنى زەوى و ئەو بۇشايانەى گەردوون، كە
 پىر لە نەھىنى شاراو.

ھەربۇيە ھەموو ئەو گەورەبوون و فىربوونانەم
 خستبوو ھەزەمتى ئەو سى ئامانجەى بۇ تىدەكۇشام،
 بەتايبەتىش پاراستنى نەھىنىيەكان كە يەكك لەو
 ئەركە گىرنگ و قورسانەبوو كە كەوتبوو ئەستوى
 ھەموومان، ئەو رۇژانە راست و چەپى خۇم زۇر
 بەئاسانى لىك جىادەكردەو، دەبوو يەك لە ئاسانترىن
 بەئىنەكانم جىبەجى بىكەم كە ئەو ھەش ئەو بەئىنەبوو

كە بەخۇشەۋىستەكەم دابوو، بەلام تاكە كۆسپ
نەبوونى ھىلانەيەك بوو لەم نىشتمانە پانوبەرىنەى
ھەموو لاويەتى خۇمان پىبەخشى، دەبوو بىمە
كرىچى، كرىچى سەر ئەستىرەيەكى دابەشكراو كە
ئىمەى تىدا بىبەش دەرچووین، ئەستىرەيەك خاۋەنى
ھەزاران رىكخراوى مافى مروڧ و نەتەۋە
يەكگرتوۋەكانە، كەچى نىۋەى خاكەكەى كەمپ و
گۆرەپانى شەرە.

ئاخر ھەلگرتنى سى ئامانچ لەنىۋياندا ئاسانەكە
ئەۋىش بەم جۆرە بىت زياتر لە ھىواكانى دوور
دەخستەۋە، بىئومىدى لەنىۋ تەپوتۆزى روداۋەكانى
دەوروبەردا زياتر بەخاكىەۋە گرېدام ، شەشى ئامادەيىم
تەۋاۋ كرددو روۋو چىا ملەنا، دەمزانى لەنىۋ شاردا
ئەگەر دەيان سەنگەرى دووژمن خاپوركەى و سەرجهم
دىۋارەكانى شار بە دروشمى دووژمن روخىن
رەشكەيەۋە بيانىەگان تەۋاۋ نابن، ئاخر چەندىن
رومانەمان ھاۋىشتە ناۋ زىلەگان و رەبىيەگان و

دووژمنهكان، كه چى دههيندهى تريان دههينانهوه،
پيشمه رگه مان دههينانه ناو شارو شهوانى شاريان روناك
دهكردهوه كه چى سبهى شار وهكو خۆى بوو، بۆيه پيم
وابوو به چوونه چيا دهتوانين خومان و ئهوانى ديش له
ژير دهستهيى رزگار كهين، چونكه كهس له نيو شارهكان
خاوهنى خۆيان نه بوون، ئه ورؤزهش كه له گه
به ختيارو ئه حه ئه و برياره ماندا، كه له راستيدا ده ميك
بوو نه خشه مان بو دانابوو و چاوه رپى دهرفه تيگمان
ده كرد، ئيواره كهى چووينه گوندى (ديرى) كه زور
له قه لادزى وه نزيك بوو، به ئام به ختيارم زور به ماتى
دهدى پيم گوت:

ئه گهر له بوونه پيشمه رگه دوودلى ئيستاش نه چووه
بچى دهتوانى په شي مان ببيه وه، خو ئه گهر به بى
ئيمهش ناتوانى له گه لت ده گه رپينه وه.
ئه ويش گوتى:

نا ته نيا خه مى باب و دايكمه ده ترسم رزگارى برام
شتيكيان به سه ر بينى.

گوتەم: نا، با لە پيشمه‌رگايه‌تى رابيين شه‌ويك ديين و
دواى راوکردنى به‌عسيان، ئەو ده‌عبايه‌ش له‌گه‌ڵ
خۆمان ده‌به‌ين، ده‌بيت تۆله‌ى دارو به‌ردى لى‌بكه‌ينه‌وه.

مرۆفیک له ده عبا

(رزگار برای بهختیاری نزیکتین و خو شه ویستین
هاورپیم بوو، کی شهی نهك بۆ مال له باوانی بۆ هر كه سیك
درووسته كرد نه گهر ته نیا به ته نیشته شی تیپه رپیا،
هه ئه ته منیش به دهر نه بووم له و کی شانیه ئه و ده عبا به
بوئی درووسته گردین، رۆژیک له دهر گای جامخانه ی
دوو گانه که یدام و دهستم له نیو کاردا بوو، خه ریکی
شوشتنی ئه و چا که تانه بووم که ده بوو به به نزینی ته یاره
بشوری و دواتر به وشکه ره وه بچۆر پندریته وه، ئه و کاته

من هم قوتابی بووم و هممیش هاوکاری براگه وره کهم
ده کرد له به پروه بردنی دووکانه هه لمیه کهی، کاتیك که
خه ریکی کاری به نزمین بام نه ده بوو دووکان له کهس
بکه مه وه، که چی رزگاریش جگه ره یه کی دیمووری دریژی
به لالیویه وه بوو تووند له دهرگای جامخانه کهی دهادا
دهیگوت:

سه گبابی فه حبه باب خیرا نهو جامخانه یه بکه وه،
منیش به دهستی به به نزمینه وه ههر له ویدیوی
جامخانه که وه پیمگوت:

کورپه دهستم له ناو به نزمیندایه نه توش دهموچاوت
سوورد اگه پراوهو جگه ره شت به دهمیه وه، دته وی ئاگرم
تیبه ردهی، دواپی وهر وه با ئیشه کهم ته واو کهم، رزگاریش
که نه وکاته زور تیکچوو بوو گوتی:

بو نه تو له به نزمینخانه کار ده کهی یان ئوتووی هه لم؟
فشه فشی مه کهو خیرا نهو جامخانه بکه وه کاریکی زور
به په له م پیته.

رزگار شه للاتییه ک بوو نه بیته وه، نه ک ههر مالی
خویان ته واوی گه ره کی کاره بای تیکدا بوو، به لای
ههر که سیکدا رویشتا که سه که له دلی خویدا دهیگوت:

خودايه بمانپاريزى، چەندىن جار شكاتى لىكرابوو ھەر دوۋاي ئازاد بوونى بە خراپترىن شىۋە دەگەرپايەۋەدە ئەۋ وانانەى لە بەندىھەكانىدى فىر ببوو بەۋانىدى تاقى دەكردەۋە، شپرو شىتالى مالىيى ۋەسەرىھەك دەگەرپاند، بابى ئەۋەندە لىي بىزاربوو زۆر جارن كە لەگەل ھاورپىيەكەم دەچوۋمە مالىيان دەيگوت:

يارەبى بەبەر زىليكى عەسكەرى بگەۋى و شەرتبى
بەشەرتىخۋاي ئەمىش خىرىكى بگەم، ئاخەر ھەراسانى
كردوۋىن و شەرمەزارى ھەموو دىئاي كىردىن، بابە
ۋەللاھى ئەمن ھەزم لىنىيە ئەۋلادى ئاۋا خوېرىم ھەبى،
باشە بەختيارىش ھەر لەۋ داکوبابەى نىيە ئەدى بۇ ئەۋ
ۋادەرنەچوۋ؟ پىۋاۋى چابن لەگەل خۆتانى بگىپن و
تۆزىك نىسەتى بگەن بەلگو بگەرپتەۋە، كورە ئەۋ
ھەتىۋە زۆر سەيرە لەبەر دلى داکى بەقسەى خۆش
لەگەلى دەچمە پىشى و ئەۋى بىەۋى بۇيدەكەم، دەنا ۋەك
سەى بەرەللاى دەكەم، نابىنن ھەر كارىكى بۇدەكەم دوای
دوو رۆژان ھەرايەكەم بۇ دەنىتەۋە، لىي توورە دەبە
دەيكاتە شەرو گەرەكەم ۋەسەر دەگەرپىنى، ئىستا تىماۋم
نازانم چ لەۋ ھەتىۋە بگەم، لەمن و نەكەۋى بىبەن و

بزانن كارىكى بۇ نادۇزنەوۋە ھەندىكىش لەبەرى
بىپارېنەوۋە بەلكو رەھمان پىبكاو بىتەوۋە سەرخۇي.
ئەمن و بەختىارى براشى ھەمىشە بەدوويەوۋە بووين و
ئامۇژگاريمان دەگردوۋو نانمان بۇ دەكرى و پارەشمان
دەدايە، بەلام زۇرى پىنەدەچوو وەك خۇي لىدەھاتەوۋە،
خزم و كەسەكانىشى نەياندەوۋىرا ھەرلىي نىككەونەوۋە
چونكە چەندىن جار شەرى بەوانىش فرۇشتوۋە گەرەكى
ھىنابوونە سەر، ئەو رۇژەش كە لە جامخانەى
دوۋكانەكەمىدا زانىم كەتنىكى كرددوۋە بۇيە پىم گوت:
جگەرەكەت فرىدە، ئەویش جگەرەكەى فرىداۋ دەركاى
جامخانەم كرددوۋە خۇي بەژورىداكرد، ھەتا بنەبانى
رانەوۋەستا، گوتى:

ھەتىو ئىشىكم پىتە دەبىت بۇم بكەى ئەمىش گوتەم:

بلى: بزانم چتدەوۋى؟

دەستى بۇ بەر پشدىنى برد دەمانچەيەكى رەشى زۇر
نوۋى و نازدارى دەرھىنا.

گوتى: يان لىم بىكەرە يان بۇم ھەلگرە؟

ئەمىش كەھىشتا خەرىكى دەست سىرپىنەوۋە بووم
يەكسەر دەمانچەكەم لىوەرگرت و لەبەرچاۋى ئەو

خستمه بنجهرىدان، ئەو جەرىدانەى كە دواى ئوتووكردن
جلوبەرگمان تىۋەردەپىچا، دەستى بۆ باخەلى برد
وامزانى شتىدى پىيە كە پاكەت و شقارتەكەى دەرھىنا،
ئەمىش ھەروەك دەمانچەكە پىرمدايەو لىم ستاند، گوتەم:
ھەتىو دەتەوى دووكانەكەى بسوتىنى نالىم ئىشى
بەنزين دەكەم ، پەردەى دواووم بۆ ھەلدايەو پىشانمداو
گوتى:

ئەو بەراستە سەگباب وەمزانى درۆم لەگەل دەكەى،
(ئاخر بۆنى بەنزينى تەيارە زۆر تىژ نىيە بەلام
تروسكايەك بەسە بۆ راکىشانى ئاگرو سوتانى
ھەموومان) دەستىم گرت و رامكىشايە دەرەوہى
دووكانەكە لە دلخۇمدا گوتەم: نەبادا كەسىك خۇ
بەژوورىدا بكاو جگەرەى پىيى ئەوجار پىمگوت :

ئەوشتە چىەو لەكوپت بوو؟ ئەوئىش گوتى:
ئەتۆ ھەقت چىيە ئىستا لىم دەكرى يان بۆم
ھەلدەگرى؟ يەك شتىشى بەسەر بىت لەتۆم دەوئتەوہ جا
نەئىي پىي نەگوتووم، ئەمىش لە دللى خۇمدا گوتەم: بە
خوداى توشى گونەرەشى خۇم ھاتم، پىم گوت:

جارى با كارى به نرينه كه خه لاسكه م نيو سه عاتيدى
وه ره وه قسيكى ليد ه كه ين.

چوومه ژوورى و ده رگاي جامخانه كه شم داخسته وه
ئه ويش به بي ئه وهى يه ك وه لامي هه بي چووه به رام به ر
دووكانه كه م و ليد انيشت، ئه ميش كارى خو م ته وا و
كردوو دواتر ده مانچه كه م ده رهيئا، كه ته ماشام كرد
ئه ستيره يه كي گهش به ده سكه كه يه وه بوو جو ره كه ي و
ناويم نه ده زاني به لام زانيم ده مانچه يه كي نايابه، له
شوينيكي با شتر شاردمه وه و ئه و جار ده رگاي جامخانه م بو
كرده وه و گوتم:

وه ره ئه و جار دانيشه، بزانه م ئه و شته ت له كوئ بوو؟
گوتى: هه تيو محاسه به م ده كه ي؟ هه قت نه بي ده ي كرى
يان مشت هرى بو بينم؟

گوتم: ده ته وئ سهرى خوشت و ئيمهش به قورپدا كه ي
نازاني هه رچى ئه من و ئيستغباراته بو جل شوشتن و
ئوتوو كردن دينه ئه م دووكانه ؟ ئه و جار مشت هرى بينيه
ئيره ئه وه جاسووس ده رچوو؟ خو سهرى ئه ژدادوو ئاباد م
ده چيته قورئ، توژيك بير بكه وه ئه و جار قسان بكه .
رزگار كه ميك بيد هنگ بوو ئه و جار گوتى:

که ليمناکري بدمهوه دهرؤم.
پيمگوت: يه کهم پاره ي ئه وه م نييه، دووهم ناتدمه وه
تا نه زانم له کويت بوو.

گوتی: هه تيو ليئماگير ده که ی؟ چوو له لای جه ريده کان و
دهستی به و شوينه داگرد که لييم دانابوو، به لام
نه يدؤزيه وه، بويه پيي گوتم: بدمه وه دهرؤم.
دامنيشان دوو پيم گوت:

رزگار گيان ئه گهر هه تا ئيستا به قسه ي منت نه کردوو
ئه و جار هيان به قسه م بکه، ئه وه ي تو ده يکه ي
مه ترسي داره، پيم بلئ ئه و شته ت له کوي بوو؟
گوتی: راستيه که ی شهرم له گه ل بابم کرد، دياره ئه و
به پياوم نازاني وه لاهي ئه و ده مانچه م ليئه کري يان بووم
نه فرؤشي ده چمه بازار ي دووان له و سه وتولانه ي
حکومه ت سلار ده که مه وه ئه و جار بابم ده زاني ئه من
کيم، دوايش راده که م و ده چمه شوينيک شه يتانيش بيري
ليئه کرد بيته وه.

گوتم: ئاخو کوپي باش يه که م هه موو خيزانه که ت
له ناو ده چن و له سي داره يان ده دن، دووهم بچيه سه ر
ئه ستيره يه که ي ديش هه ر ده تدؤزنه وه، وه ره لي ره

كىشەكەى كۆتايى پىدئىنن، دەستمىرد بۆ باخەلم
سىوپىنج دىنارى تىدا بوو، گوتىم: سى دىنار بۆ تۆ
دەمانچەكەش بۆ من، بەلام لاي كەس باسى مەكەو
بۆخۆم بەدزى دەيفرۆشم.

گوتى: ھەتىو ئەو ھەد دىنارىش زياتر دەكا.

گوتىم: ئاخىر خۆ پارەت پىنەداو ھە ناپىنى ئەو ھەندەم لە
باغەلىيە ئەو جار بىدەيەمن باشترە لە بىگانان، نەتۆ
تووشى كىشەدەبى و نەمالەو ھەش.

ئەو ھەش سى دىنارەكەى لىو ھەرگىرەم و گوتى:

دەتوانم ئىستا جگەرەى پىكەم؟

گوتىم: بىكىشە بەلام پىاوى چابە چىدى كىشە بۆ خۆت و
ئەو خەلكەى درووست مەكە.

يەكسەر ھەلىدايەو گوتى:

دەزانى ھەتا گۆنگەلى نەنپەمەو ھە ئىو ھەگەلم شل ناپن،
بەزاتى خوداى نەمگوتبا دوان سىلار دەكەمەو ھە قەت سى
دىنارت نەدەدامى، دەزانى بەشى ھەفتەيەك خواردن و
خواردنەو ھەم دەكا، ھەستاو لىيدا رۆى.

ئەو رۇشت و ئەمىش يەكسەر بەدووى بەختياردا
گەرپام، كە چوومە مائىيان ھەموان پىدەكەنين، دوای
چاكوچۇنى گوتەم: ھا دلتان خۇشە؟

بابى بەپىكەننەو ھەلىدايە و گوتى:
دەدانىشە بۆ ئەو سەگابە دىلى دلمان خۇش بىت،
شەرتبى ھەمووى سەعاتىك نابى ھەراى لەگەل كردين،
بەلام ئەوجارەيان ھەر بە خشكەيى چۆ دەرى و ئىشاللا
ھاتنەو ھى نابى.

يا سەبىجەى داكىشى ھەلىدايە گوتى:
خوانەكا پياو ھە ئەوجارەيان خەلكى وەسەر
نەگەراندین، بە خوداى كورپكى لیدەردەچى برنجى ئەتۆ
بزانه چۆن لەبەرى دەحەسىنەو، دە دووعاى خىرى بۆ
بەكە.

منىش تەماشايەكى بەختيارم كر دوو ئەویش يەكسەر
دەموچاوى منى خویندەو ھە گوتى: بەمناو ھەختە، ئاخىر
ئەتۆ قەت لەم كاتانە دووكان بەجى ناھىلى چۆنە
ھاتووى؟

بابى كە ھېشتا خەندەى لىدەبارى دەموچاوى
ئالۇزداگەپراو قسەى بەختىارى وەرگرت و گوتى: خۇ ھىچ
نەبوودە؟

گوتە: نا بەلام دەبىت كارىك بۇ رزگار بدۇزىنەو دەنا
سەرى ھەموان بە فەتارە دەدا.

بابىشى كە ئەوجارەيان سىماى زىاتر ترسى لىدەبارى
گوتى :

چىكردوودە خىرا پىمبلى؟

ئەمىش دەستەم بۇ پشەتەوودى قەمسەلەكەم بردوودە
دەمانچەكەم لە بەردەمى دانا، ھەر كە دىتى يەكسەر
رەنگى ھەلبىزركاو گوتى:

ئەو نارەسەنە ئەووشىكرد، بەوخودايەى بەسەرىيەو
ناچى، باشە نازانى ئەووم لە مالى ئاشكرابىت مائەكەمان
بەسەردا دەروخىنن؟ بلى ئەوودى چۆن بۇ تۆ ھىنا؟

منىش تەواوى چىرۆكەكەم بۇ گىرانەوودە.

ئەوجارەيان دايكى گوتى:

دەك رۆلە دووعاى من نەبى دووعاى شىخ و
موشايەخان بىت، ئەورۆ مەپتەكەت بىتەوودە، يارەبى

وہبەر گوللہی گہرم کہوی و ئہو شیرہشت لیچہرام بیت
کہ داومیہتی، دہکپۆلہ چونت بیو ہاتنہوت نہبی.
بابیشی بہ رنگی پەرپوہوہ روی لہ سہبیجہی ژنی
کردوو گوتی:

توخدا ئہوہ ئہولادہ بۆمنت ہیئاوہتہ سہر دنیا،
ئہتۆ وەرہ حکومہت بہو گہورہو گرانیہی خۆت
پیینہوی، ہەر حہفتہیہکی سجن دہکہی و وہک سہی
تیمان بہرددہدیہوہ، ئیستا جبکہین و چیلیبکہین؟
دہستی لہ باغہلی راکرد سی دینارہکہی دہرہینا و گوتی:
ہہتا ماوم مہمنوونی تۆم، بہو خودایہی ئہتۆ نہبای
سہری ہہموانی لہ قورئ رادہکردین، ئہو روداوش باس
مہکہو ئہمن چارہسہری دہکہم.

زۆر ہہولمدا پارہکہی وەر نہگرمہوہ دواجار بہختیار
پارہکہی ہہلگرت و گوتی: بابرۆین، لہ دہرئ بہزۆر لہ
باخہلی ہاویشتمہوہو چوینہوہ دووکان، کہ دہرگای
جامخانہم کردہوہ یہکدوو عہلاگہ جلیان ہہلدا بۆ ژووری
و ناوی خۆشیان لہ وەرہقہیہکی نووسیوو، منیش
بہبہختیارم گوت: چارہ نییہ دہبیت کاریکی بۆ

بدۇزىنەۋە يان رەۋانەى دەرەۋەى كەين بېيىتە پېشمەرگە
خۇ ئەگەر لەۋيىش بەرپىكەنە دەرەۋەى ولات باشتىر.

گوتى: بەۋ خودايەى ھەلىدەيە سەر ئەستىرەيەكى
دېش ئەۋ توخمە ناگۆرى، ھەر ئەۋە مابوۋ، شەرتبى
چەكى بگەۋيىتە دەست، يەك پېشمەرگەش قوتار ناكە،
ئەدى دوۋكانمان بۇ دانەنا لە بنى ھىناين، نەچۋە تىمى
مەلاراي ھاۋىنانەۋ كابرەى مقاۋىلى ۋەبن خۇيدابوۋ،
ھەمۋانى شەرمەزار كرىن، ئەتۋ ۋەرە بەشەر جگە لە
ئىشى قۆرۋ فەرتەنە يەك پياۋەتتە لە دەست نەيا، باشە
دەيىت ئەۋ شتە كە ھەر لە دەعبادەچى نامۇكانى
دەرەۋەى ھەسارەى خۇمان نەبى؟ پىم بلى شەرتبى لە
فيلمىش شتى ۋا نەگبەتم نەديۋە.

منىش دلخۇشىم دايەۋەۋ گوتەم:

ئەۋەندە پياۋەتتەيە كىرد ھاتە لای من، ئەدى ئەگەر
كەتنىكى پىكرىدا يان دابايە جاشىك جاسوسىك، لىگەرئى
كىشە بە پارەى چارەسەربىت ھەر كىشە نىيە، لەۋ قسانە
دابوۋىن رزگار بەبەردەممانداۋ بە زەرفىك خوارنەۋەۋە
بەرەۋ سىپىدارەكانى رۇخ روبر شۆر دەبۆۋە، ھەربە

خوپرپه تيش به دهنگى بهرز هاواری کرد، ها کونه
حيزه كان وه زعتان چونه؟)

بابيئنه وه سهر حيكايه ته كهى خومان، به ختيارى
هاورپم برائى ئه و رزگار ه شهلالاتيهيه كه بوم باسكردن،
تازه جيقتونى خوى له و ماله گهرم كردبوو، كه له گوندى
ديرى بومان دياريى كرابوو، قسه كانى منى وه رگرت و
گوتى:

شهرتبي باشترين بيركردنه وه يه، خو ئه گهر
حكومه تيشمان پينه رووخى به رزگارى دهويرين، خودا
شاهيده بهر له ههر چالاكييهك دهبيت ئه و خوپرپهيه
تهمبى كه م.

جن بو خويم

چوونە چیا

زۆری نەبرد ریشدارە نوورانیه‌که‌و دوو پێشمەرگه‌یدی
لێمان وه‌ژوور که‌وتن، ئەو ژنه‌ی له‌ ماله‌که‌ی ناو گوندی
دێری پێشوازی لێکردین و پێمان گوت: ئێمه‌ میوانی
فلانین ناوی ئەستی بوو، هەر که‌ ریشداره‌که‌ هاته‌ ژوور
یانه‌ستی چاوی ده‌گیرا به‌لام هیچ قسه‌ی نه‌کردوو
پێشوازیه‌کی گهرمی لێکردن و خوانی بۆ رازاندنه‌وه‌،
ریشداره‌که‌ش دوا‌ی چاکو‌چۆنیه‌کی دوورو درێژو

پرسىنى ھەوالى ناوشارو رژیيم، ئەوجار كەوتە
ئامۆژگارى ئیমে، پيیدهگوتین: ئیوه لەنیو شارچاوی
ئیمەن بەھاتنتان بۆ دەرەو ھیچ نابینین، بۆیە دەبیئت
خویندن تەواوکەن ئەوجار بریاری ھاتنە چیا بدەن،
ئەو ریشدارە لەسەر نانخواردنیش كە ساوەرۆ باينجانیان
بۆ لینا بوون، لەگەل قاپیك سەوزەى ھەوشەى خۆیان و
نانى تیری ھەر قسەى دەکرد، دەیگوت: ئیوه
بەرپرسىاریەتیكى قورس دەخەنە سەرشانم، ئاخر
ئەوھندەى ئیমে لیڤە پیویستیمان بەوھیه ئەوھندە لە
شاخی سوودتان لینابینین، زوو زووش بەدەم پاروو
کردنەو دەیگوت:

یانەستی قاپیك شلەى باينجانى دیشم بۆ تیکە، جا
رووی لەئیمە دەکرد ئەدى بۆ ئیوه نانى ناخۆن؟ دیارە
شتى چەورترتان خواردوو، كوپرە ئەو خواردنى
دەستی ژنانە لە شاخی ئەوھتان دەست ناکەوئى، بخۆن.
كەوچكىكى لە شلەى باينجانەكە دەداو ھەلئى
دەلووشى، شەرتبى وەھای دەخوارد دەتگوت

تېشتوگۆشتى دەخوا، بۆيە لەدلى خۇمدا دەمگوت
بەخوداي ئەمەش ئاوا برسى دەبين و نانوپيازيشمان
دەستناكەوى، ريشدارەكەش زوو زوو دەيگوت:

بەقسەم كەن پەژيوان ببنەو، هيشتا كاري زۇرمان
بە ئيوە ماو، يائەستيش قسەى ليۆەردەگرتهو و گوتى:
دەك رحمەت لە دايوبابيت بەخولاي قسى دلى
منت كرد، سەرپووتى وەكو ئيوە كوا پيشمەرگايەتى
پيدەكرى، هەى لەمنو نەكەوى ئەلعان لە نيۆ شارى كى
چاوساغى بۆ ئەوان پيشمەرگانە بكات؟ بەقسى ويش
ناكەن بەقسى داکيخۇتان كەن و ژەوان ببنەو.

منيش هەلمدايە و گوتەم:

پوور ئەستى بەخوداي تازە لەنيۆ مال و برادەران
قسەمان كرددو و ئەوجار خۆ نابينە بارگرانى، وەكو
هەموو پيشمەرگەكان رادييين و دەتوانين لە شاخيش
بيت ئەركيان سوكتر بكەين، لە شاريش دوو شانەمان
ماون لە ئيمەيان باشتەر دەبەنە ناو شارى، برپاريكە
داومانە هەرگيز پاشگەز نابينەو، جا دەبينن لە

ھەموان باشترو ئازاتر دەبىن، كورە ئەو ژيۇردەستى و
سەگبابىيەى لە ناو شارىداھەيە ئى ئەوھى نىيە لىي
بژى.

يائەستىش گوتى:

بەشىخى سىندۆلان دوو لوسكەلەى وەك وەم ھەن
ئەلەانىش بۆخۇمىيان دەشۆم.

ئەمەش ھەرسىك تەماشای يەكتىمان كىردوونەھەش
گوتى:

پوورى گىيان ھەروا نامىننەو، راستە زەويمان
نەكىلاوہ بەلام لە شارى گىرەمان بە بەعسىان كىردو،
لوسكەلەكانى خۇشت رەگەل مەخە، تا فىرە چىاو
چۆلانىيان كەين.

رىشدارەكەش كە ئەو سووربوونەى ئىمەى دىت و تا
قسەى زىاترىش لىك ھەئەبەزىنەو و بشزانىن مىردى
پوور ئەستى پىشمەرگەيە، قاپە شلەكەى ھەلگرت و
تەواوى ئاوەكەى چۆراندە نىو دەمىەو و گوتى:

ياخو براژنەستى دەستەكانت نەپزى بەراستى
خواردنىكى بەتام بوو خۇزگە ھەمەى مىردىشت لىي
خواردبا.

يا ئەستىش كە رىك چاۋەپى قسەيەكى ئاوا بوو
گوتى: ئەدى بۆت لەگەل خۇ نەھىنا؟

ریشدارەكەش گوتى: شەرتبى دوو رۇژانم چاۋەپى
كرد، ئەو لەگەل مەفرەزەيەكىدى رۇشتۇتە بادىنان
لەوانەيە ھەتا مانگىكى دىش نەگاتەوہ سنوورى مە.

يا ئەستىش گوتى: ئەوجەلەى لەگەل خۆتى بىنەوہ
مندالیش غەرىبىيان كرددون.

ریشدارەكەش گوتى: براژنەستى بۆ ناللى ئەمن
غەرىبىم كرددوہ؟

يائەستى: لەوان قسە قۇران گەپى ئەلەان مادام ئىوہ
تيرتان خواردوہ، وادەزانم ھەمە خواردوويەتى، رەبى
نۆشى گىانتان بىت، ئەو جەل غەرىبىشى كەم خۇ چ
ھەببەى تىدا نىيە.

ریشدارهكەش گوتى: دەى مەمان بەۋە ئەۋسەرى
ئەۋجارەيان بىۋى نايەمە ناۋشارى، ئەۋجا براژن
بىرپارمانۋايە نەمىننەۋە چۆن ھاتۋىن ئاۋا
دەگەرپىنەۋە كارى خۇمان تەۋاۋ كىردۋە.

ریشدارەكە روۋى لە پىشمەرگە ھاورپىيەكانى كىرد
گوتى: تىرتان خۋارد، ئەۋانىش گوتيان دەستى براژنى
خۇش ئەرىۋەللا ھەتا قورگمان ھاتۋە.

ریشدارەكە ھەر بە پشدىنەكەى دەمولىۋى سىرپەۋە
گوتى:

براژن جا چايەكەشمان دەيە، ھەتا لەگەل ئەۋ
پىشمەرگە نوپىيانە ۋەرىپكەۋىن.

براژنەستىش يەك رىزە چاى سەماۋەرى بۆ تىكىردىن
ۋ ھەموان خۋاردمانەۋە، شەرتى چايەك بوۋ قەت
تامەكەى لەبىر ناكەم، بەتايبەتىش كە ریشدارەكە
لەبارەى ئىمەۋە ۋرتەى لىنەھات ۋ پىشى گوتىن
پىشمەرگەى نوۋى.

ئىدى ھەر سىكمان بە خۇو ھەگبەيەك لە جلوبەرگ
و كارى تەواونەكراوۋە، لەگەل ھەگبەيەكى گەورەى
خواردن كە يائەستى بۆى دانابوون، بەرەو چيا
و دەوويان كەوتىن، ھەتا لە گونديش دەرچووين لە
ھەرپەناو پەسيويك، كەسيك ھاوارى دەكردو و ئەوانيش
وشەيەكى نەينيان دەگوت و رەگەل مە دەكەوتن، تا
دەھات ژمارەمان زۆر دەبوو، ريشدارەكەش چوونكە
بەرپرسى ھەموان بوو، يەك بەيەك لىي دەپرسين
نانوخواردوۋە؟ ئەوانيش دەيانگوت مېرپووين، پيدەچوو
تەواوى چوونە دەرەو لە گوند بە پيشمەرگەكانى
خۇيان تەنرابى، تەننەت لە رۇخى گوندو تا نزيك
بوونەو لە دۆل و بانەكانى پيش گەيشتن بە گوندى
چۆم خېرگەو سونى و قەبرى بايزى ھەر ھەمووى
پاكرابوونەو.

ھەورازو نشيوى زۆرمان برى، گويمان لە خورەى
ئاوى شەوانە دەبوو، باى كوستان فينكاتى بە
جەستەمان دەبەخسى، تا زياتر دەرۆشتين روناكى شار

دوورتر دەكەوتەو، ناخۇشترين رۇشتنماندى، بەتايىبەت رۇشتنى ناو زەويە كىلدراو، هەر وەك رۇشتن وابوو بەناو بەفردا، بەژىر سەنگەرەكانى دووژمندا رەتبووین يەك يەك و دوو دوو بەبى ھەستكردن بە جولەو روناكى يان مەترسيەكى راستە قينە، كە ھەرەشەبىت بۆسەر ژيانمان قوتار بووین.

دەبوو بۆ پىكردىنى ھەر جگەرەيەك پرس بە ريشدارەكە بكەين، بەبى پشوودان ئەو كوستانانەمان دەبىرى كە رۇژانە لە دوورەو دەمان ديتن، ھەبىبەتى پيشمەرگايەتى وزەو تواناي پىدەبەخشين و تا دەھات لەشار دوور دەكەوتينەو.

چونكە ھەرگىز بەبى دايكم و كەسەكانم بۆ ھىچ جىيان نەرۇشتبووم، بەتايىبەتیش زۆر جارن بابم دەيگوت : ئەو ەسكەرى نەكات نابىتە پياو، واتە ئەمن ھىشتا مابووم بۆ ئەو پلەيەى بابم بە پياوھتى دادەنا، بۆيە بىرگردنەو لەمالەو بەيدەنگى كردبووم، خەريك بوو منداڵ دەبوومەو، لەگەل ھەر ئاوپىكم بۆ

قه لادزى بۆ شارى كچه نازدارو كەسەكانم، زياتر كوئى
گريان قورگى دەگرتەم، چونكە پيمابوو ئىدى شار
نابىنمەو، دوورنىيە لە چالاكەكدا شەھىد بىم و
خانەوادەكەم نەتوانن پرسەشم بۆ دانىن، ھەستم بە
ماندوو بوون نەدەگرد بەلام لە ناخەو ھىندە ماندوو
بووم، نامۆيى ھەنگاوەكانى شل دەگردمەو، ئەو كاتى
بوونە پيشمەرگە قورس نەبوو، بەلام بىرم لەو
دەگردو ھەتوانىن ئەو ئەركە لە ئەستۆ بگرين؟
بەردەوام بوون رومان دىنى؟ ئەو سى ھاوړپيە ھەر
بەيەكەو دەبين يان جيامان دەكەنەو؟ ئەو
پرسيارانەو دەيانى تر بە ميشكەدا دەھاتن و دەچوون.
پيشمەرگەكان لە پيش و پاشمانەو بەرپز دەرويشتن
ئيمەشيان لەنيو خوياندا دابەش كەردبوو، خۆم لە
بەختيارى ھاوړپيم نزيك دەگردو ھەر بە چرپە
پرسيارم ليدەگرد تا بزائەم وەكو منە، ھەوايم دەپرسى
و پيم دەگوت:

خۆ ماندوو نه بووی؟ هر چه ند دهمزانی وهکو منه،
به لآم شهرم ريگر بوو بويه دهیگوت:

زۆر باشم ئه وهی ماندوو بوون بيټ نازانم چيه.
چوومه لای ئهحه، گوتم: ماندوو نه بووی بارودوخت
چونه؟

گوتی: ده ئیي توپم، به لآم قسه کانی پوور ئهستی ههر
له ميشکمدان، باشه ده بيټ جيی خو شوشتنی لي بيټ؟
گوتم: هه موو شتيکی لييه خه مت نه بی.

ئه وه ته نیا بو دلخوشي ئهحه بوو، دهنه هيچم
لينه ده زانی، ئیدی که پيشمه رگه وه ئه وانی ديم ده دیتن
هيور ده بوومه وه وه هيچم به سه رخۆم نه ده هينا، به لآم
دايکه نازداره کهم هه رگيز له بهر چاوان بزر نه ده بوو،
ههر له و بير کردنه واندها بووم، روباريکی سه رشيت که
ده بوو ليی به پرينه وه هاته ريگه مان، پيموابی ههر ئه و
روباريه که به گوندي چومخرکه يدا ديټ و به
ته نيشت قه لادزي دا ره ته ده بيټ و ههر له پشت قه لاتي
له گه ل روباره که يدي تي که ل ده بيټه وه، هه تا ئه ژنويان

خۇمان ھەلکرد، پىلاو و گۆريه كانمان له گەل ئەو شت
و مەكانەى پىمان بوو له كۆلئىناو بەو شەوہى يەك
يەكو دوو دوو له روبارەكەماندا، ئاوەكە زۆر سارد بوو،
زيخوچەوى بنپىمان لووس لووس ببوون، دەستی
يەكتريمان گرتبوو بەريز ھەموومان پەرينەوہو بەلام
ئاوەكە ھەتا بن گونمان ھات، بۆيە پاشەلى ھەموانى تەپ
کرد، له نەديويك كە كەوتبووہ ناوچەى ئازادكراو
پيشمەرگەكان ئاگرىكى خوشيان كردهوہ، ھەموان
بەدەوريەوہ خۇمان وشك كردهوہ، دواى پشويەكى نيو
كاترمىرى بەر پرسەكەمان گوتى:

له مەترسى دەرچووین و بەلام ھەردەبىت وريا بين
چونكە زۆر جارەن دووژمن بۆسە لەنيو سنوورى
ئازادكراویش دادەنى، دواتر بەرەو يەكەم بارەگای
پيشمەرگە بەرىكەوتین، لەگەل گزنگى دەمەوبەيان
كۆمەئىك له ئىستى قاچاخچىەكان كە ھەر
قاچاخچىيەك دوو ئەوہندەى پيشمەرگەكان چەكيان
پىبوو، تىكەل ئىمە بوونەوہ، ئەو ديمەنە بۆمن جىگەى

دەکردوو دەچووینەووە مائی بۆناو جیگەیهکی
گەرمونەرم، بەیانینیش بەرچای حازرو بە پوخت
وخواوینی دەچووینە قوتابخانە، ھەر لەوئ تێگەیشتم کە
پیشمەرگایەتی ئاسان نییە.

لەبەر ئەوەی لەدیوی نسانی ئەو چیاپە بووین کە
بزنەرییەکە ی پۆه بوو، بۆیە ھیشتا خۆر لەئیمە ی
نەدەدا، بەلام بەرامبەرمان روناك بوو یە کپارچە دارو
دەوێن دایپۆشی بوو، لە ھەندئ شوینیش دووکە ئی
ئاگرو ئاوەدانی دیار بوو، جموجۆل دەبینراو ھەستت
دەکرد ژیان لەنیو ئەو دۆلۆدەوێنە چروپرانە زۆر
جوانە، بزنیە ریەکە نەماو لە پیچیکدا کە ھەر چەند
سەد مەتریکی مابوو یەکەم بارەگای حزب بەدەرکەوت،
لە خوشیان جگەرە یەکەم داگیرساندوو ریشدارە
نوورانییە کەش جگەرە یەکی لیوەرگرتەم، بەدەم
جگەرە کیشانەووە تا بەردەرگا نەوہستاین، ئەمما لەم
کورتە ریە کە ھەر چەند خولەکیکی خایاند
ھەناسەکانی ئازادی دەروونی ئارام دەکردینەووە، ھەستی

سەربەخۆیی تەواوی ئەو ترسانەى بیر بردینەووە که
لەناو شار هەمان بوو، ئاسودەییەك نەمدەزانى لەکوێووە
دئ بەلام دەمزانی بەخشینی ئەو خەوانەیه که پیشتر
بەمەرۆووە دیومانە، نازانم هەستیکی ناوازه که پیشتر
نەمدیبوو تەنیا بەخەيال بۆى چوو بووم داگیرى کردم.

که گەشتین و چووینە نیو ژووری بارهگا تاریکو
روونی بەیانى بوو، ئاخر بارهگا که له شوینیکی هیئندە
قول درووستکرا بوو پیموایى هەتاوی هەرنەدەگەشتی،
له سى چوار پیشمەرگە بترازی هیچیدی لینه بوو، دواى
ماندوو نەبوون ئیـمـه هەگبەکانمان داناو
پیشمەرگەکانیش که باریان زۆر قورس بوو تاقمەکانیان
له خۆیان کردنەووە لەسەر گازەرای پشت هەموان لئی
راکشاین.

ئەمن یەك چرکەش خەو نەچووە چاوم، سەرنجەم
له دارەرپی ساپیتە که گیر کردبوو، بەلام بیرکردنەووەم
لەلایەکیدى بوو، ئەوانیش واتە پیشمەرگەکان پرخیان

دەھات، ھاۋرپپىيەك كە دواتر زانيم ئەۋە ناۋى مام
جەبارە پىپى گوتەم:

ھاۋرپپى بەخەبەرى ؟ ئەۋ وشەى ھاۋرپپىيە زۆر دىلى
خۇشكردم.

منيش گوتەم :بەئى

دەگوتى ۋەرە نانى بخۇ، كە لىيى چوومە پىيش
تەماشامكرد نان و پەنپرو ھەنگوين، لەگەل ھىلكەۋرۇن
دانرابوو، ئاخىر لە دىخۇمدا دامناپوو بەنانە رەقەش
دەتوانم بژىم، شەۋانە لەبن تاشەكان و خۇ لەنىۋ
گونىيەيەك دەئالئىنم و دەنووم، كەچى خواردىنى
بەيانىانى ئەۋ بارەگايە لەھى مالى دەۋلەمەندتر بوو،
بۇيە يەكسەر دەستمكرد بەنان خواردىن، لە راستىشدا
زۆر برسپووم، ھەربۇيە زۆرم خوارى تا ئەگەر سى
رۇژى دىش خواردىن نەمىنى بەشم بكاو بە زىندوۋىيى
بمىنمەۋە، بەختيارو ئەحەش ھەستان و نانىان خوارى،
دەستم برد بۇ كۆكردنەۋەى خواردىنەكان تا ھاۋكارى
بكەم، مام جەبار گوتى:

نا ھاۋرپۇ دەستى لېمەدە جارى ئىۋە تازەن و منىش
ئەمپۇ خەفەرم، ھەروا ھاۋرپۇيان زۇر ماون و تا ئەوان
نانى نەخۇن خوانەكەى كۇناكەينەۋە، ئەگەر لېرە
بمىننەۋە سەرەى ئىۋەش دى، يەكسەر تىگەيشتم و
زانىم چوۋىنەتە ناو سىستەمىكى جىاواز لەمالە باوان و
ئەركمان ئاسان نابى، بەلام چوونكە پىشتەر جۇرەھا كارم
كردبوو، بەتايبەتیش دووكانى ھەلمى كە جل شوشتن و
ئوتوو كردن و دواجارىش خویندن بۇيە زۇر ترسم
نەبوو.

دواتر چوۋىنە دەرەۋەى بارەگاۋ سەرنجەكانمان ھەر
ھەموو دەوروبەرى بەنامۇيى دەدى، چەندىن
پىشمەرگە بەخىراتنىان كردىن و جگە لە ھەۋالى
ناوشار يەك پرسىيارىدىان لىنەدەكردىن، تەنانەت
نەياندەگوت ئىۋە كىن، ئىمەش بەر لە دىتنى بەقاز
بوونى پەيمانگاۋ كۆلىژەكان، بەقاز بوونى
پىشمەرگايەتىماندى، بەلام نەكەس قىقەى بۇ كردىن،
نە دەيانگوت ئىۋە كىن و لە كويۋە ھاتوون، ئاخىر زۇرم

حەزلىبوو كەسىك تەنيا بلى ئىوھ كىن؟ تا يەك سەعات
قسەى بۇ بىكەم و بلىم ئەمە ئىدى پىشمەرگەين، وەكو
ئىوھين و دەتوانين دوژمن بتوقىنين، خۇشەويستى
هەموو گوندوو شارىهكانين و وەكو ئىوھش ريشمان
دەھىلىنەو، بەلام كەس پرسىارى نەکرد.

ھەر لە دەرەوھى بارەگا دەسوراپنەو، پىاويكى زۆر
نازدارو خاودن ھەئويست و قسەخۇشم ناسى ئەويش
ناوى (حەمە يوسف) بوو، ئەو پىشمەرگەيە لە
خزمەتى ھەمواندا بوو، كەوى بەخىو دەگردوو پىموابى
كەوھەكانى لە داکوبابى خۇشتر دەويستن، يەكەم
دیدارمان دواى ھەوال پرسين، پىى گوتين:

ئىوھن پىشمەرگە نوپىهكانن؟
گوتە بەلى.

ھەر بەبى چەندوو چوون گوتى: دەك لەفسىوبەم
بەخوداى بەعس بەمە نەروخى بەئىوھ زەحمەتە.
تووشى سەر سورمان ھاتم، بەلام جوابم دايەوھو
پىمگوت:

لەنيۆ شاری لە فسى هەنديک بەعسيانمان بردوون،
هاتوپنه ئيره لە فسى ئەوانى ديش ببهين.

حه مه يوسف گوتى: جارى هيىچوو پيناليم لوسكه لهى
شارين، ئەلعان خودا هافيز.

قهفهزى كهوهكانى بهدهستهوه گرت و روى، ئەمهش
هيچى ديمان نهگوت، بهلام ئەحهى هاوپيم گوتى:

كوره ئەهويش پيماندهلى لوسكه له! قهينا كهوى ليين،
هەر زۆر برسيمان بيت و خواردن نه ميني ئەوه لەفسى
ئەو كهوانه ده بهين و دهيانخوين .

نيگه رانيه كانمان ورده ورده دهرهوينه وهه و خهريك
دهبوو ناشنايهتى له گهل دارو بهردهكانى ئەهويش
پهيدا كهين، ئەهوى زۆر دلخوشي ده كردين يه كه م
نه بوونى دوو ژمن له دهو روبه رمان، تهواو نازاد بووين،
دووهم باره گاهه مان شويني خهوتن و خواردنى لیبوو،
چهند كاتزميريك هەر خهريكى چاوگيران بووين به
دهورى باره گاهه وه، تهواوى سروشتى ئەهويمان تهنها
به چاو پشكنى، دهستان بو هيج نه ده بردوو

نەشماندەۋپىرا دوور كەۋىنەۋە، خۇ يەك كۆلەن و
بالە خانەى لىنە بوو، بەلام دەبوو لەژىر فەرمانى
ریشدارە نوورانىە كە دەرنەچىن و تا جىگەۋر يىگەى
خۇمان نەزانىن ئەو دەورو بەرە جىنە ھىللىن،
لەسەربانى بارەگا كە باگر دىنىكى لىبوو ھەرسىكىمان
لەۋى دانىشتبوۋىن و ئەمن زىاتر لەدە جگەرەم كىشا
باسمان لە ناو شار دەگردو بەختيارىش دەيگوت:

ئاخ يەك جار بەچەكەۋە بچمەۋە مالى و ئەو رزگارە
خوپرىە ۋەپىش خۇمدەم ھىچم ناۋى، ئىمە لەنىو
پرسىارو سەرسورمانى خۇماندابوۋىن، كە بانگىان
كردىنە ژورەۋەو گوتيان كاتى نانخواردنى نىۋە رۆيە،
كەچوۋىن ھەركەسەۋ قاپىكى بە دەستەۋە بوو،
پىشمەرگە ماندوۋەكان ھەستابوون و بەلام ھىشتا
پشدىن و تاقم تەنەنگەكانيان بە دىۋارەۋە
ھەلپەساردبوو، سەرنجم لە مەنجه ئەكاندا دىتم برنج و
شلەيان ھەيە، ئىدى تەۋاۋ دلىيا بووم كەمانەۋە لە
پىشمەرگايەتى قورس نىيەۋ دەتوانىن بەردەۋام بىن،

ھەرچى گومان بىت بەو دوو ژەمە خواردن و
 خوارنەوھىيە نەمانما، ئاخىر بىروھۆشى ئىمەى تازە
 پىشمەرگە تەنھا لاي خواردن و خەوتن بوو، ھىشتا
 مەترسى شەرو كەوتنە خوارەوھى تۆپ و راجىمەمان
 نەدیتبوو، بەسەر كەمىندا نەكەوتبووين و رىيى
 دوورمان نەبىبوو، ھىشتان چەند كاتر مېرىك بەفرمان
 نەشىلابوو، بۆيە تەواو دلخۆش و ئاسودە بووين، بەلام
 دواتر ئەوھى كە زۆر نىگەرانى كردين سى شەو و سى
 رۆژ ماينەوھ تەنانەت رىشدارە نوورانىەكەش لەبارەى
 چارەنووسى ئىمە قسەى لەگەل نەكردين، ئەوھندەنا
 بەرپرسەكەمان بەكارىكىدى رۆشت و بۆمان نەبوو
 پرسىارى شوپنەكەشى بكەين، كەس نەيدەگوت خەلكى
 كوین و بۆچى ھاتوون، ئەگەر گویشمان بۆ ھەندى
 پرسىارى ئەوان ھەلخستبا ھەر زانىارىمان دەست
 نەدەكەوت چوونكە دەيانگوت حزب دەزانى، بۆيە لەم
 نىوھندەدا ھەموو شتيان دەزانى ئىمە نەبى، ھەرچەند
 دەمانگوت بۆ خەفەريات و چەكمان نادەنى؟ يان بۆ

له گه ل خوتان نامانبه ن دهيانگوت جاري زووه، با
به رپرسه که مان بيته وه، ته واو وهره ز بووين، هه ستمان
ده کرد متمانه مان پينا که ن، بو يه دواي گه رانه وه ي
ریشداره نوورانيه که شه ويك چومه لای پيمگوت:

چيه ده لي متمانه مان پينا که ن؟ ئاخر له نيو شار
له مالي ئيمه نه ده مانه وه ره بييه ماوه نارنجو کي ئيوه ي
هه ئنه ده ني؟ ديوار ماوه دروشمه کاني ئيو مان
لينه نووسي ي؟ ياني چي متمانه مان پينا که ن؟ نه ويش
زور به نهرم و حه ليمي وه لامي دامه وه و گوتي:

هه ر هيج نه بي ئيوه له ريکخسته نه کاني مندابوون،
دهيان جار ژياني خو م و چه ندين پيشمه رگه م خسته ته
مستي ئيوه، با سي متمانه مه که به لام به رپرسی سياسي
و سه ربا زي مان لير نه ييه، تا بزاني له کوي تان داده نين،
هه روا بيته وه بوونه پيشمه رگه ش هي نده ئاسان نييه،
کي ده لي وه ک زورينه ي جار ان که رويدا وه که سو کار تان
نايه ن و ناتان به نه وه چوونکه هيش تا ئيوه که مترين
تالي و سو يريتان ديوه.

له قسه گانی ئه و ريشداره نورانييه زور شتم
 خوينده وه، به ئام به دوو هاوړپيه كه ي ديم نه گوت،
 مانه وه ي ئيمه له و باره گايه دوو ههفته ي خياند، له و
 ماوه يه دا دوو جار ان ئه مه يان برده فرؤشگاو شتومه كيان
 پيھيناينه وه، وهك مهړي دابه سته مان ليھاتبوو،
 هه موانمان ناسي و دئنيا بووينه وه له وه ي كه په يوه ندي
 به متمانه وه نييه، چوونكه به روژ چه كي خويان
 ده دايني و چه ند جاري كيش فيره هه لوه شاندي
 كلاشنكوف و به ستنه وه يان كردين، ئه وه جگه له وه ي له
 ئاماده كردي خوار دن هاو كاريمان ده كردن، بو يه زور
 دئنيا بووينه وه كه بهر پر سه ريشداره كه قسه ي له گه ل
 كر دوون و ئه وانيش رايان ته واو گوړابوو، ئه و روژانه
 حه مه يوسف مان با شتر ناسي، به تايبه ت مام جه بار
 هه ميشه با سي ئازايه تي و قسه خو شه گاني بو ده كردين،
 تي گه يشتين كه هه ر چي بي ني له فسي يده با، كه س
 هه لئا بو يري و ئه گه ر كه وه گاني نه يان خو يندا ئه وه
 له فسي وانيشي ده برد، ئه وه نده نا له فسي ئه و

خواردنەشى دەبرد كە بەدلى نەبا، لەوەش كەلئى دەنا،
لەوانەش كە دەيانخوارد، رۆژيەك پيشمەرگەيەكى
قسەخۆش كە ھەميشە بەسەرھاتى بۆ دەگيراپنەووە
تازەش برينداريەكەى چاك ببۆو، ھاتە ژورى و سلاوى
لە ھاورپيان كرددو بە ھەمە يوسفى گوت: براژنيم ئى
دەچۆنە؟

بەو پرسيارە ھەمەيوسف ئاگرى تيبەربوو،
ھەزارجنيوى سوكى پيدا، تاويدا تەفەنگى، باش بوو
ھاورپيان پرياندايەو ئاراميان كرددو، ھەموان
پيدەكەنين، ئەمەش لەنيو سەرسورمانى خۆماندا
بووين، ئاخىر ئەو تەنيا گوتى: براژنيم ئيدەچۆنە؟ ئەو
تورە بوونەى نەدەھينا، دواى ھيور بوونەوہى ھەمە
يوسف، ھەموان چوونە دەرى و ئيمەش بەدواياندا، خۆم
لە ھاورپى ھەمەيوسف نزيك كرددوہو پيم گوت:

ببورە پرسيارم ھەيە، ئەويش چوونكە لەنيەتى ئيمە
گەشت و دواتر تەواو ببوينە ھاورپى و دۆست گوتى:
دەبلى ئەتۆش قەندەكەت بشكينەو ھەى لەفسيت بەم.

ئەمنيش گوتەم: خو ئەو ھاوړپييه هيچي خراپي
نەگوت، ئەتۆ بؤوا پرتدايه؟
حه مه يوسف گوتي:

جهلې پرتدايه بؤ سهى به كاردى ههى له فسيت بهم،
بلى بؤواى لىتوره بووى، كوره ئيوه نازانن ئەو
توتكه سهگه مه خسهدى چى بوو، دهستى رادپرايه
گرديكى كه چاله گلينجانين پيده گوت، دياربوو گله بانى
باره گايه كەش هەر بهو گلهى كرابوو، ماينيكى
ليبه سترابؤوه، گوتى: ئەوهى به ژنى مندا ناوه چوونكه
هەر من خزمهتى دهكەم و ئاليكى ددهمى وادهزانى
سواری دهبم، شهرتبی رهزگی ویمناى سواری ئەو ماینه
بهسته زمانهى نه بووم، ئەوجه لهى خو ئەوه يه كه مجارى
نييه ئەو ناماقوليهى دهكا، هەر له ژوورى نه بيم دهلى
ئەوه حه مه يوسف چۆته كن براژنيم، خو له كن من
ناویری ئەو ناماقوليانه بكا، ئەمما ئيوه شك برد
وايزانى شهرمتان ليدهكەم و قسان ناکەم، ئەوجا
به كورپی خوّم بليّم هەر كه وه كانم بيانهوئى بخوينن ئەو

يان تەنەكەيەكى ھەلدەداتە سەر بەردان، يان
فېشەككى بەھەوايدا دەتەقېنى و دەلى لہ دەستم
دەرچوو، بۆتە مۆزلى سەرى من، ئەمن قەتم كەس
نەتۇپاندوو بەوخودايە رۇژىكى فسېدوايە پىدەدەم
و دەلىم لہ پىتەم دەرچوو.

تىگەيشتم و زۇرىش پىكەنيم، پىشم گوت:

كۆرە چەند تورەبى زياتر سەرتدەخاتەسەر لىيگەرئ
چدەلى بابلى، جەلىكىدى ئەوئندە تورەمەبە.

لىي جىابوومەو و چومەو كەن ئەھەو بەخەي، دىتم
وەرەزىان پىو ديارە چىرۇكى حەمەيوسفم
بۇگىرانەو و زۇر پىكەنين.

ھىندەي پىنەچوو مام جەبار لەدوومان ھات و گوتى:
كۆبوونەوئەتان ھەيە، ھەرسىكمان خەنى بووين، لە دلى
خۇماندا گوتمان ديارە بەرپرسەكان ھاتوونەو، كەچى
وادەرنەچوو، بەرپرسىكى رەزاگران ھات و قسەي بۇ
كردىن و دەيگوت:

ئىۋو دەتوانن چەك ھەلگرن و بە دەخەشاپەو كۆلە
پشتىكەوۋە خۇ بەنىۋو شارىداكەن؟ داربىرىنى زستانان و
بەفر مالىن و نازانم چى وچى....پىشمەرگايەتى چەند
گەورە كرد دوو ئەوۋەندە ئەمەى گچكە كردهوۋە،
ئەمنىش سالانىكى زۆر بوو سەروكارم لەگەل
پىشمەرگەدابوو بۇيە شەرمم لىنەكردوو گوتە:

بۇ جەنابت كەبوويە پىشمەرگە ئەوانەى باسى
دەكەى لەنىۋو زگى داکت دەرت ھىنا بوو، ئەوۋى گوتت
بەزىادەوۋە دەتوانىن و بۇ كەيف و سەفا نەھاتوینە ئىرە،
ئەگەر تەواۋى ئەگەرەكانمان لە بەردەم خۇمان دانەنابى
چۇن ئەو بىرپارە دەدەين، پىشمەرگوت: ئىمە لەنىۋو ھزرى
خۇمان داماننا بوو لە ژىر تاشە بەردان بنووین، نانى
رەق و گىاوگۆلان بخوین، كەچى لىرە ھەموو شتىك
ھەيەو دەتوانىن لە ئىۋەش زىاتر بكەين.

پىشمەرگە رەزا قورسەكە كەپىم واپى خويىندەوارىشى
نەبوو چوونكە قەت كىتیبكى بەدەستەوۋە نەدەگرت و

تواناي زۆر قسه كوردنیشی نه بوو به خهندهیه کی گالته
ئامیزه وه گوتی:

ئیوه کوری شارین ئاو قونی تهپر نه کردوون تهنها
زمانتان ههیه، ئەمن بۆومه ئەوهش که یفی خۆتانه.
خه ریک بوو هه ربه گالته پیی بلیم له هاتنمان
پاشه ئمان هه مووی تهپر بووه و چه ندین جار له ماسی
گرتنیش هه روا، به ئام ئەو لییدا رۆشت و به جیی
هیشتین.

ئه حه ی هاو پریمان زۆر بیدهنگ بوو که مترین جار
قسه ی ده کرد که دیتی ئەمن تورهم ئەو جار هه لیدایه و
گوتی:

جاوهره دایکیمه گی، ئەمه له شاری ئەو نوینه
که رمونه رمه مان جیهیشتوه و هاتوینه ناو بۆن گۆریان،
ئه تو بروانه ئەدی کچه نازداره کانی ناو قوتابخانه و
گه ره ک، به و ژیانه رازین ئەو سه رزلهش ده یه وئ
په شیمانمان کاته وه، به چاوی مندال ته ماشامان ده کات
شه رتبی ئەو به رپرسه ی باسی ده که ن بیته شکاتی

لېدەكەم، دەبىت لە ژورىي بئاخنى، بە دەستى خۆم
قولزەلقۇرتى بۆدەبەم.

بەختيارىش گوتى: با ھەر لەورگىخۇيدا، ئەمن
ھاتووم تۆلە لە رزگارو بەعس بگەمەوہ ئەتۆ راوہستە
با چەكم بەدەنى.

منىش كە لەوان گەورەترو بە ئەزموون ترىش بووم،
بۆيە ھيۇرم كەردنەوہو پيىم گوتن:

خەمتان نەبى ئەو گلەيىە دەكەم بەلام وانابى،
چارەيدى ھەيە تەنيا سەبرتەن ھەبى .

تاجەند رۇژيكيدي ھەرودەك خۇمان ماينەوہ، ئەو
بەرپرسە سىياسىيە ھەرنەھات، بەيانىەكى زوو ھيشتا
ئيمە لە ژوورەوہ لەسەر نانخواردن بووين مام جەبارو
دوو پيشمەرگە خۇيان حازر كەردبوو بچن بۆ فرۇشگا،
ئاخر زۇرجاران مام جەبار ھەتا وەرەز نەبين ئەمەى
لەگەل خۆى دەبرد، كەچى ئەو بەيانىيە ھەرسىكمان
گويمان ليىوو پيشمەرگە رەزا گرەنەكە كە ساردىەك
كەوتبۆ نيوانمان گوتى:

مام جەبار سى قوتوو شىرىش بىنە، ئەمن
بەسەرخۇم نەھىناو بەلام بەختىارى ھاوشارىم
لەسەرسفرەى بەيانى دانىشتبوو و پارويكى پەنيرى
بەدەستەوہ بوو، ھەموو لەشيشى كوردبوو بەگوى بۆ ئەو
پيشمەرگە رەزا گرانەى بەدزى و بەئاشكرا دژايەتى
دەكردين، بەختيار پاروہكەى فرېداو گوتى :

خۇ ئەو سەگبابە ئەو قسەى لەگەل ئىمە بوو،
ئىستاش وادەزانى شىرە خۆرەين ھەرگىز نابى
بەسەريەوہ بچى، ئەمنيش تەواو دئنيا بووم لەگەل
ئىمەيەتى بەلام ھەر ھيورم كردهوہو گوتەم:

ئەو جارەى بەرەقى قسەى لەگەل دەكەم.

ئەو بەيانىيە ھىچمان نانمان پىنەخورا چوونكە
ھەستمان بەبارگرانى دەكرد كە بۆ پيشمەرگەكانمان
درووست كوردى، ھەمە يوسف تازە لەشارى گەراپبووہ
دەستىك رانكوچوڭغەى جوانى لەبەر بوو، كە ئەمەى
بەلاوازى ديت، گوتى:

ئەوہ كى عاجزى كرددوون ھەتا لەفسىي بەم؟

ئەمىش جواپم دايه وەو گووتەم: ئى تۆ بەوى پيس
ناكەم بۆخۆم لە فسئى دەبەم.

حەمە يوسف لە نىگەرانى ئىمە گەشت و زۆر
لەبەرمان پارايەو وە نانى بخۆين نەمانخوارد، بۆيە بە
تەنى چوومە دەرى، زۆر لە رەزاگرانەكە گەپرام
نەمدىتەو، جگەرە لەدوای جگەرەم پىدەکرد، كە
هاتمەو بەردەرگای بارەگاگەمان هەردوو هاوړپىيەكەم
بە مړو مۆچى لەسەر كۆلكە بەرپويەكى برپاوهى
ئەستوور دانىشتبوون، چوومە لايان و تىمگەياندن كە
لەو رەزا گرانه دەگەپام.

پىشمەرگەيەك خەرىكى نان حازر كردن بوو، بۆ
نيوهرۆيه، دەيزانى تورەو بىزارين، بۆ دئنه و ايمان پىي
گوتم: خەرىكى ئاور كردنەو دەم ئەگەر هەندى قلىشكە
دارم لەسەر ئەو بيشە دارانەى بەر هەيوانى بۆ بىنى،
ئەحە يەكپى راست بۆو و چوو باوەشيك دارى بۆهيئاو
هەر لەناو ئاگردانەكە كە لە بەردەمى هەيوانى

درووست كرابوو ئاوريان كردهوو مهنجهله ئاويان
وهسهرنا.

سهرتان نهيهشييم تا بهرهبهري نيودهروييه نهوجار مام
جهبارو وان هاتنهوو بهلام كه بهدركهوتن نهويشيان
لهگهل بوو، يهكسهر چوومه سهر ريي و پيمگوت:

كه جهنابت دهچيه فرؤشگا بو بهمام جهبار دهليي
قوتووه شير بيئي؟ شهرم ناكهي لهجياتي نهوهي
پيتخوشبي هاورپي دلسؤزت بو زياد دهبي بيزارمان
دهكهي؟ نهتؤ دهزاني بهقهده بالاي تو كتيبمان
خويندوتهوه ههناسهكانت دهزانين چي تيدايه خو
مندال نين، لهشاري مابايناياهوه دوور نهبوو نهمن بيمه
پزيشكي دهرووني و نهوكات دههاتم چارهسهرى توّم
دهگرد، ههي نهخويندهوار باشه حزب چكاريكي بهتويه
وهري گرتووي و ئيمهش دوادهخا، ها بزانه شيرت هيينا
ههتا بو هاورپيهكانمي بگرمهوهوه به چروچاوتدا
برشينهوه؟

که پيشمه رگه رهزاگرانه که نه و هه ماس و تورپه
 بوونهی منیدی باره کهی داناو چاوه پئی نه وه م ده کرد
 وه ناو یهک کهوین، هه ره لهوی شه ری هاوړی کوژی
 ده ست پیبکات، نه هه و به ختیاریش سه رو گاشه
 به ردیان له مستی نابوو تا وهک سه ی بیتو پینن، به لام
 دیار بوو مام جه بار له رییه نسحه تی کردبوو، بویه
 هات و دهستی له ملی کردم و زور داوای لیبووردنی
 کرد، دهیگوت :

کوړه نه من سوعبه تچیم و چوزانم به و قسانه تورپه
 ده بن، شه رتبی له خه می نیو هدام نه مهش هاوړی
 یه کترین، نه و جار دوست ده تگرینی و دووژمن
 پیتپیده که نی، نه وهی گوتوومه له دل سوژیمه وه بووه
 داوای لیبووردن ده که م و باب به جاری کیدی نه و
 سوعبه تانه ناکه م.

بوخوم لیم وه رگرت و به لام هاوړیکانیدی گوتیان:
 چوونکه داوای لیبووردنی له مه نه کردووه لیی خوش

نابىن، ھەر ئەو رۆژە لەگەڵ مام جەبار دانىشتىن و
ئەويش

رېشى لە بارەگايان سېي كوردبوو، پېي گوتىن:

كۆرەگانم بەو خودايەى وەروناگرن بەرپرسى سىياسى
بېتەوہ لەوانىدى توندترە وەك بىستوومە دووتان
شەشتان تەواو كوردوہ يەكيشتان ماويەتى، جا بەقسەى
مامى خۆتان دەكەن ھەتا تەواو لەشارى لە چاوان بزر
نەبوون بچنەوہ، چونكە ئەمن ئەوہ بۆ بىست و قسوور
سالە ليرەم پېشمەرگەى لە تەمەنى وەم نەديوہ، ئىللا
ئەو مندالانەى لەگەڵ داكيان ليرەن، ئەمنيش لە دلى
خۆمدا گوتە:

خۆ مام جەباريش بە مندالمان دادەنى، بەلام چونكە
ئەو پياوہ زۆر بەريز بوو وەكو مندالى خۆى تەماشا
دەكردين، بۆيە قسەمان نەكردوو، ئەو رۆشت و
ھەرسىكمان برپارماندا بەبى گەرانەوہ بۆ ريشدارە
نوورانىەكەى ھاورپمان بگەرپينەوہ ناو شار، لە
راستيشدا ھەرسىكمان وەرەز ببوين، ئاخر ھەر خەرىكى

خواردن و نووستن بووين، ههستمان دهکرد بارگرانين بهسهرياننهوهو خهريکه ئيسکمان قورس دهبيت، ههروا بيتهوه ئهويش، بيري کچۆلهکانی شاری و جل ئوتوو کردن و بهدزی خواردنهوهمان دهکرد، ئهوه جگه لهوهی بۆ يهکهم جارمان بوو يهک دوو ههوتوان خو نهشۆين، پرچم ئالۆز ببون و بۆن ئارهقهمان گرتبوو، ههموو جارئ ئهحه دهیگوت: کوره زۆر سهيره ههمان سابوونی شاری لیره ههيه کهچی کهفی ناکا شهرتبی خو بهو ئاوه ساردی بشۆم دوو ههفتان گهرم نابیتهوه.

بهکورتیهکهی ئهگهر بۆ خوشوشتنیك و پياسهکی چاو چاوينیشبا ههزمان لیبوو بگهړینهوه شار، ئاخو قون شوشتنهوهش بهو ئاوه ساردی ئهوی زۆر ناخوش بوو، ههروابیتهوه ئهمن جار جار کتیبيکم به دهستهوه دهگرت و دهمخویندهوه، بهختیارو ئهحه ئهوهشیان نهدهکرد، بۆیه چوومه لای مام جهبارو تیمگهیانده که برپاری گهراوهوهمان داوه، ئهويش گوتی:

ئەدى راناوھستىن تا بەرپرسى شارتان دەگەرپتەوہ؟
ئەمنىش گوتەم:

نا لە نىو شار دەيبىنين، ئەمە خۇمان كۆكردبۆوہ
چاودىرپى شەومان دەکرد تا لەگەل قاچاخچيان برۆين
بەلام مام جەبار گوتى:

ھەرگىز نابى ئىوہ ئامانەتى منن ھەتا مەفرەزەى
خۇمان نەگەرپتەوہ ناھىلەم برۆن، ئەو شەوہ مام جەبار
ھەر چاودىرى ئىمەى دەکردو پىشمەرگەکانىشى
تىگەياندىبوو كە نەھىلەن برۆين، زوو زوو دەھاتە لامان
و قسەى خۆشى بۆ دەکردىن ئەمىش دەمىك بوو
پرسىارىك ھەراسانى كىردبووم و دەمويست لە مام
جەبارى بکەم ئەمما غىرەتم نەيدەھىنا ئەو ساتەم
بەدەرەت زانى و غىرەتمدايە بەر خۆم و گوتەم :

مام جەبار پرسىارىكەم ھەيە ئەگەر لىم وەرگىرى و
تورە نەبى؟

گوتى: بلى كورم ئەمن لە ژيانمدا يەك جار تورەبووم
ئەوپەرەكەى دەبىتە دوو.

گوتەم: مادام نايلىيم.

گوتى: شەرتبى دەبىت پىم بلىي و بەئىنىش دەدەم

تورە نەبەم.

پىمگوت:

باشە ئەوۋە پازدە بىست رۇژىك دەبىت لىرەين، ئەتۇ
نەچوئەتتە شەروابىتەوۋە چەكىش ھەئناگرى و
يەك شتومەكىشت بۇنايا، ئەتۇ مال و مندال يان ھىچ
كەسىكت نىيە؟

مام جەبار كە تەواو گوئى بۇ پىرسىيارەكەم قولاغ
كردبوو، كىسە توتتەكەي كىردەوۋە بە پەپە سىگارى
جگەرەيەكى پىچايەوۋە بە ئاخ و ئۇفكى قولىۋە گوتى:
كورم، خۇشم بۇنى ھەمان پىرسىيارم دەكرد، چۇن
مالومندالم نىيە! لە جىياتى ژنىك دووانم ھەبوو، ھەر
ئەو دووژنىيە بوو ئاگرى لە خۇم و ھەموان بەردا،
ئاوارەي كىردم و قوربەسەرى كىردم، ئەو چىرۆكەي بۇتان
باس دەكەم ھىوادارم سودى لىۋەرگىرن، ھەتا ئىۋەش
دووچارى ئەو ناخۇشيانە نەبن كە بەسەرم ھات.

حيكايه ته كه ي من لير هوه ده ستپيده كات (له ته ره فې
 لايه تيدا بووم بيوه ژنيكي جيرانمان ورده ورده خو ي
 لينزيك ده كردمه وه، هه ر جاره ي به بيانوويه ك بانگي
 ده كردم و كاريكي مائي پي ده كردم، سه ره تا هه ر
 به داكمي ده گوت جه بووريم بو بني ره سه لاجه كه م
 كارناكا، ئيدي به من فير بوو، هه موو جاريكيش بو ي
 خوشي له خو ي ده داو ماكسيه كي ته سكي له بهر ده كرد
 سمته خره گاني به ولا ولاياندا ده برد، به ديتني ئه و
 گوشته تورت و له باره ئه من هه ر ئاگام له خو م نه ده ما،
 عه رزي به جه نابتان بكه م، جاريكيان به فيلي باول
 هه لگرتنه وه و له سه ر سندوق داناني، بردميه مائي
 خو يان، به ره به ري عه سري بوو، هه ر كه وه ژوور كه وتم
 ماكسيه كي نو يي له به ربوو به فيلي پيس بوون و دراني
 هه ر له بهر چاوي من هه لي كردوو دواتر له بهر خو ي دانا،
 رانه گاني كه هه ر له كه له م ده چوون ژووره كه ي روناك
 كرده وه، ته زوويه ك نازانم له كو يوه هات هه ناسه ي سوار
 كردم، يه كسه ر بو ي شتيكيم كرد، چوونكه پيشتر

پاريزى بۆ ھېنا بووم، لە ژېرەودەش لىباسىكى پيازى
 لەبەر بوو، لە ھەياتەم شتىوام نە لە فيلمى دىبوو، نە
 بەرستەى مالان و رستەى خۆشمانەو ھەلخرا بوو، ئاخىر
 ئاوەلگراس و دەرىپى بنەو ھو ژېرگراس و مەمكدانەم
 دىبوون، ئەمما ئەو لىباسەنا، نەو ھەللا قەتم نە دىبوو.

دوايە كە بويەنە ژنومىرد زانيم ئەو ھو جلى نووستنە،
 ئەو شتە ھېندە تەنكو لووس بوو ھەموو گۆشتە
 سپيەكەى لەبەنرا ديار بوو، ھەر كە پشتى تىكردم
 سەرنجەم چوو ھەر خراپى سمتى، ئاوپرى داىەو ھو
 پىكەنى، ھەر ئەو جارەى بە فيلى جولاندنى
 كەنتۆرەكەى، كە ھەر جارەى بە فيليك ئەولاو ئەولای
 ژوورپى پىدەكرد، لەپشتەو ھېرا ئەمنى بە ديوارىەو ھو
 نووساند، كەلپن و نەرماتى سمتى دەمارى پياو ھتى
 ھەكارخستەم، ئى ئەميش تازە ھەتى سمىلەم دابوو توند
 لىمچەقاندو ھەردوو دەستم خستە سەر مەمكە
 خەرەگانى، ئەو ویش چوونكە پىشتەر ئەو بەزمەى لەگەل
 مىردى زۆر كەردبوو، دوايەش بەزمەكەى لى برا بوو،

بۆيە زۆر برسى بوو، منيش گەنجىكى جوان و جھيل
 بووم، ھەروايىتەوھ سەبرى ئەيىويشەم نەما، دواتر
 ھەردو دەستەم ئاودیوی قەدوبالای کرد، ئەويش
 نەيکرده نامەردى توند بەخۆيەوھ نووساندم و
 بەجۆرىک رايدهمووسيم تا ئاستى ئەوھى ھەموو
 جوانەکانى دنيا م لەويدا دەدى، گەماچى دەکردم زۆر لە
 ماچى داکم و ئەوانىدى خۆشتر بوو، چونکە دەمى
 دەخستە ناودەمەم و ئەمەن خەرىک دەبوو لەھۆش خۆم
 بچەم، ھەزار جارى خۆبەقوربان کردم، ئەوجار
 بەکۆرەکانى خۆم بلیم ھەر لەو رۆژەپرا شەرمەم شکاو
 تەواو ئاويىتەى يەکترى بووين، ئەوھى گە زۆرىش
 سەرسامى کردم، تا خۆى نەشوشتبا لەمىزى نەدەگرتەم،
 کۆرە بۆنىكى لیدەھات، بەفەخرى عالەم سەد لەبۆنى
 ميخەکو گولوى خۆشتر بوو، ئىستاش ئەو بۆنەم لەناو
 لوتىيە، بەکورتىەگەى دلەمى بۆ خۆى بردوو عاشقى
 بووم، داکم بەو کەين و بەينەى من و بپۆھژنەگەى
 زانى، چوونکە ھەموو رۆژى گە بابم دەچۆ دەرى، ئىدى

هەر رۆژەو بە فيليک بيوهژن دههات و داواي دهکردم،
ئهگەرچی داکم زۆر ئامۆژگاری دهکردم، دهشیزانی هەر
بهئاشکرا نا، بهدزیش دهچمه وی، بهلام نهغیرهتی
ههبوو به بابم بلی، نهدهشیتوانی ریگه لهمن بگری،
سههتا هەر به ئیزنی وی دهچووم، ئەمیش بابی خوّم
باش دهناسی بویه نهمدهویرا پیی بلیم، داکیشم هەر
هیچ، ئەمما رۆژیک لهژیر فشاری بیوهژنهو ههزی خوّم
، تینم دایه بهرخوّم و بهرهنگیکی پهريوهوه بهبابم
گوت:

ژنم دهوی.

ئهویش که هەر به شوخی وهرگرت پیی گوتم خوا
بتداتی.

که سوور بوونی خوّم بو دووپات کردهوه پیی
گوتم:

کورم هیشتا مندالی و کوا دهتوانی خیزان
درووستکهی ئهوجار حالی بابیشت دهزانی که ناتوانم
خهرجی ژنهکەت بو دابین بکهم، منیش پیم گوت :

ئەتۇ ھەقت نەبى و ئەمن پيكيديئم.

ھەرۈەك گوتيشم داكم بە سەين و بەينى من و
 بيوەژنەكەى زانيبوو بەلام نەيدەويړا لاي باوكم باسى
 بكات دەيزانى شيتوھار دەبيت، لەو كاتەش كە پيمگوت،
 داكم دەمى ئەوۋەندە داچېريبوو، سەرتان نەيەشىئم
 تەواوى باسەكەم بۆ بابم باسکرد، ئەو نوتقى گيرابوو
 چەندى قسەم بۆ دەکرد ئەو رەنگى زياتر تيك دەچوو،
 نيۆچەوانى گرژو لايەكى ليوى بەلەرزىن كەوت، چيرە
 چير لە ددانەكانىەوۋە دەھات، سوور داگەراو ديمەنيكى
 ئيجگار ترسناكى ھەبوو، تەپلەكيكى جگەرەى بۆ
 راوھشاندم خۆم لانەدابا نيوۋە عومرى دەکردم، ھەستا
 سەر پييان، داىكم بۆى لە بۆسەدابوو دەيزانى خراب
 دەيقەوميني، وەھاي خۇراپسكاند، ھەرچى قۇپچەى
 كراسەكەى ھەبوو بەگۆرئ وەربوو، داىكم نەبا شويني
 ساغى نەدەھيشم، بۆيە بابمى گرت و نەيەھىشت ليئىدا،
 بەلام يەك دنيا جنيوى ناشيرنى پيئام و چى دووعاى
 خراپە ليى كردم، دەستى دەلەرزى و ھەرچى دەکرد

نه‌ده‌توانی شقارت‌ه‌که‌ی پیکات تا جگه‌ره‌که‌ی
 داگیر سیئی، چونکه هه‌ر که ده‌نکه شقارت‌ه‌که‌ی گری
 ده‌گرت ئه‌و هه‌ناسه‌ی ئه‌وه‌نده توندی ده‌دا ده‌کوژاوه،
 دوو‌اجار پیی گوتم: ئه‌و باسه‌ی له می‌شکم به‌ر مه‌ ده‌ری،
 ئه‌گه‌رنا نه‌یه‌مه‌وه مائی.

ئى منیش لاو بووم و بیوه‌ژنه‌که‌ش له‌زه‌تیکی وه‌های
 دابوومی که نه له‌مائی و نه له‌یه‌ک شوینیدی ده‌ستم
 ده‌که‌وت، له‌راستیشدا عاشقی ببووم، هه‌ستم‌ده‌کرد
 هه‌میشه له می‌شکم‌دایه، بویه باوه‌شیکی ئه‌وم به
 هه‌موو دنیا نه‌ده‌گۆریه‌وه، دایکم له‌من و باوکم
 ده‌پارایه‌وه و ده‌لایه‌وه، به‌لام سوودی نه‌بوو، چونکه
 ئه‌و هیور نه‌ده‌بووه و ئه‌منیش جگه له‌وه‌ی زگم
 به‌دایکم ده‌سوتا، دوو ئه‌وه‌نده رقم له‌بابم هه‌ستا بوو،
 به‌ینی خۆمان بی‌ت شوینیکی خوشتریشم شکه‌ده‌برد، که
 له‌مائی باوان ده‌ست نه‌ده‌که‌وت، سه‌رتان نه‌یه‌شینم
 ئه‌وشه‌وه هه‌ر که‌چوومه ده‌ری ری‌ک خۆم به‌مائی
 بیوه‌ژنه‌که‌یدا کردوو ئه‌وه‌ی له‌مائی خۆمان رویدا

هەموويەم بۆ گىرپايەو، ئەويش لەباوہشپى کردم و
گوتى:

نەدەبوو بۆ خۆت پىپى بلىپى، دەبوو دايکت لەسەر
جىيان يان كەسيكىدى راسپاردبا، بەلام قەينا ئەمنت
هەم هەتا ماوى لەسەرچاوانت دادەنپم.

هەر بەراستيش وابوو چوونكە ئەو بپوہژنە مائوھالى
خۆى ھەبوو، مپردەكەى لە شەرى قادسيەى كوژرابوو،
كەسوگارى خۆشى لەو ولاتەى ئيمە نەمابوون و بەر
لەرؤيشتنيان كچە عازەبەكەيان بەشوو دابوو، ئەويش
تەنھا يەك دوومانگ بەيەكەوہ ببوون و مەيتەكەيان بۆ
ھينا بۆوہ مائى، مائە خەزوووريشى زؤريان ھەولدابوو
بيبەنەوہ لاىخۇيان گوتبووى مائى خۆم تىكنادەم، ئەو
شەوہش ئەمنى داناو زؤر ئامؤژگارى کردم، تپى
گەياندم كەمن لەو بچوكترم و ئەگەر پىپى رازيبەم
نايەئى ھەرچى كەموكوريە ھەمبى، كارم بۆ
دەدؤزيتەوہو دەستم پپوہدەگرى، ئەوہى كە زؤریش
بەويەوہ نووساندم ھەر ئەو شەوہ بوو، بردمىيە ھەمام

و جوان جوان شوشتمى خۇ ھيىندە مندال نەبووم
ھەرچەند سالىك لەو گچكەتر بووم، بەلام وای شوشتم
قەد داكم وای نەشووشتبووم، خۇشى خاوين كرده وەو
دوای كاتزمير دوازده بردمىيە بنجىي خۇي، ئاخىر
لەدوای ئەو كاتە كەس نەيدەتوانى سەردانى كەس بكا
بەتايبەت مائە باوانى ميىردە كۆچكردوۋەكەي، بۇيە
تائەوكات رايگرتەم، ھەر كەچووشينە بنجىي، بەجۇرىك
ئەمنى دەلستەوۋە قەت شتىوام بە خەونيش نەديبوو ،
وەك مندال ھەردوو مەمكى دەخستە نىو دەمەوۋە
ئەگەرچى ئەمن كەمئەزموون بووم و حەزم لەو شتە
نەبوو بەلام چوونكە ئەو پىي خۇش بوو دلىم
نەدەشكاند، دەمئىو ملچە ملچە لىوۋەدينا، ئاخوئۇفئىكى
دەگرد، ھەرزراوى منى برد، گوتەم: ئەوۋە بۇ دەگرىەي
خۇ قەپالم لىنەداوۋە؟

ئەوۋىش بەئاخوئۇفەوۋە گوتى: دەك بەباوۋەت دەبەرمەرم
بىمئە زۇر خۇشە.

تىگەيشتم ئەو لەزەت لەوۋەي دەبىنى ئەمما ئەمن نا.

هەر جار يکيش که له سه رم هه لده خلیسکا، خۆی ده هاویشته وه سه رم و له دواى هه موو ئاسووده بوونیکیش پشوو یه کی باشی وه رده گرت و جار يکی دی هه مان له زهت و چه زی ده دامی به جوړیك که وتبووینه ناو یه کتری هه موو شه رو شوڤه گانی مالمان و ترس و دلّه راوکییه کی له بیر برده مه وه، دواى هه موو ئه و به زم و ره زمانه پئی گوتم:

چه بووری گیان ئه گه ر به راستی منت بوئ ئه وا کار يک ده کم زۆر به سانایى بگه یینه یه کو وه کو ژنوم یرد، به بی ترس هه موو شه وئ ئه و چه زو ئاره زوانه م ده داتئ و نایه ئیش قهت که موکوړیم هه بی.

سه رتان نه یه شینم بو سه به یینییه کی دره نگ له خه و هه ستاین، پیمو ابی هه ر یه کدوو سه عاتان نووستین، نان و چایه کی وه های بو حازر کردبووم نه بیته وه، ئه منی به دزی حیرانان کرده ده ری و پیشی گوتم:

نه که ی شه رو شوڤ له گه ل باوکت بکه ی هه وئده به هیمنی کیشه که ت چه لکه، لای براده رو که سیش باسی

ئەوشۇ نەكەي، كەنگىنىش حەزت لىبوو دوور لەچاوى خەلك وەرەو، مالى خۆتە.

بەلام وامنەکرد، ھەستام لەرپگەي خزم و خەلكى ئاوايىھو ھەتا سومعەي ژنەو ئىمەش نەچى بەبى باب وداك ھەندى خزم و ناسياوم تىگەياندن، بەتايبەتیش ئامۆزايەكى ھاوكوفى خۆم كە پىشتر بە نەينىكەي دەزانى، دەشيزانى ئەگەر زوو ئەو كارە نەكەم ھىندە عاشق بووم دوور نىيە دووژمنايەتییەك لەم بەينەدا درووست بىت، بۆيە بە كونفەيەكونىك كە ھەر ھەفتەيەكى خاياند، ئەو چەند شەو و رۆژەش ھەر لە مالى ئامۆزايەكەم بووم، مامىشم زۆرى ئامۆژگارى كردم، بەلام دوايە تىگەيى كە كارلەكار ترازاوھو عاشق بووم، تىكەلى بووم و لەو بترازى كەسیدی بەكەلكى مننايە، ئىوارەيەكى خوازبىنىم كردوو ھەر ئەو شەو ۋە ماردەردوو ھەرچى پىداويستى خۆيەتى ھەر بە پارەپخۆي كرى و ئەمنىشى پۆشتە كردوو چوومەوھو سەر مالى حازرى.

ژنه مووچهی شههیدانهی وهردهگرت و ئهمنیش
ورده ورده سوکه له ئیشم دهکردوو خهريکی کاروباری
کارهبا بهستن بووم، له ماوهی سی ساڵان دوو منداڵم
لێی بوو، هه موو ئه و به ئینانهی به منی دابوو به زیاده و
بۆی دهکردم، ژيانیکی هه رچهند بلیی خوشمان هه بوو،
بابیشم له خه م و خه فه تی من ئه و خانوهی فرۆشت و
چوو ه گه رکیکی دوور له مه.

ته مه ن هاتوو پۆی ماوهی حه وت ساڵان به یه که وه
ژيانیکی خوشمان ده برده سه ر منداڵمان گه وه ره ببوو،
ئه میش له دایه ره ی کاره با ی ته عین کرام، چوونکه هه ر
بوخۆم ئیشی کاره بام ده کرد، هه تا ئه و کاتیش جگه
له دایکم که به دزی ده هاته لام و ماچی ده کردم و چه ند
سوکه جنیویکیشی به ژنه که م دهدا، به لام هه رگیز
ژنه که م وه لامی نه ده دایه وه وه به لکه ریژیکی زۆریشی
لێده گرت، یه ک که سوکارم سه ردانیان نه ده کردم، دوو
جه ژنان چوومه مالی بابم ده ریانکردم، له وێ له
دایه ره ی کاره با زۆر به جوانی دهوامی خۆمه ده کرد، هه ر

ئەۋەندەم خۇش بوو تا دوو مووچەم وەرگرت،
كچۆلەيەكى خرىن كە لەشارى سلىمانىيەۋە هاتبوو
جاريكىدى ھەروەكو زەمانى بىۋەژنەكەى دەورو خولى
دەدام، جاريكيان ژنەكەم هاتە دائىرەى پىمبلىّ ھەزم لە
چىيە بۆملىنى، كچە خرىنەكە دوايى هاتە لام و گوتى:
ئەۋە داىكت بوو؟

وہك لە سەربانىك بەرمەنەۋە وابوو، لەراستىدا
جىاۋازى من و ئەو زۆر نەبوو بەلام چوونكە يەكەم
خۇشمدەۋىست، دووم مندالى بىوو دوو مىردىشى
كردبوو، بۆيە تەمەنى پىۋە دىاربوو، ھەرگىز ئەو
جىاۋازىم نەدەدى كە لە نىۋانمان ھەبوو، بەلام لەو
رۆژۋە خورپەيەك بە دلمداھات، كەۋتمە بىر كىرنەۋە،
كچە زۆرزانە خرىنەكەش كە زانى ژنەكەم بىۋەژن بوو
ھىناۋمەۋ لە خۇم گەۋرەترە ھىندەيدى گىرنگى پىدەدام،
دەھاتە لام و دەيگوت:

بەساقەى ئەو سميّلە تەنكەتېم چام بۆ ھىناۋى
تامىكە بزانه وەك خۇم شىرىنە؟

عەرزی بە جەنابتان دەكەم جارېكىدى عاشق
بوومەو، ئاخىر زۆر جاران شەيتان دەھاتە كەولمەو
پىي دەگوتەم: ھەتتو ئەتۆ تامى كچانت نەكردو
دەبىت بىكەى، دەنا تەمەنت بە بەلاش دەروا، لە
راستیدا ئەوكاتى گەنجىكى زۆر جوان بووم، بەلام
شەھادەم نەبوو نەمدەو پىرا خۆ لەكچە شارىاندەم، ئەو
بىوہژنە ئەمنى دۆزىەو دواجارىش كچە شارىەك
خستىمىە باوہشى خۆى.

دووسال بەسەر ئەو كەين و بەينەى ئىمەدا رەتبوو،
جارىكىان كچەتوو زۆر بە گەرموگورى لىمەتە پىش و
ئەو ئىوارەيە خەفەر بووم كچە شارىەكەش لە تەنىشت
دايەرەى دىوئىكى بۇخۆى لەنىو مالاندا بەكرى گرتبوو،
وہژوور كەوت و ئەوہندە خۆى ناسك كرددەو
بەتايبەتىش ماكسىەكى شارىانەى لەبەر كرىبوو ھەر
دەتگوت ماسىيە لەویدا، يەخەى كرابوۋە جووتە
مەمكەكانى قىت كرىبوۋە زۆر لە گولە رىواس دەچوو،
گۆيەكانى وەك گىوژى پايزان زەقبوونەو، سوراو و

سپياوى ھيىن عەنتىكەى لە خۆى دابوو ھەر لە ژنە
ميسريەگان دەچوو، ئەوانەى لە تەلەفزيۇنەكەى
بەغدايى پيشانى دەدا، خۆى لىنزيك كردهوہ بۆنيكى
لەخۆى دابوو نەك دليك ھەزار دلى بۆ ھەيران دەبوو،
پيى گوتەم: جەبەگيان.

كۆرە ھيىن بەناسكى ناوى ھيىنام خەريك بوو ھەر خۆم
نەناسمەوہ، ئاخىر پيشتر بابم ھەر بە گاميش و پالاخ و
بەراز بانگى دەكردم، بۆيە چاويكم لەپشتى خۆمكرد تا
دنيا بيمەوہ بزائەم لەگەل منيەتى، گوتەم: گيانى جەبە.
گوتى: كەس ھەيە لەمن جوانتر؟

ليى نزيك بوومەوہو گوتەم: نەوہللا دەليى پەرى،
بابانخەرابوو ئەوہ چت لەخۆت كرددوہ؟

پەنجە ناسكەگانى بە ريشمداھيىناو سەرى بەسيىنگى
كردم بيىەكو دوو خۆى لە باوہشى ھاويشتەم، ئەوجا
گوتى:

جەبەگيان لە تۆ بترازى كەسىدى شىكناپەم، لەو
 دايەرهش لەتۆى جوانتر و قۆزترى تىدانىيە، هەر
 لەيەكەم دىتنەو شەيدات بووم، هەى بەساقەت بەم.
 سەرو نەهيشىنم ئاويزانى يەكترى بووين، ئارەقەى
 رەش و شىنمان دەردا بەكۆرەكانى خۆم بلەيم: ئەوئەندە
 خرپنبوو پەنجەكانم لە ناو سمت و سىنگيدا قەمدەبوو،
 ئەو مەلەونە مەكرو نازىكى دەكرد مردووى زىندوو
 دەكردەو، ئەوئەى ژنەكەم لە شەوى دەركردنم لە مالى
 خۆيان دايمى ئەمنيش هەروام لەويكرد، ئەوئەى كە تا
 ئىستا ئەو لەزەتەى نەدىبوو بۆيە كارلەكار ترازو ئىدى
 ئەو چىدى بە پاكىزەى نەمايەوئە ئەمنيش هەستم بە
 تاوانىكى گەورە كرد، زانىم خراپ قەومانوو مەو
 دەبىت باجىكى قورس بەدم، بەلام هەرچونىك بىت
 منيش هەروەك ئەو رۆژەى بىوئەكە بەفريام هات و
 دلى دامەو، ئەمنيش بەلئىنى هينانم پىداو هەموو ئەو
 تەمەم رەواندەو كە لە كچە خرپنەكە نىشتبوو، ئەوئەى
 كە زۆر سەرسامى كردم بەهەموو شتىك رازى بوو،

دهيزانى ژنم ههيهو ئەو منى كردۆته ئەو پياوه،
دریژەى نەدەمى، خەمىكى زۆرمخوارد، دەمزانى
تاوانبارم بەلام دلخۆشى خۆم بەوهى دەدايهوه كه مادام
ئەو تامى دوو پياوانى كردوو، دەبا ئەميش تامى دوو
ئافرهتان بكەم، لەنيوان خەتاو مافدا تيّما بووم، دواى
بينه و بەردهيهكى زۆر، دواى ئەوهى دوو روژان خەو
نەچۆ چاوم، غيرەتمدايه بەر خۆم و تەواوى ئەو
نهيئيەم بۆ ژنى يەكەمم باس كرد، ئەويش لەبابەم
زياتر توورە بوو، دەستەكانى دەلەرزين و كەوگيرىكى بۆ
راوشاندم بە فەخرى عالەم ويّمكەوتبا نانم لەت
نەدەكردووه، هەرچى لە دلیدا بوو پيى گوتەم، دەشى
گوت:

سبەينى ديمە دائيرهى و دەبى تيتكى بەسەرى ئەو
تياترۆيهوه نەهيّم، ئەوكچەشاريه دەيهوى ئەتۆ لەمن
بدزى، راوهسته با بەيانى دابى بزانه چۆن حەيائى
هەردووكتان دەبەم هەى بينمەك.

ئەمىش بە جۆرئىك لەبەرى دەپارامەو
 لاقودەستەكانىم ماچ دەکرد، دەيوست دەرم بکات، بەلام
 دوو مندالە نازدارەكەم بوونە رىگر، دوای كيشەو بىنەو
 بەردەيهكى زۆر، بە ناچارى هەموان رازى بوون، بەو
 مەرجهى هەر دوای يەك دوو مانگان تەلاقى دەم.

ژنى دووهميشم گواستەو، باوەرتان هەبىت هەر
 هەفتهيهك خۆشيمان بە خۆمانەو دەيت، جەنگى عىراق
 و ئىران گواسترايهو مائىمە، دوو مندالەكەم كە هەراش
 ببوون و دىن و ئىمانيان ئەمن بووم، لىم بوونە
 دووژمن، جەهەندەمىك لەمالى ئىمە دايساو بە ئامان و
 زەمان نەدەكوژاوه، ژنە گەورەكەم دەيگوت يان ئەو يان
 من، ئەوى ديش بەهەمان شىو، مندالەكانىشم كە
 هەرگىز لە قسەى من دەرنەدەچوون، وايان لىهاتبوو
 ئەووى من پىم خۆش با نەيان دەکرد، لە مالى ئىسكەم
 ئەوئەندە گران ببوو يەك كەس قسەى لەگەل نەدەکردم،
 بابو داكو كەسەكانىشم بە ژنى دووهمم هيندەيدى هار
 بوون و حاشاى يەكجاريان لىکردم، رۆژئىك بەناخىرى

گيانم زوو چوومهوه مال، تهماشام كرد دهموچاوى ژنه بچوكه كه ميان دامالئوه ته خواري، ههرايه كه نه بيته وه، كورپه گه وره كه شم دانىشتوو ه پاكه توچه رخي داناوه و جگهره ده كيشى.

گوتم: ئەو بێئەدەبىيە جىيە؟

گوته: بێئەدەب ئەوانەن خيانەت لە داىكەم دەكەن.

ئىدى تىگەيشتم شوينىك بۆ من و ژنه بچوكه كه م نهماوه، بۆيه هەر بۆ سبهى بردمه وه مالى باوانى له سليمانى، چونكه له هه موو لاره سه رزه نشت ده كرام و به ينى خو شمان بى ت كه سو كاري ژنه سليمانىيە كه م هه ره شهى كو شتنيان لى كردم، به لام ته لاق نامەم بۆ نار دوو جيا بووينه وه، ژنه گه وره كه شم وه رينه گرتمه وه، بۆيه هيجم به ده سه ته وه نه ما را كرده نه بى ت، را كرده له و بارودوخه دژواره ي تى كه وتبووم، يه ك كه س راينه گرتم، ناموزا كه شم كه پشتى يه كتر بوو ين پشتى تى كردم، ئىدى رووم له چيايان كرد، چه ندين باره گاي حزبانم كرد لى ره م ئارامتر نه دى ته وه.

جا كورپەكانم ئەوۋە چىرۆكى ژيانى منە، ۋەك گوتەم
يەكجار لە ژيانم تورپە بووم ئەوئىش ئەو رۆژە بوو كە
كورپەكەم لىھەلگەپرايەۋەو لەبەرچاۋى من ھەر لەجىيى
من پالى بەبالىفەكەمەۋە دابوو، مژى لەجگەرەى دەداۋ
حسابى پوشىشى بۆمن نەدەكرد.

ئىستاش نەھاتووم بەعسيان بپروخىنم نەيەك كەسىشم
پىدەكوژرى، نە سىياسىم و نە عەسكەرى، ھەر
لەۋدەقەى ئىۋەم دىت وامزانى مندالەكانى خۆمن،
ھاتونە ئىرە، ھەر بۆيە حەزم لىبوو ھىچتان بەسەر
نەيا، پياۋى چابن قەت بە مندالى مەكەونە نىۋ مەكرى
بىۋە ژنان و كچە شارىانەۋە، ئەگەر ئەو خۇ
رووتكردنەۋەو خۇناسكرنەى ئەو دوۋە نەبان ئاوام
بەسەر نەدەھات، بەدوۋان لەخستەيان بردم، تازە ژيانى
من رۆيى، شەش دانە سالىە يەك كەسى خۆم نەدىۋە،
بەلام ئەو پىشمەرگانە جىگەى ئەوانيان بۇ
پركردوومەۋە، شەرتبى ئىستا كورپەكانى خۆم بىينم
نايان ناسمەۋە، دەزانم ژنە بچووكەكەم مېردى

کردۆتەو، ژنەكەى ديشم هەرچەند وەلامى بۆ دەنيرم
دەليت ئەمن نەبام لە برسان دەمرد، خيانەتى لیکردم و
ژنى بەسەر هيىنام، شەرتبى وەك سەى لەبەر چاوم
كەوتوو، ئیستا ئیره بۆتە نيشتمانى من و لەگەل ئەو
وہزەى راہاتووم.

لە دلى خۆمدا گريانم بۆ مام جەبار ھات، بەلام
بۆوہفایى و سادەو ساكارىەكەى ئاويىتە بەبى
كەسىيەكەى كارىگەرى لیکردم و بۆيە لە گولاندنەوہى
برينەكانى داواى لیبووردنم لیکردو هیوامخواست دلى
لیمان نەيەشابى.

ئیمەش ھەرسىکمان لەنيو تەمى چىرۆكەكەى مام
جەبار توابووینەوہ بىريشمان لەو ھەموو دلسۆزى و
ورەى ھەمانبوو دەکردەو، كە لە دەستماندابوو، وەك
جەنگاوہرىكى شكست خواردوو تەماشای خۆمان دەکرد،
بەپەلە بووين و دەمانويست ھەرچى زووہ بگەرپينەوہ
شار، ھەر ھىچ نەبى ئەو ئەرکەى لەسەر شانمان بوو
جیبەجيمان کردوو لە ناخەوہ ئاسودەبووين، بەلام

نيگه رانى ئيمه له وهدا بوو كه ئهو وينه جوانه يه له
ناوشار بۆ پيشمه رگايه تي له هزرى خۆمان داماننا بوو وا
دهر نه چوو، نهك هه ر ئه وهنده گومانمان له سه ر ئه و
دروشمانه ش درووست كرد، كه به ي بىر كرده وه
ديواره كانى شارمان پى رهنگاو رهنگ ده كرد، خۆزگه مان
خواست ئامۆزگاريه كانى ريشنه نورانيه كه مان له گوئ
گرتباو گيانى به ر خودان له نيومان هه ر زيندووبا،
نازانم ئه و به ر پرسه گه و ره سياسيه ش بوو به چى هه ر
نه گه رايه وه، له ئيمه ببوه ئه ستيره ي سيوهيل
هه ر ده ر نه كه وت و نه كه وت، ئيستاش نازانم شكلى چۆنه،
هينده يان بۆ باس كردين ئه حه ي هاو رپم ده يگوت:
له وانه يه له جياتى كلاشكوفى تۆپى نه مساوى به شان وه
بيت.

به خه ش ده يگوت: نا دوور نييه چه ند ده باب به يه كو سى
چوار سه متى له ده ورى برۆن.

بەختيارى ھاورپېشم تەنيا خەمى ئەوھى بوو تۆلەي
لە رزگارى براى نەگردبۆۋە، دەيگوت: ئەتۆ وەرە ئەو
خوپرپە چ بەختيكي ھەيە.

ئەھەش كە كەمترين قسەي دەگرد ھيشتا
چيرۆكەكەي مام جەبار لە ميئشكى نەچووبۆ دەري
رووي لەمن و بەخەگرد گوتى:

ھەتيوينە ئەو مام جەبارە زۆر زۆلە، بەخوداي
لەوانەيە نيوھى شارى گابى، خو ئەمەش لوسكەلە
بووين، چانەبوو پاريزى ليئەگرتين، ھەر باش بوو
سەلامەت بووين، دەك ئيمەش داوھشيئەتۆۋەرە تامى
دوانى كردوۋە شەيتانئيش ناياتە خەوى من .
گوتەم:

ھەتيو ئەتۆ قسان ناكەي كە دەشيكەي تەنيا قسەي
قۆر دەكەي، مام جەبار پياوى چاكە بەلاويەتى توشى
ئەو بەزمانە بووھ ليى مەگرە، خو پيوستيشى بەو
شتانە بيئەت ئەوھ ماينى ليئە.
ئەھەش گوتى:

راسته ھەربۆيە يەك مئينهش روى لەو بارەگايە
نەکرد.

جوابم نەدايەووە بەختياريش گوتى:

بۆ جەنابت شتيوات بۆ ھەلگەوى بەسەريدا
بازدەدەي؟ ئەحە ويستی قسان بکا ئەمن نەمەيشت.
ئەو شەووە و دوورۆژى ديش ماينەووە دواتر
مەفرەزەيەكى خۇمان كە ريشدارە نوورانىەكەشيان
لەگەل نەبوو، بەلام ئەو ماوہيە بوونە ھاوړى و
ھاوخەممان، پييان گوتين: خو كۆكەنەو شەو
بەريدەكەوين، لەراستيدا ئيمە ھەميشە نامادەبووين،
ئيوارەكەي نانمان خواردوو تەواوى پيشمەرگەكانى ئەو
بارەگايە لە دەورمان كۆبوونەووە ئامۆژگاريان دەكردين،
ئەوئەندەيان بەشان و بازووى ئيمەدا ھەلدا، ھيندەيان
داواى ليبوردين كرد، ھەتا ئيستاشى لە گەلدايى
ھيچمان لەدليدا نەما، ئەوان گوتيان بابە ئيوە چەند
ساليكىدى جيى ئيمە دەگرنەووە، خو ئەگەر يەكتان
بييتە پزيشك بارتەقاي ھەزار پيشمەرگە خزمەتى جيا

دهکا، برؤن خویندن تهواو کهن و حسابکهن
پیشمه رگهن.

له راستیشدا ههروایه و نهوهی لهناو شار بهئیوه
دهکری بهمه ناکری، پیشمه رگه رها گرانه کەش که نهو
رؤژه رهزای خوی لهلای ئیمه سوک کردهوه هات و
ههرسیکمانی ماچکرد، پاکهتیکی سوّمهری جهوت
رقه می دا بهمن و گوتی:

بو رییه بیکیشه، بهلام له بن ره بیاننا، ئاخر بهتهنی
من جگهره دهکیشا، چهکو چولهکەه ی پیشمه رگانی
لیبهستین و وینهیهکی یادگاریمان گرت، دواترو دواي
نازاد بوون وینهکەه ی داینهوهوه ههتا ئیستاش ماومانه،
ئهوجار ههر به گالته گوتی:

جا که چوونهوه شار سهرو قوتوو شیر بوّمه بنیرن،
ههموان پیکهنین، شهرتبی دهررونیان هیئنده هیور
کردینهوه عهیب نهبا له گهرانهوهومان پهشیمان
دهبووینهوه، با ئهوهشم لهبیر نهچی، له دواي
توورهبوونی ئیمه له شیر، ئهگهر شیري راستیشیان
هیئابا ناو بارهگا، ئاخر زور جاران شووانهکان که
بهتهنیشماندا رتهدهبوون بهستل شیریان دهداینی، کهس

ناوی نهدههینا و ههندی جاریش ههر بۆفشهی همه
یوسف دهیگوت: هاوریان نهو ماستاوهی لهبهه دهستان
هه لگرن، دهنه له فسیی ده بهم و هه مووی دهخومه وه،
زۆر جاریش ته نیا ته ماشای مه یان ده کردوو پیده که نین،
خۆ نه گهر به یانیان شیریشیان کولاندبا ده یانگوت
ماستاوی کولاویش هه یه نه گهر دهخۆن.

سه رتان نه یه شینم وه ری کوه تین و بزنه ریو ره بیه و
روبارو هه موو رییه که مان بری، چۆن هاتبووین ناوا
که راینه وه و خۆمان به قه لادزیدا کرد، هیشتا دنیا
تاریک بوو که به سه ره هه رسی مالددا دابهش بووین،
که من چوومه وه مائی دایکم نه وهندهی بۆنکردین
هه رنه بیته وه، خواردنی حازر کردوو له ژوریکی لچه پ
داینین، نه و جار چای هینا و هاته ژورری گوتی:

کورم نه وه بۆ تفهنگت پی نییه و نه وانی دی پیانه؟
نه منیش گوتم: وه لا دایه وه ریان نه گرتین گوتیان
خویندنه که تان ته و او بکه ن.

دایشم گوتی: به خوای چاکبوو نه منیش هه روام
دانابوو.

ئەو رۇژە لەمالى ئىمە بوون و دايكم تەواوى جلهكانى
بۇ شوشتن و ئەوہى پىويست بوو بۇيكردن، جا گوتى:
ئەوہ دەچمە بازار چتاندهوى بيهينم؟ ئەمنيش بە
دەرفەتمزانى گوتم: دايە دوو قوتوو شير بيئە.
داكم گوتى:

ئەيەرۇ قوتووى شيرتان بۇ چييه خۇ مندالتان لە
گەل نيهە؟
پيشمەرگەكانيش دايانە پيکەنين و گوتيان وەلا تۆلەي
خۇت كردهوہ.

هەر بۇشەوى پيشمەرگەكان نازانم چكارپيكيان هەبوو
كۆمانكردنهوہو مالئاواييان كرد، ئەمەش بۇ سبەيىن
بەبى خۇ رادەستكردنهوہ لەگەل بەختيارى هاورپم
وہنيو بازارو گەرەكان وەربووين، بەبەختيارم گوت:
ئەرى رزگار چۆنە؟
بەختياريش گوتى:

وہك خۇيەتى هيچ نەگۆراوہ، ئەو دەعبايە قەت
نابيتە بەشەر، هەتا بەياني پيى رابواردم، دەيگوت تەر
بوويه پيشمەرگە، ئەدى هەتيو نەتگوت دەتبەمە شاخى
و فەلاقەت دەكەم، وەلا نەتوانى گونيشم بگرى، هەر

لەلای ئەو پېشمەرگە ميوانانە حەيای بىردىم، خەرىك
بوو پىيان بلىم بىتۇپىنن بەلام نەموپرا، گوتەم با
كەرىەتى نەىگرى خەبەرمان لىدا، بۇيە بە بىست و
پىنج دىنار رىكەوتنى يەك مانگمان مۆركرد.

ئىدى وازمان لە باسى رزگار هىناو بە كەيفى
خۇمان تەماشى كىچ و كالمان دەكرد، نامەى گەرانەووم
بۇ خۇشەويستەكەم ناردوو هەر ئەوئەندەنا يەكترىشمان
دىت، تەنھا ئەوئەندەى پىگوتەم) شار بەبى تۆ چۆل
بوو)ئىدى وەكو سەركەوتوويەك خۇمان نمايش دەكرد،
ئەمما هاشەهاشى ئاوى كوئىستان و بۇنخنىكى نيو بارەگاو
تامى خواردىنى ئاگرى دارەكانيان هەتا چەندىن سال
لىمان نەبۇو.

راپەرىن

بارودۇخى ئىراق شىلەزا، ئەو شىلەزانە ھەر ناو شارەكانى
نەگرتەوۋە چىشى تۈۋشى داخۇرپان كىرد، منىش
خۇيىندىنم تەواۋ كىردىۋو چاۋەپى دەرفەتمان دەكىرد تا
بۇيدەرچىن، لەگەل دوو ھاورپىدى چوۋىنەوۋە چىا،
ھىشتا سەرەتاي رووداۋ و گۇرانكارىەكان بوو، شەپى
ئىراق و ئىران وەستا بوو، لەۋى چىبىنم ھەر بابا بوو
خۇى رادەست دەكىردەوۋو زۇرىنەشىان رەوانەى

دەرەوہی ولات دەرکرد، چونکہ حکومەت دەستی بەتال بوو، ھەرچی ھیزی ھەيە بە جاش و جەيشەوہ بە چيایانی وەرکرد، بیئومییدی لە لوتکەدا بوو، منیش کہ ھیشتا جیقونی خۆم لە بارەگای گۆرین گەرم نەکردبوو، چوو مە مائی دۆستیک لە شاری سەر دەشت.

راپەرپین شارەکانی خوارووی ئیراقی ویران کردبوو، سەرەتای گەیشتنی بوو بە کوردستان، مەفرزە گەرۆکەکانی پێشمەرگەش لە گەل بارەگا و ئەوانە ی بۆ ماوہیەک خویان سەر کردبوو خەریکی خۆ کۆکردنەوہ بوون، بەلام شلەژانی چیا و راپەرپین و مقۆمقۆی ئازاد بوون، ئەمە ی ھینایەوہ ناوچە ئازادکراوەکان، بە کونفەییە کونیک دەست بە ئازادکرنی شارەکانی کوردستان کرا و بە عسیەکان ھەرەسیان ھینا.

پیاوہ ریشنە نوورانییە کہ لە رانییە ی پەیدا بۆوہ مژدە ی ئازاد کردنی نیشتمانی خستە نیو دروشمە کانەوہ و ئیمە ی لە گەل خۆ ی بردو و ھەموو لەشی بە تەفەنگ و گولە و ئەو کەرەستانە ی ھی شەر

بوون داپوشين، به لام بهر له وهی لولهی تفهنگه کانمان
 ناراسته ی داگیر که ران کهین، خه لک به شی هه ره زوری
 نه و نه رکه ی جیبه جی کردوو پیش نیمه رژانه سه ر
 شه قامه کان، ده سه لاتیان به بوک برد، ته مومژه کان
 ره وینه وه و نه و سه رسوره بیانیه ی هه راسانیان
 کردبووین توانه وه و به فیهله ق و هه موو به رپرس و
 جاشه کانه وه که وتنه به ردهستی خه لک، به لام به ره ی
 کوردستانی که بالترین ده سه لاتی نه وکات بوو، له
 هه موان خو ش بوو.

یه ک له و نامانجه قورسانه ی هه لمگرتبوو به ئاسانی
 هاته دی، نه گه رچی برینیکی نیجگار قولی له نیو
 شاره که م قه لادزی جیهیشت نه ویش به تهخت کردن و
 راگواستنی بو کومه لگا زوره ملیکان، دوا ی نازاد بوون
 دوو سالان له خزمه تی نه و شاره دا بووم، تا هه ستایه وه
 سه ر پی، له بهر نه وه ی نوینه ری حزب بووم له به ره ی
 کوردستانی، هه رچی کیشه و گرفتنی نه و شاره یه
 رووبه روی نیمه ده بووه، هه ر له سه رپیچی و شیش

دەرھيئانى بينايەكان و ئاوديوكردى ئامپىرەكان و سەنگەر لەيەكگرتنى ئاغاو جوتيارەكان و دەيان كيشەيدى.

لەم ماوہ كەمەدا دنيايەك ئەزموونم وەرگرت، تيگەيشتم دواى سەرکەوتنەكان خەلکانى دوو روو ھەن، لەوانەى پيشتر خوڤرۇش بوون و لەنيو باوہشى حزببىكەوہ يەك باوہش پشگىرى دىنييت و بۆت لەسەر ميڤى بەرەى كوردستانى دادەنى و دەلى منيش بەشدارى تيڤكۆشانى ئيوەم كردووە، دلنيابوومەوہ كە پاكوپيسەكان بەھوى رڤانى ئەندامبوونيان و كۆكردنەوہيان بو سەر سندوقەكانى دەنگدان، بەزەحمەت ليكجىادەكرينەوہ، ئەو دوو سالاہ پيشمەرگەى مەردم ديت چووە ناو خانووى كرىوہو جاشيشم ديت خەرىكى دەرھيئانى شيشى بالەخانەكان و داگىرکردنى سەربازگەو گوندوو نيوہى نيشتمان بوو، بەرپرسم ديت چى نانە رەقەو كتيب و بەياننامەى ناو كۆلە پشتهكەى بوو فرىيداو خوڤىگەياندە گومرگو

پريگرد له پاره، مهفرهزه پارتيزانهكاني چيا لهسهر
ميراتي بهعس گوللهيان بهيهكترهوه دهنأ، لهبري
ئهودهستو دهستگردني كتيببه شورشگيرپهكان،
ئوتومبيله بيرهقهمهكاني حكومت لهنيو يهكتريدا ساغ
دهكرانهوه، پهنجهرهوه دهرگا لهگهل يهك لا قهنهفهه
ديت بهسهر پشتي كهسيكهوه تالاني دهگرد، به
نقهنقيش هاواري دهگرد بروخي بهعس.

لهوسهروبهندهدا چوومه بهنداوي بيخمه، بهچاوي
خوم كهمنهزمووني بهرهه كوردستاني و ههئوهشاندي
ژيرخاني ئابووري نيشتمانم ديت، بينيم ههموو
ئاميرهكاني نهوي بهسهر سنگي پشدهرو بالهكايهتي
دارماودا ئاوديو دهكرين، لهكاتيكد چهندين شاروچكه
لهگهل زهوي تهخت كرابوون و تهواو پيوستيمان
پيان بوو، داهاتهكاني گومرگيش پارتبه سياسيكان
وهكو برا كه ههرگيز باوهريان بهبرايهتي نهبوو
دابهشياندهگرد، بهچاوي خوم بهرميله تي ئين تيم
ديت لهناو بهنداوي دووكانيان هاويشت و تهقانديانهوه،

ماسى ھولەو درشت و ورديان سەر ئاو خست، قرانيان لەماسى نيو ئەو بەنداوه کرد، دەشيان گوت: لەخوای بەزىاد بى.

ھەر لەو سەرۆبەندەدا ھەوالى بردنى کارتەکانى بەنداوى دووگان بەئىمە گەيى، ھىزىكى گەورەمان کۆکردەو دەستوبرد رزاینە سەر بەنداوهکەو ھەرچوار دەورى فیرقەمان گرت، لەبەر ئەوئى یەگگرتوو بووین، ئەک نەمانھىشت کارتەکان بەرن، بەئکو پاشەکشەشمان بە فیرقەوہ کردوو رۆشتنەوہ ئەودىوى کرکوک، ئىدى بۆ چەندىن سال ئەرکى پاراستنى بەنداوهکەيان بەھىزىكى ئىمە سپارد، بەلام تا ئىمە کە ھەفتەيەكى خاياند و لە بەنداوهکە ماینەوہو ھىزىکمان لەوئى جىھىشت، چى گەلابەو شوڤل و بلدۆزەرو ئۆتۆمبىلى جوان ھەبوو لە رىگەى کىليوہ گەھىشتبوونە سەردەشت و خەرىكى خواردنى جووجە کەباب و فالۆدە بوون.

رىکخراوہکانى مافى مەرۆقم دىت، دەھاتن و بەبارستايى خزمەتەکانيان کەوتبوونە ناو ئەو

گەندەئىيەى دواتر نىشتمانى لەخۇيدا نقوومکرد، ئاخىر دەيانگوت بيانىهگان كەمخۆرن، كەچى ھەر بەچەند مانگيک لە ئىمەيان زياتر ھەلدەلووشى، قازى چۆمخپرکەيان بەبى سەربېرىن دەبرژاندوو بە دوان تەنيا ئىسكەکانيان دەھىشتەو، لە ئىمەشيان زياتر کۆکردەو بوى دەرچوون.

لەنيو ئەو ئالۆزى و بىنەو بەردەيەدا، لەنيو ئەو ھەموو ميليشيا چەكدارەى كە لىوان لىو بوون لە جاش و خۆفروش كار بو ھەلېژاردن كرا.

ئىدى ھەر بەدوای ھەلېژاردنى يەكەم پەرلەمانى كوردستان، روو ھەولېر شارى دوو دەم كەوتمە رىو لەوئى چوومە مالى باوان و كەوتمە كارى راگەياندن، بارەگای پارتەكەمان لەسەر چوارپانى عەنكاو بوو، بەرامبەر سەربازخانە گەورەكەى پىشترى بەعس، ھەر لە بەلەكۆنەى ژوورەكەمەو تىكوپىكشكانى دەسلەلاتى پىشترم دەدى، پىم سەير بوو ئەو سەربازخانە گەورەيە كە ھىندەى شاريك دەبوو ببوو دەشتىكى كاكى بەكاكى

لەوسەرى تا ئەوسەرى ديار بوو، ئەورۇژەم بىر ھاتەوہ
كە لەو سەربازخانەيە بەندكرام، لە گەياندىنى نامەى
پېشمەرگەيەك بۆ كەسوكارى قۇلبەست كرام، ھەر لەناو
ھەولپىر چاويان بەستم و ھەئياندامە ژوورپىك لەو
سەربازخانەيەى كە تەنيا بۆن مپزى لپدەھات،
ئاخرجگە لەوہى پېناسەكەم بۆ درووستكرابوو، نامەى
پېشمەرگەشم لەنيو گۆريەكاندا شاردبۆوہ بەلام بەخت
و ئەزموون و ئازايەتى خۆم فريام كەوت و لە
گواستەنەوہم بۆ شوپىنىكى ناديارخۆم لە ئيفايەكە
فرپداو زۆر بەسەيرى رزگارم بوو، ھەميشە كە چپروكى
رزگار بوونم بۆ خانەوادەكەم و ھاورپيان دەگپراپەوہ،
لەمن زياتر ترسيان لپدەنيشت، چوونكە گوللەى
راستەقپنە كە ھەرھەموويان ئاگردار بوون، بەنيو لاق
و دەورووبەرم گاسكەى دەكرد، كەچى يەكيانم
ويئەكەوت، ئپدى ھەر لەو بەلەكۆنەوہ ھەولپىرى
كەورەى رەنگاو رەنگ، لەگەل لەشكرى پارتەكاندا خۆى
نمايش دەكردوو خەيالئى منيش كەوتبووہ نيو

هەزەکانی ئاویتەبوون و عاشق بوون تا بەمھۆیەوہ
هەنگاویک لہ چوون بۆنیو ہەسارەکان و دلخوازەکەم
نزیک بېمەوہ.

نەدەگرا چیدی بەتەنیا بېم و ئەو ئازیزەى سالانیك لہ
چاوەروانیما بوو، ہەر وایمینیتەوہ، ئاخر دەیان
خوازبێنی ہاتبوو ہەر ہەمووی رەتدەکردنەوہو بابیشی
یەكدوو جاران پێی گوتبوو دیارە شتیكت لہ ژیر كەوئی
خۆتدا حەشارداوہ بۆیە ئەو كورە باشانە رەتدەكەیەوہ.

جاریك پێی گوتبوو كچم ئەو كورەى ھاوپۆلت ہیچ
عەیبی نییە بابی برادەرمەو خیزانیكى شایستەن بۆ
رەتیدەكەیەوہ؟ ئەویش درۆیەكى شاخدارى كردبوو و
بەبابی گوتبوو: ئەو كورە چەند سالیك دئی بە
كچیکەوہ بووہ بۆیە دئەم بۆیناچى، بابیشی لہ وەلامى
بابی كورەكەدا راستورەوان ئەو درۆیەى كچەكەى
لەمستی كردبوو، بابەش دەچیتەوہ مال و سەرزەنشتى
كورەكەى خۆى دەكات و دەلى: ئەگەر كچیکیدیت لہ
میشكیداىە كورم بۆ خیانەتى لیدەكەى و ئەمنیشت

شهرمه زارى ئەو پياوه ماقولە كرد؟ كورەش چەندى
 سوپىندى بۆ دەخوا بابە باوەرناكات، تا كورەكە دیتە
 مالى نازیزەكەى من و ئەو گلهییەى لیدەكات، ئەویش
 بەشهرمه زاریهوه راستیهكەى پیدەلێت و دەلێت: بۆتۆى
 كور هیچ نابى بەلام بۆمن كیشەى گەورە رودەدات،
 بۆیه تكایه ئەو باسەى دیزه بەدەر خۆنه بكه، كورەش
 زۆر پیاوانه بوو، چونكه ئەو چیرۆكەم لە دەمى
 كورەكەوه بیست هاته لام و بۆیگێرپامهوه، منیش دواى
 سوپاسکردنى ئەو ههستمکرد لهبهرامبەر نازیزەكەم
 كه متهرخەمم، داخۆ چەند كیشەى هاوشیوهى ئەوهى
 چارهسەر كردووهو ئەمن بیئاگام، بۆیه بیرم كردهوهو
 ئەو چاوهروانیهى ئەو نازاریدام، تیگەیشتم كه ناكړئ
 دواى وەرگرتنهوهى زهویه زهوت كراوهكانمان و نازاد
 بوونى نیشتمان بەدووى گەردوون بكهوم و بمهوى
 ئەویش بدۆزمهوهو داگیری كهم و ئەوجار بیر له خیزان
 بكهمهوه، دلتیا بووم ئەو لهبهرمن زۆر كۆسپى
 لابردوون و بەتایبەتیش ئەوانهى خوازبێنیان كردووه،

زۆرينه يان ژنيان هيئاوه و ههروابيت هوه دهسته خوشكه كانيشي منداليان ههيه و زوو زوو كه سهردانيان دهكات بهمن دهلي و منيش لهو نهينييه شاراوانهي ئه و بيئاگام، تيگه يشتم كه ئيدي نابيت بيلم زياتر له چاوهروانيدا بيت.

له بهر ئه وه ي له راگه ياندين كارمده كرد، بويه كه وتمه نيو كچ و ژنانه وه هه موان راگه ياندين كار بوون، يهك له وانه زور نهيني كچاني بو باس كردم ئه و ده يگوت:

كه كچ خوازبيني دييت و ره تيده كاته وه، تاخوي شوونه كات چه زناكات كوره خوازبيني كه ره كه ژنبيني، ئه وه خوپه رستيه كي شاراهوي كچانه و له نيو زۆرينه ياندا هه يه، خوشيان نازانن بووان؟ ههروابيت هوه هه ر ئه و ژنه پيي گوتم:

كه كچان دهسته خوشكيان شووده كات، نيگه رانيان زياتره له خوشيان له و كاته ي كه له ناههنگه كه ي ئه و هه لده پهرن و شايي دهكهن ئيره يي له هه ناوياندا سه ماده كا، به ئام به سه ر خويان ناهينن و كه ده گه رينه وه

مال و سەربەسەرىن دەكەن فرمىسكى نىگەرانى
بالىفەكەيان تەر دەكات، ئەو ژنە مامۇستا بوو زۆر
نەينى كچانى بۆ باس كردم، دەيگوت:

ئەوانەى دلخوزيان نىيە و لەمالئەو، ھەمىشە چاۋ
لەدەرگان ھەزدەكەن ھەرچى زوۋە كەسىكى نامۇ بىت
و خوازبىنى بكات، كە دەرگای ھەوشەيان دەكرىتەو
باب و برايان دەبىنن و ئەو دىمەنە رۇژانە دووبارە
دەبىتەو ئىسكىان قورس دەبىت و ھەزدەكات دەرگا لە
نامۇگان بكاتەو، زۆر جارانىش كە رىگەى بەكۆلان
دەكەوى زۆرتىن كات لەوى دەمىنىتەو تا كورانى
گەرەك و دەوروبەر بىبىنن.

ھەموو ئەو قسانەى ژنە راگەيانداكارەكە وەك
تیسكەى تەنگ بە مىشكەدا تىپەرین، كارىگەرىيەكى
زۆرى لەسەرم جىھىشت و ئەو شىعەرەم نووسى كە زۆر
لە چىرۆك دەچى:

جيرانه كه مان كچيكي جوانى ههيه

له خویندن دهريان هیناوه

مۆبايلى نيهه و

ناشتوانى بيته بهر ده رگا

به ئام

كه بابى ده چيته مزگهوت

له حه وشه گورانى ده ئى و

دهنگى ده گاته

كورانى هه موو گه رهك.

* * *

كه له ژير ده رگاوه

ئاو ده پرژيته كو ئان

ده زانم كچه كه يه.

* * *

هه ر گو يى له دهنگى من بى

بانگى دا يكى ده كا

وهك بلى منيش هه م.

* * *

دايىكى پۇشاكى بۇدەكړئ
بۇيە كەسوارى ئۇتۇمبىلەكەيان دەبن
دەئىيى دوانەن.

* * *

كورپكى گچكەم ھەيە
كە تۇپەكەى دەكەوئتە مالىان
تا تىر ماچى نەكا نايداتەوہ.

* * *

كەمىوانى پياويان دى
ئەو دەرناكەوى
بەلام كەرۇيشتن
دەچىتە ژوورى ميوان
چونكە بۇنيان جيھىشتوہ.

* * *

ئەو كچە ھەزى زۇر لەخەوہ
تا تىر خەيال بى.

* * *

خوازبېئىنى زۆرى ھەيە

بەختى ئەو

ھىچيان نوپۇز ناكەن.

* * *

ھەمىشە تىنوويە

بەئاوى مائەوہ تىر نابى

ھەزى

لە قومىك ئاوى دەرەوہيە.

لەبەرەمبەر خۇشەويستەكەشم ھەستم بە تاوان کرد،
زۆر نيگەرەن بووم و خۇشەويستی ئەو دەھيئندە زياتر
رژايە ناخمەوہو سەبرى لىيريم، بپيارمدا ھەموو کاتە
بۇ گەيشتن بەو تەرەخانکەم؟

چوومەوہ مال، ئەگەرچى چەند سالىك بوو دايکم
کۆچى ھەمىشەيى کردبوو، بەئام خوشک و براژنەکانە
راسپاردوو ھەر ئەو شەوہ وەنيو مائيان وەربووين،
خوازبېئيمان کردوو لەبەر ئەوہى ھەردوولا رازى

بووين بهبى كيشه تىپهپرى، زۆرى نه برد ئاههنگمان سازكردوو ههردووكمان ئاسووده بووين، بووينه خيزان و تينوواتى چهندين سالمان له نيو يهكتريدا خاليكردوهوه، بهلام هيشتا بهبى هيلانهو دوورله ماله باوان، بهلكو دواى ئهوه ههموو ماندوو بوونه بۆ نيشتمان، بوومه كريچى، كريچى ئهوانهى له كتيبهكاندا خويندبوومهوه (كه خهلكى شوپشگىرو تىكوشهر شههيد دهبن و بازركان و ترسنوكهكانيش دهبخون) ئهوه روژانه تىگهيشتم كه ئيمه داشى دامهين و له چهندين ئويندا بهكار هاتووين، چهند خوين بۆ نيشتمان برپىژى هينده زياتر مشهخورو ديوهمهكان ورگيان قهبهتر دهبى، ئهوه روژانهبوو جياوازيهكانم دۆزىيهوهو ماموستاي بيركارى راستيدهكرد كه هيله يهكتر برهكان ههميشه يهكترى ههلا ههلا دهكهن، ههروهك زانيارىيهكانى ناو كتيبي زيندهوهرزانى كه لهشى مروف گهردوونىكى فراوانهوه لهناويدا چهندين فايروسى زيان بهخش و ئهميباي نهديو ههن، بهلام لهناويشياندا بهرگرييهكى بههيز

دژيان وەستاوۋە بەردەوام لە جەنگىكى نەپراوۋەدان،
فېربووم كە ئەستېرەكەى ئىمەش ھەر لە جەستەى
خۇمان دەچىت جەنگى سنوورەكان حەزو خولىيى
زلهيزەكان جىھانىيان پارچە پارچە كرىوۋە و ئىمەشيان
بۇ خۇيان كرىدۆتە كۆيلە، لەوئۆۋە بۆم دەرکەوت لە
شارىكى بچوكى تازە ئازادكراودا چىنايەتى دەستى لە
بىنەققاقى ھەموان ناوۋە كەچى بېدەنگىك لە پىناۋى
نەگەرپرانەۋەى كئاو سوورەكان تادى دەستەمۆترمان
دەكات، ئاخىر ئەو رۇژانە ماندوو بوون و تىكۆشانى
كەمىنەيەك لەنىۋ ئەشكەوتەكاندا بەجى مابوون و
كەس نەبوو بىانھىننىتەۋە، بۆيە تا دەھات گىانى
نىشتمانى نەخۇش دەكەوت و مشە خۇرەكانىش لە سەر
ئەو جەستە ماندووۋە قەبەتردەبوون، منىش لەگەل
خىزانە بچوكەكەمدا خەرىكى درووستكردى
نىشتمانىكى بچوك بووين ، ھەموو ئەو بىرەۋەرىانەم
لەخۇم دوورخستەۋە كە لاويەتيان لىستاندم،
حەزىملىبوو جارىكىدى بگەرېمەۋە ناو ئەستېرەكان تا

بزانم نھيٰنى ئەم گەردوونە چييه! ئەو ھەموو
جياوازيانەى بۆ فريداوينە سەر زەوى و خۇشيان
بەردەوام لە گەشەو درەوشانەوئەدان، ھەزم لىبوو
بچمەو ھەندالى گەمان بەئەستىرەگان بکەم، لەوى
مالۆچکەيەك بۆخۆم دروستبکەم و ھەم لە کرىچيەتى
قوتار دەبەم و دوور لە ئەستىرەگەى خۇشمان ژيانىكى
يەكسان دەدۆزمەو، ژيانىبى شايستەى مرؤف و ھەموو
ئەوانەى ماندوو بوونيان لىدەتکى.

ھەروا ھەزم بوو پيش ئەو زانايانە بکەومەو ھەتە
ھەندىگان گەشتنە سەرمانگ و ھەندىكى ديشيان ھەتە
ئىستا بە دەوریدا دەسورپنەو، ئاخىر ئەوى خەونى
ھەموانە بەلام من بە تەنيا بۆى دەچم، نھينىگانى
ئەوى دەدەمە ئىوھو ئىوھش دەتوانن بىن، بەلام وەك
ئەوى من دەمەوى دەبىت ئاوا بىن، چوونکە ئەوى
بەشى ھەموان دەکاو بەلام کەس ناتوانى بە ئارەزووى
خۆى فىللا دروست کات، خەيال و خەونى مندالىمە
لەنيو سى ھىواو ئامانجدا تەنيا ئەوھيان ماو، گەشتىک

بەبى ئىۋە دەكەم و دواتر نىشتەمانىكى نوئى لە
ئەستىرەيەكى نوئى دەدۆزمەۋە، چىرۆكەكانى ئىرە بۆ
ئەۋى و روداۋەكانى ئەۋى بۆ ئىرە دەھىنمەۋە، ئەۋەتان
بۆ روون دەكەمەۋە كە كىپرەكى زلەيىزەكان گەۋرەترىن
مەترسىن لەسەر تەمەنى ئەۋ زەۋىيەى خۇمان و ئەگەر
ئاۋا بىرۋات ھەموان دەبىت ئىرە چۆل كەين و ئىدى
ئەۋسا نە سنوورىك دەمىنى و نە قىلاۋ نەماتىكى
كرىچى، ھەموۋان ۋەكو يەك دەبن و ئەۋەى مرۇقايەتى
بىيادىناۋە جىدەمىنى، ۋەك جىمانى دروشمەكانى
ئەۋىرۋۆزى سەردىۋارەكان و ئەۋ نوۋسىنە سەيرو
سەمەرانەى سەردەرگەى ئاۋدەستەكان، كە بە خەباتى
نەپنى ئەژماركران.

ميوانى ناوخت

هاتنه وهى كارهباو بران و فره فرى موه ليده كان
هه مووانى هه راسان كرد بوو، ئيمهش واتا خيزانه
بچوكه كه مان هه موو شهوى گه رما دهيردينه سه ريان
و له ئاره قهيدا شه ئال ده كردين، به ئام بو من باشتري
هو كاري دوزينه وهى نهينيه كانى گه ردوون بوو،
نووستنى شه وانهى سه ريان له هه ساره كانى نزى كتر
ده كردمه وه، بينينى ئه وان دوزينه وهى مندالى و
چوونه وه ناوئه و خه ونانه بوو كه هه موان هه زمان

لېيەتى ، منىش دەمتوانى بگەرپمەۋە ناۋى و ئەۋ
زانپارىانەى وەرمرگرتبۋون لەۋپياندا بەتال كەمەۋە،
بە مندالى زۆر ھەۋلى ئاشكرا كىردنى نەينىھەكانم دەدا
بەلام دەستم نەدەكەۋت، بۇيە گەرەبۋون ھەندىك لە
ھۆكارەكانى بۇ نىزىكدە كىردمەۋە، ئەگەرچى ئەۋەى لە
ئازادى نىشتاماندا دىتم جىاۋاز بوۋ لەۋ خەۋنە
گەرۋانەى گەرەكان بۇيان باس دەكىردىن،
ھەرۋابىتەۋە دروستكىردنى خىزانىش گەيشتنە بە
ئارەزۋە خۆشەۋىستى و سىكىسيەكان، بەلام لە
دەستدانى زۆر ئازادىترە كە لەژيانى رەبەنىدا
ھەتبۋە، تا نىشتامان داگىركرابۋو ھەموان خۇيان لە
پىناۋىدا دەبەخشى، ھەر ئەۋەندەش لە ئازادى
تېرۋون ئىدى كەۋتنە مژىنى ئەۋ نىشتامانە قور
بەسەرەۋ ھەر بابا بوۋ بەشىخۇى جىا دەكردەۋە، ئەۋ
رۇژانە نان كەۋتبۋە قورگى شىرو مىلېشياكان
دەستيان بەسەر تەۋاۋى ژېرخانى ولاتدا گرتبۋو،

ئەودى لەگەنلىنبا تىروتەسەل و ئەوانىدى برسى،
ھەمىشە ماندووبوونى رۇژانى سەخت و دژواری ژيانى
چياكانيان بەم گەلە داماو دەفرۇشتەو دەو لە
راگەياندەنەكانيان ئەو غولەيان وەبىر ھاوونىشتەمانيان
دەھىنايەو دە تەرووشكى بەيەگەو دەسوتاند.

لەو رۇژانەشدا دروستکردنى خىزان پىرپو لە
ماندووبوون و ئەو بەرپىرىيەتەي گە نىشتەمانىكى
بچووك پىويستى پىي بوو، ھەروا دەبوو ئەورۇژانە بۇ
پشودان بە مىشكو دووركەوتنەو لە يانە پىر لە
چەكدارەكان لەمالئەو خۆت مەستكەي و بچيە نىو
جىھانى تايبەتى خۆتەو، تا كاتى ئەووت ھەبى
بەسادەيى بىر بگەيەو ھەر بەخەيال شتە لە
دەستچووەكان بگىرىيەو، ھەروەك ئەودى من كردم.

لەو رۇژگارەدا تەنيا ھەفتەي رۇژىكم بۇ مەستبوون
ھىشتەو، ئەويدى سەرجەم كارکردن بوو، ئەو رۇژانە
خاوەنى مالىخۆم و سەرجاوەي داھاتى خۆم بووم،

به تايبه تيش دوو کارمده کرد هم له دهزگايه کی
راگه يانندن و هم کاری سهر به خوئی بازار ئاخر له
شاری هه ولیرکریچی بووم و ده بوو هه ولی
درووستکردنی بناغه یه کی توکمه بدهم، تاتووشی
قه رزاری و برسیه تی نه بینه وه، هه روا به
خیزانه که شه بلیم ده توانم سهر به رزانه خیزان
به پیره ببه م به بی ئه وهی ده ست بوکمه سه کانم و حزب
و ئه وانیدی پان بکه مه وه، بویه ئازادانه و له بهر چاوی
هاوژینه که م مه یم نوش ده کرد، تا ناشیرینییه کانی
مه ست بوون پاککه مه وه، له بهر ئه وهی وینه یه کی
ناشیرینی مه سته کانی پیشان درابوو، ده بوو کاری بکه م
جوانییه کانی کاتی مه سته بوون به چاوی خوئی ببینی،
هه ر بویه ئه و جارانه ی ده مخوارده وه دواتر کوئی
ئاره زوو کردبا به یه که وه ده چووین و دننیم کرده وه
که مه سته بوون جوانییه کانی زیاتره له ناشیرینی،
تیمگه یانند سهر خو شبوون له ده سته مروف خویدا یه و

دهتوانى ئەودى لە كاتى ئاسايى پيٽناكرى بە
مهستبوون ئەنجامى بەدى و سەرگهوتووش بى، ئەو
سەرەتايانە بۆمن پرپوو لە ئارامى، ئاراميهك لەنيو
ئالۆزیدا لەنيو گرانپيهكى لە رادەبەدەر خەلگى
پەريشان کردبوو، بەلام سادەپيهگانى ئيمە و رازى
بوون بە ژيانىكى مامناوهند زۆر بەختەوهرتر بووين
لەو چەتەو قۆلپرو مافيايانەى لەنيو ميليشياگاندا
درووستبوون.

ئيدى خواردنەودى مەى ببو بەرنامەى هەفتانەم و
ئاسودەپيم لەويدا دەدیتەو، هەلبەتە دەرفەتى
سەرنجدان لە ئەستیرهگان و چوونە ناو جيهانى پر
لەنهيىنى ئەوان هيشتا ئەو خەونە بەدى نەهاتوو
بوو كە هەولئى گەيشتم بۆيدەدا، بۆيە شەوانە بەديار
هەسارەگانەو خۆم لەبیر دەکردوو لە دوورى ئەوان
رادەمام، پياسەم بەناوياندا دەکردوو سەرنجەگانى
منداليم لەوى هەلدەگرتنەو، پيم وابوو دەفرە

فريودەكانى ئەوان گەشتوونە ئىمەو دەكرى منىش
بياندۆزمەو دەو گەشتىكىان لەگەل بگەم، ھەموو
نەينىيەگان بېنمە دەو بېمە ئەو قارمانەى خەلكى
ھەسوودىم پېبەن، ھەندى جارىش وامبىر دەكر دەو
چوون بۆوى ھاوشىو دەو ئەو گەشتانە نىيە كە پېشتر
كردوومن، دوورنىيە بوونە وەرەكانى سەر ئەستىرەگان
لەوانەى ئىرە درندەترىن و بە كونفەيەگونىك
تىكوپىكت بشكىن، ھىچ دەرفەتىك بۆ ئەو دە
نەھىلنە دەو پەيوەندى بەزەو دەو بەكەى، يان ھەولى
گەراندە دەو بەدى، خۆ ھەندى جاريدى وامبىر دەكر دەو
باشە چكارم بەو بىر كەردنە وانەيە خۆ لىرەش دەتوانى
خۆ لەجىاوازيە زۆرەگان گىلكەى و لەكونجىكى كرېدا
ژيانىكى شايستە بدۆزيە دەو، ھەروەك ئەو دەى ئىستا
ھەمە.

ھەروا بىتە دەو لىرە مرؤفى ھەموو شارو ولتەگان
لەيەك دەچن، جگە لە جىاوازيە زمان و رەنگ بەلام

كيدەلئى بوونە وەرەكانى ئەوئى ئەگەر هەبن وەكو
ئىمەن، دوورنىيە ترسناكىن و ئىمە بە دووژمن
دانىن، خۇ پىچەوانەكەشى راستە، بەلام لە ھەموو
بارەكاندا باشتر ئەگەر ئەو دەرفەتە ھاتە پىش
يەكدوو پىك بخۆيەو و ئەوجار سەفەرکەى دەنا ھەموو
ئەو وشەو پلانانەى پىشتر ئامادەت کردوون لەبىرت
دەچنەو و وەك ئەو رۇزانەى كە خۆت ئامادەدەكرد
قسە لەگەل كچىك بكەى و دواتر ھەموو وشەكانت
بىردەچوونەو، يان ئەو كۆرۈ كۆبوونەوانەى
دەمانبەستن و ھەر كە نۆبەى من دەھات ئەو
پىشەكەى دامناوو بىلەم، وەھام لىون دەبوو دەتگوت
قەت بىرم لىنەگردۆتەو، يان لە بەرنامەمدا نەبوو
زمانم تەتەلەو پەپەلەى دەكرد، ھەموو ئەو خەيالانە
پىيان دەگوتەم زياتر بىركەو و ئەوجار دەگەيە ئەو
خەونانەى ھەتبوون، تا ئەوئىوارەيەى كە لە
ھاوينىكى گەرمدا بوو پىداوئىستىيەكانى مەستبوونم

ھەمووی حازر کرد، ھەلبەتە کرێچی بووم و لەنھۆمی
 دووھمی خانوویکی قەراغ شاری ھەولێر دەژیاین، کات
 ئیوارەو سەردەمیش فرکانفرکانی میلشیا بوو لەسەر
 شەقامە تازە ئازادکراوەکان، نەبوونی ئاو و کاربە
 نەدانی مووچەو بەرپەللائی ھەرگیز خەلکی تورپ
 نەدەکرد، چوونکە ھێندە خولیاو تینووی ئازادی بوون
 ئەگەر ریشنە نوورانیهکان ھەموو نیشتمانیان ئاودیو
 کردبا ھەرۆک و اشیان کرد، کەس نەھی لێو
 نەدەھات، ئەو رۆژانە بەفری چیا لەبازارەکان
 دەفرۆشراو چەندین کەسی بیتاوانیش لە سەردی
 سەھۆلی کارخانەکان کوژران، شەری براکان و
 سەنگەری سەر کۆشکە بەرزەکان ھەمان سیناریوی
 سەردەمی داگیرکاری بوو، بەلام بە شیوازیکی نوێتر،
 شەقامەکان بۆنی خوینیان لێدەھات و کەس خاوەنی
 خۆی نەبوو، بازرگانانی شەپ ھەرگیز نەیاندەھێشت
 ناشتی پشوو بدات، دەسکەوتەکانیان بەلولە

تفهنگه کانيان به ده دست دهينا، که چی منيش له نيو
ئه م بارودوخه پر له مملانييه دا خه ريکی
دهوله مه ندردنی ئه و خوانه بووم که نيو قاپ جنی
ئه بووشه بقه له ناوهراستی زه ئاته و پاقله ی کولواو دا
سه مای ده کرد، چاوه ری بوو بیچوړینه نيو
په رداخیکی شوشه ی پر له به فری چیاو فیئکی
که مه وه، ئه ویش جه سته م گهرم داهینی و به یه که م
ده ستلیدان مه ستمکاو به شداری ئه و سه مایه م پیبکات
که له گه ل دروو ستردنی یه که م پیکدا توانه وه ی خو ی
له نيو خوینی یاخیمدا به دیده کات و ته وای خه ون و
خه یال و خولیاکانم بو هینه ئاسان ده کات که
ده توانم له دواهمین پیکدا به ده ستیان بینم.

ئه و ئیواره تاریکو گهرمه، ئاویتته به منیکی تینووی
مه ست بوون، یان خو قوتارکردن له ژاوه ژاوی سه ر
شه قامه کان و یه کتری برینه وه خه ريکی دوزینه وه ی
خوم بووم له سه ر ئه و خوانه ی که له پارچه یه ک زه وی

ئەو ئەستېرانە دەچوو كە ھەموو خەون و خوليام
بوون، كەچى ميوانى ناوخت ساتى مەست بوونى بۆ
درەنگانى شەو دواخستم، پېدەچوو روداوهكانى ئەو
شەو دەرگاي بەخت و ئاسمانى بۆمن والا كىردى،
بيانويكى دابىتە دەستم تا لەگەل ميوانە دىندارو
خودا پەرستەكەدا باس لە بوون و دۆزدەخ و بەھەشت
بەكەين، ئەو ميوانە ھات و جىقونى خۇى بۆ كاتىكى
ناديار گەرمكرد، ئەو جىرانەمان بەھۇى ئەوھى
چەندىن جار لە تەلەفزيۇن دىتبوومى دەيزانى
شيوعيم، دەشيزانى نوپژناكەم و سەردانى مزگەوتىش
ناكەم، بەلام زيانم بۆ كەس نىەو رىزى ھەموانىش
وھكو يەك دەگرم.

بۆيە تا خودا خىرىكى بۆ بنووسى زوو زوو دەھات و
ھەولیدەدا بمگەرپىنپتەوھ،

لەھوكاتەى ئەو باسى روبارى شەراب و حۆرىەكان و
بەھەشتى بۆ دەكردم، ئەمن ھەر بىرم لای خوانە

راز او دهكەي سەر دوه بوو، كه هه موو ئه و شتانه ي له سهر
 بوو كه ئه و باسیده کرد، بۆ نمونه نيو قاپ جنه كه ههر
 له روباره شه رابه كه ده چوو، زه لاته و پاقله كەش
 ميوه كاني به هه شت و هاوژينه كەشم بارتەقاي هه موو
 حۆريه كاني ئه وئ، ههر له و كاته شدا ترسي ئه و هم
 هه بوو پشيله برسیه كان كه هه ميشه سهريان به نيو
 ته نه كه كاندا ده كردوو هيچيان ده ست نه ده كه وت،
 به گز ژيشكو دركودايشدا ده هاتن تا زگيان تيركهن،
 بچنه سه رخوانه كه م و ريسه كه م بكه نه وه خوري،
 ميوانه دينداره ناوه خته كه م هه ميشه باسي گه رانه وه
 بۆلای خوداو به هه شتي بۆ ده كردم، بيئاگاله وه ي
 منيش هه زم لي بوو بگه مه به هه شتي خولياكانم و
 گه شتيك به و شوينه دا بكه م كه ئه و باسي ده كا، ئه و
 ده يگوت:

قور به سهر، له دواي مردن گيانه كان به ره و ئاسمان
 ده رۆن له وئ دۆزه خ و به هه شت ئاماده يه، ئاخريه و

گوتانهى ئەوم ھەزاران جاريدى بىستبوو، نەدەگرا
دلى ميوان بشكىنى، بۆيە منيش دەمگوت زۆر ھەزم
لەو فرينەيەو دەخووزم بەر لە مردن ئەو بەگەم،
ھەرودەك چۆن يەگەم خەونم فرين بوو بۆ ئاسمان،
لەگەل ئامانچ پياسەمان دەگردوو شامان بەسەپان
نەدەزانی، ئىستاش ھەزمە نەينىيەگانى ئەوى بۆ
ئىرە بىنمەو پىش ھەموو ئەو زانايانە بەگەم كە
لەو ھەتەى شارستانىيەت درووستبوو بەدووى
كەوتوون، بچەم و سرووشتى ھەسارەگان بۆ ميوانەكەو
ھەموان بەينمەو.

دیندارەكەى ميوانم دەيگوت: ئەو ھى تۆ باسى دەكەى
بە زیندوویى نایبىنى بەلام بە گەرانەو ھى تۆ بۆ
رئیراست دوای مردن دەیبىنى و خوداش خیریک
بۆمن دەنووسى، منيش جگەلەو ھى بیرم ھەرلای
خوانەكەى سەرەووم بوو پىمدەگوت:

ئەو رېيەي جەنابت باسى دەگەي، حەزملېيە
بەزىندوويى بېيىنم تا دواي مردنم شارەزايم لەوئ
هەبى بىزىنەبىم و گەسەگانم بېيىنمەو، هەر واپىتەو
ئەو رېيەي جەنابتان خولياي منە، زۆرم حەزلىيەو
نەرم گەشتىك دەگەم، خۆ دواي مردنیش هەبى و
بېيىنم هەر باشتىر و شەرتبى بەتىنتر بەدووي ئەو
رېيەي جەنابتان بگەوم، بەو قسانەي من ميوانەگەم
دەموچاوي دەگەشايەو دەستى بەریشيدا دىئاو هەر
ئەلحەمدوليللا ئەلحەمدوليللاي بوو.

ھاوژىنەگەم چاي هېنا، ميوانە ناوەختەگەشم كەتتىر
تەماشاي كرد گوتى: ئىشاللا براژنىش بۆ لەمەودوا
سەرپۇشى لەسەر دەگا.

ئەمىش گوتەم: لەناو مالىشدا؟

ميوانە چاوحىزەگەش گوتى:

بۇنا، ئەگەر ميوانتان هەبوو باشە سەرپۇشى

لەسەرگاو خوداش بەخىرى بۆ دەنووسى.

ئەمىش رىقەم ھەستابوو ھەم لە دواكەوتنەم بۆ
خوانەكەى سەرەووە ھەم لەو تەماشاكردنە
حيزانەيەى ميوانەكەم بۆيە گوتەم:

ئەدى ناكړئ لەميواندارى و لەو كاتانەدا كە
حورمەى مائەكە شتېك بۆ ميوان دەھيئى، ميوانەكە
چاوى خۆى داخا؟

ميوانە ناوختەكە گوتى:

ئاخرچا و ناگيرئ ئيمەمانانىش بە نەزەرەو تەماشاكردنە.
ناكەين.

لەو شەوئەدا ھيچ باسوخواسيك نەدەوروزاند، ھەتتا
ئەو نەئاخافتبا وەئامم نەدەداو، چوونكە
ھەزەمەكرد زوو بېروا، تا بچەم لە سەرەو سەمايەكى
دەرويشانە لەگەل ئەو جنە بكەم كە لەچاوەرپوانى
مندابوو، ميوانە ئيسك گرانەكەشم ميوشى خوارد
ئەوجار رۆيشت، بۆيە ھەر دواى وى چومە سەرى و
سەرنجەمدا تەنھا بەشى يەك پيەك بەفرى شاخى مابوو،

بەفرەگەم تێکردوو يەگەم پيکەم زۆر بەخیرایي
 خواردەوه، چوونکە لەسەر برسێبوون و بەخەستيش
 خواردمەوه هەستم بە شلبوونی جەستەو سەربوونی
 سەرمکرد، قاپيک بەفەری شاخی ديم ئامادەکرد، کە
 لەناو فەلینە سپیەگەدا شل ببۆوه، ئاخەر ئەو رۆژانە
 کارەبا ئی بەقايە نەبوو، بۆیە زۆرینەي مالهکان
 فەلینەیان هەبوو خواردنی ماوهو هەندی میوهو ماست
 لەناو ویدا دادەنرا تا خرانەبن، بەفرەگەم لە سەر
 خوانەگە دانا، سەرنجەدا جەنگەي هاوړپم بەماتی لە
 سيبەرەگەي منی دەروانی، ئاخەر ئەو لە چاوهروانی
 مندابوو حەزی لیبوو لەنیو جەستەمدا شایي بکات و
 سەمایەکی شیتانەش فیڤی دەمارەکانی منکا، حەزی
 لیبوو هەرچی زوووە لە جیەانی خۆم بباتە دەرەوهو
 هەلمداتە نیو خەيالە بيشەرەمەکان و فیڤرە نامۆیمکا،
 جەنگەي هاوړپم باش دەمناسی هەرگیز دلۆپيکی
 بەخەسار نادەم و وەك بەشیک لە خوینی جەستەي

خۆم تەماشای دەکەم، بۆیە هەر جارێک کە ئاویتە ی
یەکتەری دەبین نەشئەو دواتر خەوێکی قولم دەدات،
ئەو جگە لە پیکەنین و ئەو نوکتە بێپەردانە ی
لەگەڵ هاوڕێیان باسی لێو دەکەین.

ئەو جگە هەموو کون و کە لە بەری من شارەزایە
دەزانێ لەکوێ پشوو بدات و بەکوێشدا بڕوا، هەر
خەنیم دەکا، بۆیە کە پێکی دوو دەمێ دەرژێتە
جەستەم ئاسودەییەک هەردوو کمان هەڵدەپەرێنێ،
دەستی یەکتەری دەگرین و پیکەو بە دەم گۆرانییە
خێراکانەو سەمادەکەین، لە نیو یەکتەریدا جیهانیکی
ئەفسوناوی درووست دەبێت، رێک وەک ئەو حەزو
خەوانە ی هەموان دەیبینن، هەرچەند جارێک زیاتر
بچۆرێتە نیو جەستەم چونکە یەکەم جار بەر لێوم
دەکوێ یەکتەری لستەو دەست پێدەکات و ئارامی
تەواوی گیانم دەتەنێ، خەمەکانم بیر دەباتەو
دەمباتە سەر نوینەکەم، لەوێش لە جیاتی دایکم

لايلايه م بو دهكات، باوه شينم دهكاو ورده ورده دست
 به پيلووه كانمدا ديين، دهمباته خه ويكي هيئده قولوه
 لهو شه وهدا هه ولير شاره ئاژن ئاژن كراوه كه م
 چوار جار له لايه ن هيژه ناكو كه كانه وه بگيري و
 بسه ندره يته وه به خه بهر نايه م، ئاخو بويه هه رگيز
 ده سته بر داري جنه كه ي هاوريم نابم، هاوژينه كه شم
 كه ئه م شيوازي مه ست بوونه ي من ده بيني هه رگيز
 نابيته ريگرو هاو كار يشم دهكات، له سه ر خوانه كه م
 داده نيشي و به دهم مه زه خوارنه وه حيكايه تي
 عاشق بوونمان ده گيري ته وه، باس له نيگا
 ئه فسوناويه كان ده كه ين، له و چرايانه ي ده مانگوت
 قهت ناكوژينه وه، هه روهك هه تا ئيستاش پين، له م
 خه يال و بير كردنه وانهدا ئاويته ي يه كتر ي ده بوين و
 ته واوي جنه كه ش ده چو نيو جه سته ي منه وه، جه زم
 ليئه بوو ئه و جنه سه رشپته قهت بيته ده ره وه، ريك
 پيچه وانه ي ئه و شپت و شورانه ي ده چوونه لاي مه لاو

موشايه خان، تا جنه كه يان له جهسته دهركا، بۆخۆم و به دهستی خۆم پيشوازيم ليده كردوو دهمچورانده نيو جهسته مه وه، ئەو له ناوه وهم كاری خۆی ده كردوو له بری ئەوهی شیتما بیر كردنه وهی فراوان ده كردم، ههسته نادياره كانی ورياده كردمه وه و روی خوش ده كردم و زۆر جار ان هه ر له ريگه ی جنه كه ی هاوړيمه وه گۆرم ده به ستن و به رامبه ر يه ك هۆردوو به شهر شيعرم ده خوينده وه، ده چومه ستۆديۆ و هه ر به راسته و خۆی هه واله كانم پيشكesh ده كرد، سه ره تا ئەو دهره يينه ره ی له سه ر ميكسه ر بوو بۆنی ده كردم، ده تگوت ناميري ئيستای ده ست پۆليسی هاتوو چۆيه، بزانی خواردوو مه وه ياننا، كه ده يزانی سه ر خوشم يه ك دنيا بۆله بۆلی ده كرد، به لام هيچ چاره ی نه بوو چونكه هه ر چه ند خوله كيکی ده ماو به توور ه ييه وه ده يگوت: هه له ش بكه ی هه قم نييه، كه چی به پيچه وانه وه دهر ده چوو، نه ك هه له م نه ده كرد ده نگم

ھيئندە گروخۇش دەبوو دەسخۇشى ليدەگىردم، كە
شارەزاشم بوو ئەوجارەى پيش ھەوالەكان ئەوئش لە
گەلم دادەنىشت و دەيخواردەوہ.

خۇ ئەگەر ميوانە ناوہختەكەى جيرانمان دواى
خواردنەوہى ئەو جنەى ھاورپم ھاتبا قەت
نەمدەھيشت بيزار بيت، دنيايەك نوكتەى خۇشم بو
دەگرد، شيعرم بو دەخويندەوہو كەميك پرسيارى دين
و ديانەتیشم دەگردوو باسوخواسى گەردوونيشم
ليدەپرسى، ئاخىر ھەميشە مەستەكان وان دليان
فراوانترو سەخى و زورجاريش مندال دەبنەوہ،
ھەنديجار بەگريان و زور جارانيش بە پيئكەنينەوہى
دەگرن، بويە من لەوانەبووم كە دلەم بەقسەى خۇش و
پيئكەنين دەگرايەوہ، ھەر لەم ريئەشەوہ زورجاران
ئەوانەى بەرامبەرم دلخۇش كىردوون، دەمتوانى ئەو
ميوانەش دلخۇش بكەم و دوور نەبوو لە رپى گالتەو
گەپەكانمەوہ ئەو بكەمە ماركىسى و خۇشم ديندار،

يان هەر له جياتى ئاو پيكيك جنى بدهمى و
بهسهر خوشى رهوانهى كه مه وه، تا له گه ل مه لاژن تير
قسه ي خوش بكن، به لام چبكه م ئه و پيش
مه ستبوونم هات، ئاخر وي نه يه كى وام پيشانده دا
ئه گه ر شاره كه ي چوار جار له م شه وه دا گيراباو
بسه ندرابايه وه مپش ميوانى نه با، فيره مه قامه كه ي
خاله تايه رم ده كرد (چه ه چه هه ي بوول بوول) تا
له بهر چاوى خوم بگري و ژير بيته وه.

بوونه پالھوان

ھەر جنه كەي ھاوړېمه ئەمنی به گەردوون و زۆر
ھاوړی ناساند و تەنانەت بردمیه سەر ئەستیرهیهكو
هینامیهوه، راسته هیشتا بۆم باس نه کردوون، بەلام
زۆری نەماوه دەیخویننەوه، ئەو بوو لەناو برادەرەکانم
کردمیه پالھوان و دواتریش به ئەستیره ی بهختی
ناساندم، ھەرگیز ئەو رۆژەم بیر ناچیتەوه که
چەندین سال له مەوبەر لەسەر زیی بچوکی پشدر و
لەسەر گۆمی خاسی، لەگەڵ چەند برادەریك لەگەڵ

جنى ھاۋرېم، خەرىكى سەما كىردن بووین ئېمە
لەناۋەندى پېكەكاندا پىاسەمان دەكىرد كە چۆرچۆر
دەرژايە ناخمانەۋە شەپۇلى زىيەكەش ئاۋازو
شەنيەكى فېنكى دەداينى، كاتىك پۇلىك پېشمەرگە
ھاتنە سەر خوانەكەمان و لەبرسان لىۋيان وشك وشك
بېۋە، بۇن ئارەقەيان رۇژەرپىيەك دەرپۇى، ماندوو و
كەنەفت، ھەستت دەكىرد تەنگ و تاقمەكانيان
بوونەتە بارگرانى بەشان و ملانەۋە، كالەو
جلوبەرگەكانيان لە خۇيان ماندووتر ديار بوون، لە
پېستى دەموچاۋيانەۋە برسپەتت دەخویندەۋە، چرچ
داگەرپابوون و ئارەقە يەخەى كراسەكانى بۆر
كردبوون.

لەگەل ئەۋكاتەباشى ئەۋان ئېمەش ھەموان
لەبەريان ھەستايىن و توند باۋەشمان پىداكىردن، تاقم
تەنگو نارنجۆك و ئەۋ شروشىتالەى لە خۇيان
بەستبوو لە كەلەكەو وركى ئېمە دەچەقى و
ماچەكانىشيان سوپر سوپر بوون، خەلگى

شارۋچكەكەى خۇمان دەرچوون و يەكتريمان باش
دەناسى، ئەو خواردنەى هېنابوومان لەبەردەمیان
دامانناو وەگو ھار خەرىكى پاروو كىردن بوون، يەك
دووئىكىيان ئەوئەندەيان برسى بوو قەراغى نانەكانى
سەرخوانەكەيان لولدهداو پېش پشكەگۆشتەكان
ئاودیویان دەكرد، ئەمن ئەوساتە زۆر نىگەران بووم،
جەكەى ناو جەستەم پالینام و چەند فرمىسكىك
رژان، تىگەيشتم ئىمە لە كەيفوسەفاى خۇمانداين و
ئەو پېشمەرگانەش بە برسىەتى و شرودرى بوونەتە
پارىزەرى ئىمە، چەند رقىم لەخۇم و ئەوانىدى
ھەستا، دوو هېندە پېشمەرگەكانم خۇش وىست، ھەر
بۆۋەى تەرىق نەبىنەۋە بەدەستى خۇم گۆشتەم بۆ
دەبرژاندىن و دەدانى، بەدەورىاندا دەھاتىن و
دەچووين و چۆنىيان حەزلىبا وامان دەكرد، ئەوانىش
ئەمەيان دادەنىشتاندهۋە دەيانگوت:

دانىشتنەكەشمان لىتتىكدان، ئەگەرچى هېشتا ئىمە
قوتابى بووين و ھەمووشمان سەر بەوان بووين،

دوای نانخواردن كەوتنە ھەوال پرسینى ناو شارو وردە وردەش پیکیان بۆ خۇیان دەکرد، لەگەڵ چۆرپانەوہی پیکەگان بۆناو جەستەیان جنەگەى ھاوړیم سەمای دەکردو و ئەوانیشی دەکردە یەكپارچە پۆلا، شەرمى دەشکاندن و ترسی دەرەواندەوہ، لیویان تەر بۆوہو کولمەکانیان سوورداگەرپانەوہ، خەندەو خۆشى گەرپایەوہ سەر لیوہکانیان، تاقم تەفەنگەکانیان لەخۇیان کردبۆوہو لەگەڵ ئیمە بەشدارى خۆشیەگان بوون، ئامۆژگاریان دەکردین و ھانیان دەداین لە خویندن بەردەوام بین، ئەو رۆژانە وەکو ئیستا نەبوو، پێشمەرگە ھیچی نەبوو بۆیە لە ھیچیش نەدەترسا، چاوەرپی پۆست و پاداشت و قیلاو مووچە نەبوو، خۆشەویستی ئەوان دلی ھەموانی تیر کردبوو، ئومید بوون و لەسایەى ئەوانەوہ بوو ئیمە دەمانتوانی دەنگ بەرز کەینەوہ، ئەوساتە ئیمە لەناو خانوخواردنەوہو خۆشى خۆماندا بووین، کە یەکیك لە پێشمەرگەگان قەت نەبخواردبۆوہو ئەو رۆژەش تەنیا نانی لەگەڵ

دهخواردين، دواى نوپژ کردن، لهسهر ئه و چهوه
 خاوينانهى ئاو لايداوون، جلهگانی داناو چووه ناو
 گوڤمى خاسى تاخوى بشوا كه چى به پهلهقاژه كهوت،
 يه كه م كهس كه خوى هاويشته ناو گوڤمه كه من بووم،
 چونكه ئاگردانه كهى به بهرد درووستمانكردبوو نزيكى
 گوڤمه كه بوو و منيش خهريكى چالينان بووم، هه روا
 بيتهوه جنه كهى هاوپيشم بوو پيى گوتم:

دهى روژى توپه، باوهشم ليداو ريشه دريژه
 خوساوه كهى كه هيشتا ئارهقهى نيو چياى پيوه بوو،
 كهوته سه رشانم، كه سه رنجم له چاوه كانيدا پرپر بوو
 له ترس، پهلهقاژهى مردن منى توند به خوپه وه
 نوساند، رهنگى سپى و دهسته گانی سارد سارد بوون،
 زور به خيراى هه ناسهى دهاو دهيوست بايى چهند
 كاترميريك له يهك ساتدا هه ناسه وه رگرى
 نه كو جاريكيدى نقومبى، چسته چستىكى ليوه دههات
 پيمو ابى شادهى دههينا، دهگوت: خودايه فريام كه وه،
 به لام له من بترازى يهك كه سيدى له ناو ئاوه كه نه بوو،

هەر تهگانیکیش که به رهو که ناری ددها شه پۆلیکی
بازنهیی به دهوری ههردوو کماندا ده کردوو ئه رکیشی
گرانتر ده کردم، ههستم ده کرد ئه و به ههردوو پیی
له زهوی دهگه پری لاقی ناگاتی و دهیهوی خۆ به منه وه
هه ئواسی، منیش چوونکه ماسی نیو ئه و زییه بووم،
روژنه بوو دوو کاترمیر له ویدا مه له نه کهم، خۆم له
دهستی قوتار کردوو له پشته وه پرا پرچیم گرتوو
به رزم کرده و، به هه موو هیزی خۆم و هیزی
رۆیشتنی زییه که پالیکم به رهو که نار پیوه ناو دواتر
به دووی خۆمدا رامکیشا، له ماوهی ته نیا یه ک خوله کدا
زیاتر له بیست مه تر ئاوه که به رهو خوار رایداین
هیشتا هاوپی و هاوسه نگه ره گانی که ئه وانیش به
هانایه وه هاتن، ئا و نه گه یشتبووه ناوکیان که لاقی
ههردوو کمان گه یشته زهوی، ئه و ساته تیگه یشتم
مردن کهس ناناسی و ترسیکه پاله وانه کانیش له
په لوپۆ دهخا، ئه وان له دیدی ئیمه وه ئه فسانه بوون
جیگه ی ئومیدو له ئیمه جیاوا تر بوون، که چی یه ک

لەو شەھىنانە توند خۇى بەمنەوہ نوساندوہو
بوومەتە جىگەى ئومىدى ئەو، ھاوار بۇ خودا دەباو
خۇ بەمنەوہ ھەلدەواسى، ھەرچۇنىك بىت بەو
شارەزايىەى لە مەلەکردندا ھەمبوو پىشمەرگەگەم
گەياندە رۇخى گۇمەگەو بەھاوکارى ئەوانىدى
بەھۇش خۇيمان ھىنايەوہو جەلەگانى لەبەر کردەوہو
دوور لە زىيەگە دانىشت، ئەوانى دىش ھىندەيان
باسى پالەوانىەتى منکرد، چوبوومە پەرپەرەى
ئاسمان و زياتر لە دووجار بەرپرسى پىشمەرگەگان
بەدەستى خۇى پىكى بۇ تىکردم، لەلای برادەرەگانىشم
ھىندەيدى شىرىن بووم، ئاخر ئەوہى پىشتر گەداوای
گەوچكىکم لىکردبا نەيدەدايە دەستم و دەيگوت: خۇ
تیتدا نەشکاوہ دەستدرىژگەو بىبە، ئەو وەختە
خەرىكى وشککردنەوہى جەلەگانى من بوو.

بەيەكىك لە ھاورپىيەگانم گوت:

چايەگە بووہ ئەگەر ئەزىت نەبى؟

ئەوئىش يەك پى راست بۆۋەو چوو چاى بۆ
هەموومان هېنا، دئىيام پىش روداۋەكە پىمگوتبا
چرتى بۆ لىدەدام، كە چاىەكەى لەبەردەمم دانا
هەستام و چاىەكىشم بۆ پىشمەرگە نىوہ خنكاۋەكە
برد، ئاخر ئەو دوورلە زىيەكە دانىشتبوو دەترسا،
ترسانىك پىم وانىيە قەت لەبىرى بچىتەوہ، بەيەكەوہ
دەستمان بە چاخواردنەوہ كرد، ئەو لەوكتاىدا كە زۆر
سوپاسى منىدەكرد، پىشى گوتەم:

لەوكتاى نغوومبووم مندالىم هاتەوہ ياد، لەژىر
ئاودا رستەيەك لە بىرەوہرىەكان وەكو تىسكەى
تفەنگ بەمىشكەدا رەتبوون، هەردوو مندالەكەم زۆر
بەجوانى دىتن، بۆيە هىندەى خەمى ئەوانم بوو
نىوہىندە خەمى خۆم نەبوو، خەمى ئەوہم بوو، دوو
مندالەم هەيەو دەزانن ئەوشەو دەچمە لايان، لە
نەغەدەى ولاتى ئىران ديارىم بۆ كرپون و تەمام وايە
ئەمشەو بياندمى، شتىكم لىھاتبايە ئەوان هەر لە
چاۋەرۋانى من و ديارىەكاندا دەمانەوہ، راستىەكەشى

شەش مانگ دەبىت نەمدىون لەوانەيە ھەرنەيان
ناسمەو، ئەدى ژنەكەم بە بىلاھى ئەوھندەدى غەرىبى
دەكەم خەرىكە شىتېم بۆى.

كە قسەى دەگرد لىوى زەرد ببوون، دەستى دەلەرزى
و بەزەحمەت چاپەكەى بۆ ھەلدەگىرا، پشتىشى لە
ئاوھەكە كەردبوو، دياربوو مردنى بەچاوى خۆى دىبوو،
لە راستىشدا روح شىرىنە، كە مردن نزيك دەبىتەو
ترس داواى خۆبەدەستەوھدانت لىدەكا، خۆ ئەگەر
رووبەرووى ببىەوھە ترس ھەلدى، ئەگەر خۆش
بەدەستەوھە بدەى بۆخۆيت دەبا.

ئەمنىش دلخۆشىم داىەوھە ھىوام خواست ھەرگىز
مندالكانى بى باب نەبن، ئىدى ئەو رۆژە بۆمن
كرانەوھەى بەخت بوو، دەرگاى چوونەچىام بۆكەوتە
سەر گازەراى پشت، پىشمەرگەكان بەتېروپرى، بە
سەرىكى مەست و دواى تارىك داھاتن خۆيان
بەشارىداكردوو بەرەو ئامانجەكەى خۆيان رۆيشتن،
منىش لەوكاتەوھە ھىندەيدى بوومە ھاورپى جنە

سهرشیتتهکه، ههمیشه لهسهرخوانهکان تهنیاو تهنیا
سهمام لهگهڻ ئهوه دهکرد، ئهوه منیکرده پالئهوان و
منیش برپارمدا ههرگیز نهیگۆرم، ئیدی چۆن ئهوه
رۆژه لهبیردهکهم و ههمیشه لهیادهوهدریمدا
دهمینیتتهوه، ئیستاش که دهمهوی گهشتیکی دوور
بکهه ئهوه جنی هاوړیمه لهگهڻم دیت و دهمپاریزی،
ئاشنای سوړی خوینمهوه ههنگاوهکانیشم نهرم و
حهلیم دهکا، ههرکوئی بوی لهگهڻی دهرۆم
دهیچۆرینمه نیو خوینمهوهو با لهگهڻ خوی بمبا.

چوونە ناو گەردوون

خوانى ئەو ئىۋارەيە لە تەنكىدەدا، مەبەستم ئەو
ئىۋارەى ميوانە ناوہختەكەمان خواردنهوہى دواخستم،
دووا پىكى جنەكەى ھاوپرېم لە چاوەرۋانى چۆرانەوہى
بوو بۇناو جەستم ، لەگەل يەك دوو دەنكە پاقلەى
كوئاو پىكەكەم ئاودیوى گەدەم كردوو ئىدى خوانى ئەم
شەوہ درەنگە بەكوئا ھات، نەبوونى كارەباو تارىكى
شەو ھىندەيدى ئەستىرەكانى دەگەشاندەوہ چوومە
سەر تەختەى نووستن و سەرنجم كەوتە سەر ئەو گەلە

ئەستىرانەنى لە مندالىيەو رىزا بوونە نىۋ بىرمەو، ئاخىر
 خەيالى مندالى ئاوايە پىتوايە دەتوانى بە ئارەزوۋى
 خۇت ئەستىرەكان كۆكەيەو دەو لە باغەلىيان ھاۋيى،
 چەندت حەزلىيە بۇخۇت بيانبەى ، ئەو ئەستىرانە لە
 خەيالى مندالىدا دەكو ئەو وردە چەوانەن روبار
 لايداۋن، يان ئەو ماسىيە بچوۋكانەن كەنارگىر بوون،
 بەلام بەگەورە بوونى تەمەنت ئەوانىش لەنىۋ ھزرتدا
 گەورە دەبن ھەربۇيە سەرنجى ئەو شەو دەم بۇ ئەوان
 جياواز بوو، ئاخىر ميوانە ناوختەكەمان بەدرەنگى
 خستبووم ، بۇيە زووتر جنەكەى ھاۋرپىم رزانە نىۋ
 جەستەمەو، سەرم دەسوراۋ لە گەورەيى و زەبەللاھى
 ئەستىرەكانەم دەروانى، يەككىك لەو ئەستىرانەنى لە
 ھەموان گەشترو جوانتر بوو لە دىدى مندا چاۋى
 لىدادەگرتەم، جنەكەى ھاۋرپىشم لە ناو دەو كارى خۇى
 دەگردوو بەرەو سىرپوونى دەبردم، پىي دەگوتەم:

تۆ پالەوانى چۆن توانىت شەھىنىك لەناو گۆمىكى
 قول رزگار بكەى ئىستاش دەتوانى گەشتىكى دوور

بكهى، ئەوئى جىگەى خەونەكانتەو برۆ نەينىيەكان
بىنەو، لەوكاتانەدا سەرم وەك ئەو دەفرانە دەسورا كە
لە گوڤارەكان خويندبوومنەو و لە فىلمە خەيالىيەكان و
گرىندايزەردا دىبوومن، نازانم بۆ ھەر جاريك كە
مەستدەبم و دەكەومە سەرپشت ئاسمان خول دەخوا،
دەسورئى و وادەزانى ھەرچى خويىنى جەستەتە بۆتە
جن و ھوروزم بۆ ناو مېشكت دىنى.

جەكەى ھاورپم ئەو جارەش كارى خوى كر دوو
ھەئىدامە نىو دەرياي گەردوونەو، وەكو سۆپەرمان
لەنيو گەردووندا لە گەشتدا بووم، يەك يەك
ئەستىرەكانم بەسەر دەكر دەو، ھەندىكيان وشكوبرىنگ
و تۆزاوى ھەندىكى تريان ھىندە سوتا بوون، ببون بە
خەلۆز، بەچاوى خۆم ئەوكونە رەشە زەبەللاخانەم
ديتن كە داىەنى يان جىگەى لەدايك بوونى
ئەستىرەكان بوون، جگە لە دووربىنى ھابل و بنكەى
ناسا و ھەندى ئامپىرى بالدار كە مانگى دەستكرديان
پىدەلئىن چىدەيم لە خولگەى ئەستىرەكەى خۆمان

نەدى، ئامانجى برادەرى تەمەن پېنج سالەم ھاتەوۋە ياد،
 چاوم لىدەگىپرا ئومىدم بوو بىبىنمەوۋە چونكە دايكە
 گوتى: لە گەل فرىشتەكان چۆتە ئاسمان، منىش ھەر
 لەو ئاسمانەدا بەخەون دىتم و پياسەمان دەگرد، ئى
 خۇ منىش ئىستا لەنيو ئاسمانم بەلام لەوئىش
 نەمدۇزىيەوۋە، تىگەشىتم كەئىدى ئامانج بۇ ھەمىشە
 بىزبووۋە، يان خۇى بىزگردوۋە ھەروەك ھەموو ئەو
 كەسانەم كە رۇيشتن و بۇ ھەمىشە نەمدىتنەوۋە،
 دەرۇيشتەم و وەكو بالئندە بە بۇشايدا دەفرىم، جگە
 لەمن ھىچ تەنىكى دىكە لە بۇشايدا نەبوو ، بالئندە
 لەوئى نەدەژيان و بىدەنگى تەواۋى گەردوونى داگىر
 كىردبوو، ئەو روناكىە تىشك باوانەى نيازگيان
 پىدەگوتن كە ھەندى شەو دەماندىتن و بەبەرگە
 ھەواى زەوى دەكەوتن، دەيان گوت ئەوۋە گيانى پىاۋيىكى
 گەورەيە دەپژى، لەوئى ھەبوون، بەلام روناكيان نەبوو
 ھەروا بىتەوۋە زۆر گەورەو زەبەللاح بوون ، كە
 بەتەنىشتمدا رەتدەبوون ھەستم بەگەرمى و ئەو

ھاشىيە دەکرد كە لىيانەوۈ دەردەچوو، بە ھەزارانىان
 بەنىو گەردووندا وەك تىسكەى تىنەنگ لە
 كەوتندابوون، لەو ساتانەدا رىك تەقىنەوۈ گەورەكەم
 ھاتەو ىاد كە زانىان دەلىن ھىشتا گەردوون لە
 تەقىنەوۈدەدایەو دواتر ھەموو بەردە زەبەللاھەكان بە
 ئەستىرەكەى ئىمەشەوۈ دەگەرپنەوۈ شوینی خۆيان،
 ئەو جىھانە ھىندە فراوان بوو رىك ئەو ھىلە تەرىبانەم
 ھاتەو ىاد كە مامۆستای بىركارى دەىگوت ھەرگىز
 بەيەك ناگەن، تىگەشىتم ئەو گەردوونە نە سەرەتای
 ھەيەو نەكۆتایى، خۆ كاتىك ترسى بزربوون و
 گەرانەوۈ بۆسەر ئەستىرەكەى خۆمان دلى
 دادەخورپاندم، ئەوۈ جنەكەى ھاورپم دلتىاي
 دەكردمەوۈ كە ئەو شارەزای گەردوونە، جگە لە
 سەرسوران و گەرمى ئەستىرەكانىدى كە وەكو
 رەشەبایەكەى لای خۆمان دەیلەراندمەوۈ، ھەستم بە
 ماندوو بوون نەدەكرد، زۆر گەرام چەندىن گەلەستىرەو
 ھەسارەو كۆمەلەم دىتن، بەلام رەنگى ھىچيان وەكو

ئەستىرەكەيمە جوان نەبوو، زۆرىنەيان لەنيۆ تەمدا
 بزرۇ ھەندىكىيان خۆلەمىشى، لەسەر چەندىن
 ئەستىرەش نىشتمەو، جگە لە بەردى زەبەللاخ و
 قۇرت و شوينى سوتان يەك گيانلەبەرىشم نەدیت،
 زۆرىنەى ئەو راستیانەم بۆ روون بۆوۋە كە زانايەكان
 پىشتراستيان كىردبۆوۋ، ئەوۋەندە نەبى كەمن بەبى
 پۆشاكى ئاسمانى و ئەو بوتلە ئۆكسجىنانە بووم كە
 پىاوانى ئاسمانى لە خۇيانى دەبەستن و نەشەدەخىكام،
 بەتەنى و بەنيۆ جوانيەكانى گەردووندا لەھاتووچۇدا
 بووم، بىرم لە گەورەيى گەردوون و درووستكەرەكەى
 دەكردەو، ھەندىجار چاوم لىدەگىرا، ئەگەر
 درەوشانەوۋەيەكى جوانم دىبا پىم وابوو ئەوۋە خودايەو
 نابىت لىي نزيك ببمەو، چونكە دوور نىيە بە
 روناكىەكەى ببمە خۆلەمىش، بەلام كەبەناويدا
 رەتدەبووم ئارامىەك گيانى دادەگرتەم و جگە لە تەم و
 ئەستىرەيەكىدى ھىچم نەدەدى، بۆيە ھەر ئەوكاتانە
 بىرم بۆ ئەوۋە دەچوو كە ھەلەيەك لە تىگەيشتىن من بۆ

خودا ههيه، ناشى ئه و ئه و روخسارو وئنه پاك و
 بيگهردانه بيت، كه له سهرزهوى له ئيمه يان گه ياندوووه،
 به لكو ئه و توانايه كى ونه، وهك ئه و موگناتيسه ي كه
 هيژى كي شكر دنى ههيه و نايبينين، به لام به توانايه كى
 زور به هيژترى ناديار كه زاله به سهر ئه و خولانه وانه ي
 ئيستاكه من له گهردووندا ده يانبينم، گهردوونيك جگه
 له منيكي زيندوو يهك گيانله به ريشى لي نيهيه.

خهريكده بوو دنيا بيمه وه كه ئه ستيره كه ي ئيمه
 تاقانه يه و جگه له و ژيان له هيچ شوينيكيدي نيهيه،
 به لام جنه كه ي هاوړيم هه ر سه رمانا ته واوى جه سته مى
 داگير كردبوو، دهيسوړاندمه وه و له ئه ستيره يه كى نزيك
 كردمه وه رهنگا و رهنگ، جياواز بوو له هه موو ئه و
 ئه ستيرانه ي سهردانم كردن، يان له دووره وه دهمديتن،
 دلمكرايه وه و خه ونه كانم له وئى كه وتبوون، چونكه جگه
 له رهنگه كانى ئيره چه ندين رهنگى جياواز
 دهره وشانه وه، به ره و ئه وئى به خيرا ييه كى زور
 دهره وئيشتم، له گه ل نزيكبوونه وه م بهر بهرگه هه واى

ئەۋى كەۋتەم، چاۋەپرى بۇوم بسوۋتېم يان لە سەرمان
 بېمە سەھۆل، بەلام وادەرنەچوو سەرەتا ھەۋايەكى
 فېنك ئارامى كىردمەۋە دواتر بۇنى گىاۋ گول و ئەۋ
 رۈەكە بەھارىانەم كىرد كە لەسەر زەۋى ئېمە ھەبۇون،
 ھەرچەند نىزىكتەر دەبۇومەۋە، زىاتر خەۋنەكانەم
 دەھاتنە دى، فرېن لەنىۋ بەرگە ھەۋاى ئەۋىدا زۆر
 خۇش بوۋ، ھەرگىز ئەۋ ترسە لەدلمدا نەبوۋ كە بەر
 زەۋىەكى رەق و تەق دەكەۋم و ھەموۋ گىانەم دەشكى،
 لەساتىكى زۆر خۇشدا بۇوم ھەستەمكىد جارېكى دىش
 فرېوم بەلام ۋا بەرزو دۇور نا، ھەر لەۋكاتەدا بوۋ كە
 فرېنەكەى سەر زەۋىم بېر كەۋتەۋە كاتىك مېردمندا
 بۇوم و تازە پايسكىلىكى نۇيم كېرى بوۋ، لەنىۋ گەپەكى
 خۇمان پىياسەم دەكردوۋ پېم ۋابوۋ لەم دىنبايەدا جگە
 لەمن كەسى دى تېدا نىيە، پايدەرم لېدەداۋ چاۋم لە
 درزى دەرگاۋ ئەۋ سەربانانە دەگېرا كە ھەمىشە كچە
 ناسكۆلەكانىان لېدەردەكەۋتەن، ئاخىر بۇ ئەۋكات پايسكىل
 ۋەك ئۆتۇمبېل ۋابوۋ، ھەموان تۋاناي كېرىنبايان نەبوۋ،

ئەمن لە خەيالى خۆمدا بووم، كاتى كۆتريكى پەرلەپيى
 بەلەكى سىي و قاوھييم ديت لەسەر سويبانىكى تازە
 درووست كراو نىشتبوو، خانوگە هيشتا ديوارى
 حەوشەى بۆ نەكرابوو ھەربۆيە لميكي زۆر لە سەر
 شەقامەكە رۆ كرابوو، ئەميش لەخۆشى كۆترەكە
 چوونكە خۆشم كۆترم بەخيۆ دەگرد پاسكيلەكەم لە
 تەنيشت لەكە داناو بەديوارى پشتەووە سەرگەوتمە
 سەربانەكە تا كۆترەكە بگرم، خۆم گەياندە سەرى و
 دلشەم ھەر لای پاسكيلەكەم بوو، سەرەتا سەرنجەم لە
 پاسكيلەكەدا چ ببينم چاوم چۆ پشتى سەرم، منداليك
 كە نەمدەناسى خەريك بوو سوارى پاسكيلەكە دەبوو
 تا بيدزى، منيش دەرفەتى ئەووم نەما بە جيگەى
 سەرگەوتنم بيمەووە خوارى، بۆيە بپارمدا بازدەمە
 سەر لەكە ئيدى جگە لەو ريگەيە چيديم بە ميشكدا
 نەھات رام كردوو بەھەموو ھيژم لە سەربانەووە خۆم
 فریدا، بۆ يەكەم جار فرينى ماوہ دريژمدى هيشتا لە
 ئاسمان بووم ديتەم كورە دزەكە ئاورى لەمن دايەووە،

ئەوئىش كەدئىتى پىرچوكراسەكەم لە ئاسمان با دەئىبات و
كەسئىك بائى گىرتوۋە بەرەو رووئىدى، بۆئىە خئىرا
پايسكىلەكەئى فرئىداو رايكرد، فرئىنى من چەند
چىركەئىەكى خايناند، بەلام ھەر لە ئاسمانئىش بووم كاتئى
ھەستەمكرد ناگەمە سەر لەكەو لەسەر قئىرتاۋەكە
دەكەوم ھەربۆئىە خۆم ئامادەكرد بۆ كەوتن، ھەناوم
چوبوۋە سەرى لاقەكانم بە مامناۋەندى رەفكردن
لەگەل بەرزەۋى كەوتەم شەپۆلئىك لە بنى پئىمئىداو لە
تەپلى سەرم دەرچوو، بۆئىە ھەر لەو كاتەدا بە ھئىزى
كەوتنەكە خۆم خلۆر كىردەۋە جگە لە ئازارئىكى سەختى
جومگەكانم نەمەئىشت ھئىچ شوئىنئىكم بشكى، بەلام سىرو
گئىژو وئىژ بووم، پايسكىلەكەم لەسەر شەقام كەوتبوو و
منئىش خۆم گەئىاندە سەر لەكەو لەسەر گازەراى پئىشت
لئى درئىژ بووم، لەئىو ئەو ھەموو ئازارەئى خۆمەۋە
سەرنجم كەوتەۋە سەر كۆترەكە، ئەو ھەر لە جئىگەئى
خۆئى بوو، منئىش شەكەتوماندوو تواناى ھەستانم

نەمابوو، كاوسىنى جيرانىشمان ئەو دىمەنەى بەچاوى
خۇى دىبوو بۇيە خۇى گەياندە لام و پىى گوتەم:
هەتتو ئەو لەخۆت بىزارى؟ لە ئاسمان دىتمى
دەفرى، ئەو بۇوات كىرد؟ ئەمىش لەراستىدا نەك
تواناى وەلامدانەوہەم نەمابوو خواخوام بوو كەس
لەجىيخۆم نەجولئىنى ، پىم گوت:
هىچ نىيە سەلامەتەم.

ئەویش هەلى گىرمەوہەو لەبەر خۇيەوہە گوتى:
دەلئىن مندال فرىشتەى لەگەلن بەو خودايەى وانەبا
وہەك شوتى دەتەقى شوكر هىچت لىنەھاتوہە،
پاسكىلەكەم هىنايەوہە لاىخۆم و سەرنجەدا كۆترەكە هەر
لە جىگەى خۇيەتى، بەلام ئەوہى زۆر سەرسامى كىردم
نەمزانى بە چ عەقلئىك لەو دوورىە خۆم هەلداوہە، دلەم
هەرلای كۆترەكە بوو، مندالە چەتونەكەم لەياد نەماو
هەندە ئازارىشم هەبوو هەر نەمتوانى سوارى
پاسكىلەكەم بىمەوہە.

ئىدى ھەر لە ئاسمانى ئەستېرە نۆيپەكە بووم و
 نىزىكى خاكي ئەوى بوومەوہ كه ئەو فرېنەى بۆم باس
 كردن ھاتەوہ يادەوہ رېم، زۆرى نەبردوو بە ئارام و
 نەرمى پيپەكانم كەوتە سەر خاكيكى نامۆ و پيلاوہكانم
 لەناو ميگرگيكي نەرمونياندا تەربوون، بۆنى پونگ و
 خورەى ئاويكى كريستالى ئاويتە بەھەوايەكى پاك،
 (گەشتى ھەورامانى مامۇستا گۆرانى شاعير) زەويە
 كلۆلەكەى خۆمانى بىر ھينامەوہ، دەموچاوم شوشت و
 تير لەوئاوہم خواردەوہ كە ريك لەئاوى كانيەكانى
 خۆمان دەچوو، كە لەدەم روبرەكان و بە قەدپال و
 چياكاندا شۆردەبنەوہو ريبوارەكان تير ئاو دەكەن، ئەو
 پروسكو كاريزانەيان بىر ھينامەوہ، كە لەگوندەكان
 ھەبوون و سەقاو تيرى كەرەكانى لىپردەكردن و بۆ
 مالىنى دەبردن، بەخواردنەوہى ئاوہكە كەميك ھيور
 بوومەوہو ئەو سەرسوپرانەم نەما كە پيشتەر جنەكەى
 ھاورپم دايبوومى، كەللەم ئاسايى بۆوہ، بەلام
 ھەرچەندى ئاوم دەخواردەوہ بىرم نەدەشكاو ھەستم

بەتېربوون نەدەگرد، چياو زەمەندى كاكى بەكاكىم
ديتن، جۇرەھا بالئەدى ھاوشىۋە سەر زەويەكەى
خۇمان دەفرين، ھەندىكىان چينەيان دەگردو و ئەوۋى
ترس بېت نەيان بوو، لەمن نزيك دەكەوتنەو و لەسەر
شانوملم دەنيشتنەو، نەمى باران و سروشته
دلگيرەكەى زۇرى دارودەون و ميوە جۇراو جۇرەكان
ئەو بەھەشتەى بىر خستەو كەميوانە ناوختەكەمان
بۇيباس دەگردم، پىموابوو ئەمن بەھەشتيم و بەبى
فيزاو لىپچينەو، بەبى پەرينەو بەسەر تالە موەكەدا
گەيشتومەتە شوينى خۇم و ھەربينە حۇريەكان
بەپىرمەو ھاتن، ئامانجى برادەرى منداليم دىتو
فريشتەكانيشى لەگەلە، ماموخالەكانم باب و داك و
خوشك و برا مردووەكانم لەوين و دەيان دۇزمەو،
ئىستا ئەوان لە چاوەروانى مندان و زۇرنابا دەست
لەملانى يەكترى دەبين، لەويش بىرم لەلاى ھاوسەرەكەم
بوو ئاخىر ئەگەر حۇريەكان بىن ئەو لەوينىيە كەواتە
نابىتە يەككە لەوان، چونكە ئەو ھەرزىندو و لەسەر

زەۋيەكەي خۇمانە، چاوم لە روبارى شەراپ دەگىرا
تەۋاۋى ئەو جۇگەو ئاۋانەي دىتمەن رىك ۋەگو ئەۋانەي
لايخۇمان خورەيان دەھات و بىرەنگ بوون، ھەستەم
بەھىلاكى جنەكەي ھاۋرپىم دەکرد، بۇيە ھەزم
چووبوۋە قومىك لەو شەراپە كەچى ھىچەم نەدى، بەلام
سروۋشتە ناۋازەكەي مەنى بۇخۇي بردبوو چاوم
كەۋتبوۋە سەر جوانىەكان و خەيالىش تەۋاۋى مندالىم
و لاۋيەتى دەدواندم، ئەو رۇژانەي بىر دەھىنامەۋە كە
بەدۋاى لىكردنەۋەي خرنوۋكو ھەلگەندى گىرگازو
خواردنى توتركەۋە مندالىمانى ھەراش دەکرد، ئەو
رۇژانەي لاۋيەتى كەنىگاي كچىك بەس بوو تا خەيالى
شەۋانەمان ئاۋدا، رۇژانىك بەنيو گوللەكاندا دەرۋىشتىن
و دوژمنمان ھەراسان كردبوو، ئەۋكاتوساتانەي لەنيو
ناھەنگى ژنگواستنەۋەدا بىرم ھەر لايقورسى ژيان بوو،
ئاخۇ دەرۋەتەي كە دەبىت تا بتوانىن ژيانىكى شايستە بۇ
خىزانەكەمان درووستكەين؟

لەو خەيالانەدا بووم كە جنەكەى ھاوړيّم سەرنجى
 خستە سەر ئەو جىپييانەى كە ھەر لەھى پيى خۆمان
 دەچوون، بەريگەيەكى وشكى ناودارستاندا دياربوون و
 جيّمابوون، خەيالّم پچراو پيموابوو خەلكى تريش
 پيش من ھاتونە ئيره بۆيە بەويدا رۆشتم،
 جىپيەكانە ھەلگرتن و ديمەنى سەرنج راکيشى ئەولائو
 ئەولاي ريهەكە ھەميشە خەياللى دەبردمە لاىخوى،
 پيدەچوو ئەو شوينەى من بوى چووم ھەميشە بەھار
 بيت، چوونكە گياى زەردوو وشك نەبوون، ھەنگاوەكانە
 لەسەر ئەو ئەستيرهيه زۆر شلوخاو بوون، ھەستم
 بەماندوو بوون نەدەکرد، دياربوو ھيزى كيشکردن
 لەلای ئيمە زياتر بوو، بەردەوام دەرۆشتم و چاويشم
 لە جوانيەكان دەگيړا، لە دوورەوہ ئاواييەكم ديت،
 پيدەچوو ئەو ژيانە بيت كە من بەدوویدا دەگەريّم،
 تيشكى خۆر ئاواييەكەى روناك كەردبوو، پيم سەير
 بوو بەرۆژ گەيشتومە ئەوى، ئاخىر من بەنزيكى
 نيوەشەو بوو چوومە ناو گەردوون كەچى ليّره رۆژەو

سروشتيكى بەھارى دەبينم، لەۋى ھىچ ترسم نەبوو
 دەروونم بە جۆرىك ئارام بوو دەمتوانى بەبى جنەكەى
 ھاۋرپىم ئەو پالەۋانەبىم كە لەئەفسانەكاندا ھەن، ئاخىر
 ئەۋەتا لەنيۇ قولايى گەردووندا ئەستىرەيەكى لە
 ئىخۇمان جوانترم دۆزيۋەتەۋە، گەيشتومەتە شوينىك
 ژيانى لىيەۋ دەتوانم بيانبينم، ئەۋەى تەۋاۋى زاناكانى
 دنيا نەيانتوانىۋە بيكەن يان نەيگەيشتونى ۋالەۋىم،
 بەدەم بىر كىرەنەۋەۋە رۇيشتن تادەھات لە ئاۋايىيەكە
 نىك دەبوۋمەۋە، سەرم بەرز كىردەۋە تەماشى بۇشايى
 ئاسمانم كىرد ئەستىرەكەى خۇمان لەنيۇ مىيارەھا
 ئەستىرەدا بىز بىو، ھەموان ۋەكو يەك بوون، جگە لە
 تروسكەيەك كە لىيانەۋە دەردەچۈۋ ھىچىدەت نەدەدى،
 لەدىدى مەۋە تەۋاۋى ئەۋ كەسايەتى ۋ گەۋرە
 پىاۋانەى خۇيان بە ھىچ نەدەگۆرپەۋە، بەتايبەت
 ئەۋانەى پىيانۋايە نەمرن ۋ لەۋان بالاتىر نىيە، يان
 لوتيان لەبەرزەۋ بەرپىيى خۇيان نابىنن، بوونەتە
 كەردىكى ھىندە بچۈوك ئەگەر ئەۋ تۆزە تروسكەيەى

ئەستىرەكەى خۆمان نەبىت ئەوان ھىندە ونن تا ئاستى
 وشەى ھىچ، ھەر لەو ساتە وەختەدابوو بۆيەكەمجار
 نامۆيىھەكى قول داگىرى كردم، ھەستەمكرد ئەوشوئىنەى
 بۆيھاتووم پىناچى كەسى منى لىبىت، نەمردووھەكانمان
 و نەدۆستەكانم، تەنىايى لەوى زۆر قورسە ئەگەر
 نەتوانم بگەرپمەوھە يان رىگرىم لىبەكەن ئەوھە لە نامۆيدا
 وەزگ دەدەم، جارىكىدى خىزانەكەم بىرکەوتەوھە
 پىمسەير بوو لەگەلخۆم نەھىناوھە ئاخىر جگە لە چوونە
 سەرگار بەبى ئەو يەك بەست نارۆم ، زۆر بىرم كردن
 ھەستەدەكرد نەبەمردووھەكانم و نەبەزىندووھەكانم شاد
 نابمەوھە، كى دەلى سىماى ئەوانەى ئىرە و ھى ئىمە
 وەكو يەكە؟ خواردىيان ئەدى جلوبەرگ و مال و حالىيان
 ھەموو ئەو بىرکردنەوانە لەوساتەدا بە مېشكەدا
 رەتبوون كە سەرنجەم كەوتبووھە سەر ئەستىرەكان، بىرم
 لە ھاوژىنەكەم لە كەسوکارو دۆستان دەكردەوھە،
 تەنىايى غوربەتى ھەستاندم فرمىسك گلىنەى
 پىرگەدبووم و لەسەرىشى دەپزا، زۆر حەزمەدەكرد

كەسك ھاودەنگ و ھاورپمبا، تازە پەشىمان بوونەوئەش دادتانا لە خاكى نامۇيىدام و دەبىت بەو قەدەرە رازىبەم كە سالەھايە خەونى پيۋەدەبىنەم، لەو ساتانەدا بوو نىشتانەم زياتر خۇشويست پيۋەدەبىنەم بوو ھەندىك نىشتانەم خۇيان جىدەھىلن و بەرەو ھەندەران بۇ ھەمىشە دەچنە خاكى نامۇيىدەو، چۇن دليان ناتەقى؟ كاتىك چەندىن سال لە خاكى خۇيان دادەبىرپن و نىشتانەم و كەسوكارىان نابىننەو، ئاخىر ھەر چەند ساتىكە گەشىتومە ئەستىرەيەكىدى كەچى پيۋەدەبىنەم سەدەيەكە لە نامۇيىدام، بۇيە روم سوراندەو پيش خۇم، جوئەي بوونەوئەرەكان لەبەرچاوم بوون، ئەوان سەر گەرمى كارى خۇيان بوون و مېش مىوانيان نەبوو، گەشىتمە ئەوئ و مرۇقى ھاوشىۋەي خۇمانەم ديت، بەموو لەگەل ئىمە جياوازيان نەبوو، دەھاتن و دەچوون جگە لە سەرنجىكى نامۇيان ئاورپكى سادە ھىچيان پىنەگوتەم.

ھېشتا كە گومان منى داگير كوردبوو بۇيە چاوم
 لەكەسەكانى خۇمان دەگيپرا، لەدلى خۇمدا دەمگوت
 دوورنئيه ئيىرە بەھەشت بىت، ئەو كەسانەى دەيانبىنم
 دايكو باوكو خوشكو برا مردوھكانمن ھەموان لاو
 بوونەتەوھو لەوانەيە من نەيانناسمەوھ، ئەوانىش
 روخسارى منيان بىر چووھو يان گەورە بووم و
 نامناسنەوھ، لەنيو ئەو بىر كوردنەوھ ئالۇزانەدا بووم، كە
 تىپەرىنى يەك لە بوونەوھرەكان بەبەر دەمداو زۆر لە
 نزىكەوھ ئەمنى دلىا كوردەوھ كە ئەوانەخەلكى مەنين
 و ھەرگىز كەسانى سەر ئەستىرەكەى خۇمان نىن،
 ھەربۇيە پىمابوو دەمگرن و دوور نىيە ھەموو گيانم
 بشكىنن، دەمخەنە زىندانەوھو رەقو وشكەم دەكەنەوھ،
 ئەوان بە بەرگىكى تەنكى زۆر سادەوھ خەرىكى
 كاربوون، سەرگەرمى ژيانى رۆژانەى خۇيان بوون،
 خانوھكانيان لەو دارو دەوھنەى دەوروبەرى خۇيان
 دروست كرابوو، لە نەخش و نىگارو بەرزى و نزمىدا
 وەكو يەك بوون و ھىچ جىاوازيەكيان نەبوو، كچە

ناسكونۆلەكانيان بهرانو پوزيكي سپيهوه خهريكي كار
بوون، هيئده جوان بوون هەر لهو حۆريانه دهچوون كه
ميوانه ناوهختهكهمان بوى باسكردبووم، بهلام هيچيان
بهلاى مندا نههاتن، هەر حسابيشيان بۆنهكردم،
ئەوكاتە تيگهيشتم كهئيره بهههشت نيهه بهلام
لهويدهچى، چەند مندائيكى ژيكهله خهريكي گەمان
بوون، راکه راکيان دهکردوو يهك تۆز لهمن نهدهترسان
هەر ئاوريشيان لینهدهدامهوه، وهك ئەوهى كهسيان
نهديبى ئەميش بهدەرفهتم زانى و له دلخۆمدا گوتە
با بيانديوينم بزانهم كام قەومن؟ يهكيان ليمنزيك
كهوتەوهو گوتەم:

ئەوه گۆلگۆلئين دهكەن؟

مندالكەش هەر بهزمانى لهمهرخۆمان گوتى: بهلئى
بو ئەوهى دنيا بيمهوه كه لهسەر ئەستيرهكهى
خۆمان نيم

گوتەم: ريانل يان بهرشلۆنه؟

پيمو ابى ليم تينه گه يى بويه وه لامى نه دامه وه وه
رايكرده وه لاي برادره كانى.

سهرنجمدا منداله كان هيچ له من نه ترسان و ته نانه ت
نه چوون شكات يان هه واليش به گه وره كان يان بدن،
بويه زياتر نارام بوومه وه، نهو جارهيان لييان نزيكتر
كه وتمه وه له يه كه به يه كي منداله كانم ده روانى، ئامانجى
برادهرى منداليم به خيرايى به ميشكمدا رته بوو، منيش
له نيو نهو خه ياله دا پياسه يه كي نه رمم به نيو
مندالكاندا ده كرد، سهرنجم جار يكيدي كه وته سهر دوو
مندال هه ردوو كيان خه ريكي درووست كردنى ساروخ
بوون، ريك لهو ساروخانه ي بهر له مردنى ئامانج
به يه كه وه درووستمان ده كردن، زياتر لييان چومه پيش
و له سيماي يه كيكيانم روانى، ريك به ئامانج ده چوو،
خورپه يه كه لي دانى دلئى خيراتر كردم به نهرمى و به
ئه سپايى زياتر لييان چوومه پيش، ته واو ديقه تم له
منداله كه دا گومانم نه بوو كه نه وه ئامانجه،
به تايبه تيش ريك نهو ساروخه كاغه زينانه ي

درووستده کرد که له سه ر زهوى فير ببوو، به لام پيم
سهير بوو هه ر له و ته مه نه ماوه ته وه و گه وره نه بووه،
بويه بۆ دنيا بوونه وه م بانگم کردوو گوتم: ئامانج؟
ئه ويش به بيستنى ناوى خوى ئاورى ليدامه وه و به لام
هيچ گرنگيه كى پينه دام، زياتر لىي چوومه پيشى و بۆ
دنيا بوونه وه م گوتم:

ئه تو ئامانجى؟

برادهره كه ي كه پيده چوو تازه فيرى ساروخ
درووست كردن بووبى وه لامى دامه وه و گوتى:
هه ر كه سيك هه يه، ئه تو كيى ليمان گه رى تا كارى
خومان بكه ين؟

نه مزانى له خوشيان بوو يان سه رسوپمان فرميسك
جاريكىدى له سه ر كوئمه كانم ريزيان به ست و ته واو لىي
نزىك بوومه وه و ده ستم خسته سه ر هه ردووك روومه تى
و ماچيكي ته رو بۆنيكى قولى ئامانجم كرد، ئه من هيچ
گومانم نه ما له وه ي ئامانجه به لام ئه و هيچ گرنگيه كى
به من نه دا، ته نانه ت ته ماشاى ناو چاوى كردم و يه ك

وشه‌شى نهدرکاند، له بنگوویی به‌چرپه پیمگوت:
برادهره‌که‌تم ئه‌وه‌ی سه‌رزه‌وی.

ئه‌و جگه له خۆ خه‌ریک کردنی به درووستکردن و
فیرکردنی برادهره‌که‌ی به‌و ساروخانه‌ی له‌به‌ر ده‌ستیان
بوو دیسانه‌وه‌ گرنگی پینه‌دام، بۆیه هیندهیدی کوئی
گریان ئه‌وکی گرتم و ئه‌وجاره‌یان هه‌ر به‌ناشکرا
ده‌گریام، تاهه‌ره‌هیچ نه‌بی‌ت سه‌رنجی بکه‌و‌یتته سه‌رم و
تۆزیک بی‌ته‌وه‌ هۆشخۆی و به‌ناسی، به‌لام دیسانه‌وه
وه‌کو نه‌بای دیبی و نه‌باران هیچ گرنگی پینه‌دام.

چاره‌م نه‌ما روم له برادهره‌که‌ی کرده‌وه و پیم گوت:
ئه‌ری ئه‌و کورپی برادهرت ئامانجه‌و خه‌لکی ئیره‌یه؟
له سیمایدا بی‌زاریم خۆینده‌وه، هه‌ستم کرد کاتیان
لیده‌گرم و ئه‌وان له پرسیاره‌کانی من بی‌زارن.

گومانم نه‌ما‌بوو که ئه‌و ژیکه‌له‌یه ئامانجه، به‌لام
ئیمه‌ واین هه‌رده‌بی‌ت له‌ده‌می خۆیانه‌وه بی‌بیستین،
بۆیه هه‌رچی پرسیارم ده‌کرد وه‌لامیان نه‌بوو، ئه‌وه‌ی
که‌زۆریش دوو‌چاری سه‌رسو‌رمانی کردم ئه‌وه‌ بوو که

گرنگيم پېناداو ھەرۈەك خۇشى ماۋەتەۋەو گەۋرە
 نەبوۋە، ھەرچى دەمكرد نەمدەتۋانى لىيى دوور
 كەومەۋە، بەلام بەناچارى تا نەئەو دووچارى كېشە بى
 و نەمنىش، لىيان دوور كەۋتمەۋەو ئاۋرېكم لە
 ئاۋايىيەكە دايەۋە تا گەۋرەگانىان ببىنم و ئەو نەينىيە
 ئاشكرا بكم، بەتايبەتېش كەمن تۋانىۋمە ھەم
 گەردوون ببىنم و ھەم ئامانجېش لەئەستېرەيەكى نوئ
 بدۆزمەۋە، ھەروا بېتەۋە بە دىتنى كەسىكى ھاوشىۋەى
 ئامانج كە كەمترىن گومانېشم ھەبوۋ، فرمىسكەكانم
 وشك بوون و سەرنجم خستە سەر گەۋرەگانىان، تا
 لەۋەش دلىياببمەۋە ئەو شوئىنەى بۆى ھاتووم بەھەشتە
 يان ئەستېرەيەكى ئاسايى، دىتم پياۋەكان خەرىكى
 كاربوون و رېش و سىملىكى تەنك كەسايەتيةكى
 نازدارى بۆ درووست كردبوون، جگە لە جلو بەرگەگانىان
 كە لەھى ئىمە جياۋاز بوون، تەۋاۋ مرقۇقى ئاسايى
 لاىخۇمان بوون، ئەو دىمەن و جوانى و سادەيىەى ئەۋان
 پالى پىۋەنام زياتر لىيان بچمە پېش، كچۆلەى جوانم

زۆر ديتن بەلام نەموپرا قسە لەگەل يەكئيشيان بکەم،
لە دليخۇمدا دەمگوت نەبادا پياووەکانيان هيرشم بکەنە
سەرو سەرو گوپلاکم بشکينن، ئاخىر قەد ئەو رۆژە
لەبىر ناکەم کە کابراى شوفيرى تەکسيەك هەر لەکن
مالى خۇمان پرسيارى لە کچەکەى جيرانمان کردبوو تا
مالى دۇستىكى پيشاندا، پياووەکان لىي هاتنە دەرو
ئەگەر ئەمن و يەك دوانىكىکە فرىاي نەکەوتباين
کەلوپارچەيان دەکرد، دواتر کەزانيان ميوانى
جيرانەکەيانەو لە دوورەو هاتوو هەر ئەوئەندە مابوو
دەستوپيى ماچنەکەن، هەربۆيە بەدزى نەبى هەر
نەمدەوپرا تەماشاشيان بکەم، تا لە دوو پياويان نزىک
کەوتەووەو بەزمانى خۇمان گوتەم: سەلام و عەلىک ؟
پيموابى تينهگەيشتن بۆيە وەلاميان نەدامەوہ.
بە دەست سلاومکرد تا لەزمانى هيماکان بگەن
بەسەر وەلامياندامەوہو گوتيان: ها...کەسى نامۆ چى
ئەتۆى بۆ ئيرە هيئاوہ؟

پيش ئه وهى وه لاميان بدهمه وه، زانيم ئه وانيش وهك
ئيمه ن و ده توانم ته واوى نهينيه كانيان ليوه رگرم، هه روا
زمانى ئيمه ش ده زانن بويه پيم گوتن:

ته نيا بۆ گه شتيك هاتووم و ده رۆمه وه، به لام
پرسيارم زۆره و له وه لامه كان ده گه رپيم، پيده چييت
يه كه م كه سبم هاتبمه ئيره و نابييت به ده سته تالي
بچمه وه، يه كه م پرسيار كه به ميشكمداهات پيم گوتن:
به په نجه ئيشاره تم بۆ ئامانج كرد ئه رى ئه و منداله
ژي كه له ده ناسن؟

يه كيكيان وه لامى دامه وه و گوتى:

ئه وانه هه موان مندالى مه ن،

پيم گوت: له نيوياندا منداليكى ناسياوى منى تيدايه.

ئه ويش گوتى:

ئه گه ر وه كو مه بن هه موان ناسياوى تۆن به مه شه وه.

گوتم: ئاخىر ئه و ناوى ئامانجه و ئى ولاتى مه يه.

به ده موچاويكى گرزه وه گوتى:

كه سيان ئى ولاتى ئيوه نييه و هه موان ئى خو مانن.

منيش هيما ناشير نه كهى نيؤچه وانيم خوينده وهو بو
ئوهى باشر بيان ناسم برپارمدا پرسىارى وردتريان
لييكه م تا دنيا بيمه وه كه من له سهر ئهستيره كهى
خوماننيم، سهر و سهكوتيان زور بهئى ئيمه دهچوون
بهتايبهتيش كه ئامانجم ديت.

له وساته دا بيم كرده وه بزانه چ دينيكن پيوسته بيمه
دينى ئهوان نه بادا به زنجير يان شمشير ليئمه دن يا خود
له ئاگرم هاوين و بمسوتينن پيوسته لي ره وريابم و
سهر كيشى نه كه م چونكه به ته نييم و پيمده ويئن، بويه
برپارمدا شهيتانيش بپه رستن شه هادهى پييينم، كوره
مانگا و په يكه رو كه ريشيان خوشبوئ ئه منيش ئه وه بيم،
ئاخر ناهه قم نه بوو چونكه دين ته واوى زهوى خومانى
سهر قالا كرده وه، غيره تم دايه به رخوم و لييم پرسين: چ
دينيكن؟

ههردوو كيان ته ماشاى يه كتر يان كرده و يه كيان گوئى:

دين چيه؟

وہلأمم نہدانہوہ بہلام تیگہیشتم ئەم ئەستیرہیہ
ہیشتا دینی نہگہیشتوتی و بۆیہ سہرقالی ژیانی ئاسایی
خۇیانن، ئەو دابونہریتانہ پەیرہو دەکەن کە خۇیان بۆ
خۇیان درووسترکردوہو کەس بەسەریدا نہسەپاندوون.
جنہکەہی ھاوریئم ہیشتا لەگەلم بوو و بەرینەدابووم،
چونکہ نہمن لەوان دەترسام و نہ ئەوانیش لەمن،
گومان لای ہیچمان نہبوو بۆیہ راستەوخۆ پیمگوتن
سەربە چ پارتییکن؟

بەم دوو پرسیارەم ئەوان ئەمنیان خویندەوہو زانیان
ہیشتا لە قوناغە سەرەتاییەکاندا، سەرنج و
تەماشاکردنی یەکتری ئەوان ئاویتە بە
زەردەخەنەگەیان جرتییکی دوورودریژ بوو بۆ
پرسیارەکەم، بەلام شەرم وشکۆی پر لە ریزو نیانیان
بۆیان نہکیشام و پێیان گوتەم: ئیمە پئویستیمان
بەوشتانہ نییە کەباسی دەکەہی، چونکہ ئەوانہی
پرسیارت لەبارەیانہوہ کرد بۆ ئیمە بوونەتە میژوو،
ئیمە ھەموومان وەکو یەک کاردەکەین و لەژیانیکی

سادەدا خۇمان دۇزىوۋتەو، پېشتىر باپىرانى ئىمەش بەھۇي ئەو پىرسىيارە كۇنانەي ئىوۋو زۇر ماندوو بوون، دەزانىن خەلگى ئەم ئەستىرەيەنى و دەتەوئى زانىيارىەكانى ئىمە بۇخۇت بەرى، وە دەشزانىن لە نىو ھىرتدا خەرىكى درووستكىردنى دوو شتى يەكەم مائۇچكەيەك تا تىيدا بىرى دووھم خەرىكى پىكەوۋەنانى رىكخراوئىكى سىياسى تا ئەستىرەكەي ئىمەش بگەپىنىيەو سەدان سەدە لەمەوبەر، باشتر وایە خۇت بەو شتانەو سەرقال نەكەي دەنا پىشوازىت لىناكرىت و وەگو كەسىكى گەمژە يان بوونەوۋەرىكى درندە سەير دەكرىي.

سادەيى و زىرەكى ئەوان سەرسامى كردم، بۇيە يەكسەر بىرەوۋەرىەكانم بوونە بالئندەو لە زەوۋيەكەي خۇمان دەگەرپا، نىگام بە ئاسمانى ئەوئىدا گىپرا ملىونان ئەستىرە دەدرەوشانەو ئەستىرەكەي خۇمان كە ھەروەك ئەوانىدى دەھاتە بەرچاۋ زۇر بچوك دىاربوو، پىم سەيربوو ئەو شتە بچوكە جىگەي ملىاران مرؤف و

گيانەوهرە، لە ھەرگۆرانكارىيەك لە گەردوون و تىكچوونى سورانەوھى ئەستىرەكان گيانەكانى ئەوئى دەكەونە مەترسىيەوھ، ئەو ساتەبوو كەنىگاو بىرەوھرىيەكانم ئاويتە بوون ئاخر مرؤفەكانى زەوى زۆر گەورە ديارن، بەئام كە لەگەردوونەوھ سەرنج لە زەوى دەدەئى ئەوكات دەزانى مرؤف چەند بچووگە، مامۆستاي زانست بوو پىي گوتەم :

ژيان لە خانەيەكەوھ دەستى پىكردووه تا گەيشتوتە ئىرە، ئىدى بۆ خۇمان بە گەورەتر بزائين؟ مامۆستاي بىركاريش گوتى ھىلە تەرىبەكان قەت ناگەنە يەك و يەكتەر برەكانيش خەرىكى لەتكردى يەكتەرن، ئەوھ ياساي زەويە، ئەوھى خۇمان بۆ خۇمان نووسيوھتەوھ.

بىرم لە خىزانەكەم و خىزانەكان و نىشتمانەكەم دەكردەوھ، ئىستا ئەوان لە خەويكى قولدا يان لەھاتوچوونىكى پىر مەترسىدان، دەنگى تەقەو گەرماو نەبوونى كارەباو پىداويستىيەكانى ژيانم دەھاتنەوھ بەرچاوا، كە لەگەل ئىرە بەراوردەم دەكرد

جياوازيه كان زهق دهبونوه، ئاخىر كىپر كىييه كەي
ئەوى و سادەييه كەي ئىره لەكۆي؟ ئىمه بۆ دزايەتى
يەكترو خۆ گەورەكردن و گەندەلى ھەموو شتىك
دەكەين، كەچى لىره بۆ خوشگوزەرانى ئەوانىدى كار
دەكەن، ھەرەك نەوى پىشترمان كەبۆ خوشگوزەرانى
ئەوانەي ئىستا كاريان كرددو، ئىرەيى ئەويە ھاتە
پىش چاۋ كەچۆن برا ئىرەيى بەبراۋ خوشك ھەرۋاۋ
ھاۋرپىيەتەش خراتر، كەچى لىره ئەو رەفتارە ناشىرنە
بەدى ناكرى، ھەموان بەردەوام لەكاردان تا دلى
ئەوانىدى پىخۆش كەن، نەسەندىكەي كرىكاران و نە
پارتى ھەزاران و نە بزووتنەۋەي چىنايەتيان ھەيە،
كەچى ھەموو كاروبارەكانيان رىچكەي ئاسايى خۆي
ۋەرگرتوۋە.

سەرنجەم ھەر لەسەر ئاسمانى ئەوى بوو لەنىۋ ئەو
خەيالئانەدا پىياسەم دەكرد كاتىك فرىشتەيەكى نازدار
كە ھەر لەپەرى دەچوو بەبەرچاۋمدا رەتبوو، نىگەي

منى پياو له سهر پوزو سمته نازداره گهى نىشت و
تهواوى ئاسمانم له ياد كرد، له زهتێك كه نازانم چۆن و
له كوێوه هات له نيو جهسته مدا رژا، نيانى و
له رينه وهى مه مكه كانى كه له ژير قوماشيكي
ئاوريشمىنى تهنگدا خويان نمايش ده كرد، دهتگوت
مه له بهى تازه دروو ستكراوه و شير له ژير
پيستته كه يه وه دياربوو، هات و چوونى سمته خره گهى
كه چه پوراستى ده كرد، منى به تهواوى بوخوى برد،
حه زم ليبوو قسهى ميوانه ناوه خته كه مان هاتبايه دى
و له جياتى هه رحه فتا حوريه كه ئه وه يان دابامايه،
يا خود له سهر زهوى بام و له خه ويكي قولدا وهكو
شه يتان هاتبايه نيو جيگه كه م و به كه يفى خۆم
نیشبامايه سه رى، به مگه وزان دبايه وه جهسته ي
هه ردوو كه مان له نيو ئاره قه ي يه كتريدا شه لال بووبان،
دهنگو هانكه هانك به هه ركوى ده گه يشت با
بگه يشتبايه.

رەتبوونی ئەو نازدارە خەيالی منی بوخوی برد،
 گەراندمیەو بەو باوەشی نازدارەکانی لایخۆمان کە
 هەمیشە بەدزیەو کچە مایهکان لە درزی
 دەرگاگانهو بە هەمان شیو خۆیان نیشانی ئیمە
 دەداو سەرنجی پەر لە هەزو ترسی ئاشکرابوونیان
 دەداین، لەوساتەدا جوانیکم دیت جیاواز بوو لەو
 هەموو جوانانە لە زیاندا دیتومن، هەزمدەکرد
 پیاوەتیم بکەوێتە باوەشی ئەو فریشتەیهی کە لە
 ئەفسانەکاندا بیستبووم، ئەو تەنیا چەند ساتیک
 خۆی نیشاندام بەلام من بایی سەدەیهک جوانی و
 هەزم لێوەرگرت.

پێم سەیربوو کە دوو پیاوەکە ئەوی غیریان لێ
 نەکردم و جنەکە هاورپێشم نەبوو بەر بەستی
 تەماشاکانم، هەر بۆیەو لەهەمان ساتی خەيالە پەرشی
 و بلاوەکەمدا، ئەو رۆژە سەر زهویم هاتەو یاد، کە
 حەمە هاورپێی لاویەتیم، بەدل کچە جیرانەکەیان

خۇش دەۋىست و ھەمىشە باسى جوانى وعىشقه
 پاكەكەى بۆ دەكردم، چەندىن مانگ بەسەر ئەو
 باسو خواسانەدا تىپەرى، كەرۇژىك منى بردوو
 خۇشەۋىستەكەى پىشاندام، ئەو رۇژە ھەمان
 ھەستونەستى ئەورۇى دامى، جوانىكم دىت پىشتر
 نەمدى بوو، بۇيە بەچەند جارىك دىتنى
 خۇشەۋىستەكەى ھاورپىم، ئەمىش وردە وردە حەزم
 دەچوۋىەو ئارەزووم دەكرد ئەمىش جوانىكى ئاوام
 ھەبى، چەند بىرم لەكچە خزم و جىرانەكان دەكردەو
 كەچى جگە لە دەزگىرانەكەى ھەمەى ھاورپى
 لاۋىەتەيم، چاوم كەسى نەدەدى، ئەمن لەدلى خۆم و
 بەتەنى و بەنھىنى تەنیا حەزم لەو بوو، لەكاتىكدا
 دەمزانى ئەو منى ناۋى و خاۋەنى ھەيەو بە خىانەتى
 گەۋرەش ئەژمار دەكرى، بەلام دلم واينەدەگوت و
 بەتەنیا ھەر ئەۋى دەۋىست، ئاخىر پىشتر ھىچ كچىكى
 سەرزەۋى خۇمان نىگى خۇشەۋىستى نەدابوۋمى،

كچانى ئەو كات ترسى ئەو ەندە گەورە ئاخىرا بۇ
دئيانەو ە بە گالتەش نەياندەو پرا سەرنجيان بخەنە
سەر كورەكان ئەو ەندەنا خۇ ئەگەر لە قوتابخانە يان
كۆلان و شوينىكى گشتى لەگەل كورپك و ەستابان
باسى خویندن و ەندى بابەتى گشتيشيان كىردبا
ئەو ە چەندىن چىرۆكى جۇراو جۇريان بۇ درووست
دەكراو ناويان دەچو ە لىستى ياخىەكانەو ە، بۇ منىش
هەروا بوو جگە لە دەزگىرانەكەى حەمەى ھاورپى
تەمەنى لاويەتيم، ئەو یش بە متمانەيەكى زۆرو وەك
ھاورپەكى گيانى بەگيانى نىگای دەدامى، بەلام دلى
من بەجۇرپكىدى نىگاكەى لىو ەردەگرت و لە
شوینىكى ەلەى ناو دلمى دادەنا، ئەو ۇرۇزانە منىكى
عاشق ئىرەيم بە ھاورپكەم دەبردو غەمىشم لە
عاشقبوونى خۇم دەخوارد، چوونكە دەمزانى
جگەلەو ەى سەرجەم ەو ەلەكانى دلم بىھودە دەبىت،
كەچى بەخيانەت و تەنانەت رسوا بوونىش كۇتايى

دېت، بەلام ديسانەوہ دلم دەيگوت : نا لەو بترازی
جیگەیهکیدیم بۆ کەسیدی نییە، خەریک دەبوو
شیتانە عاشقەم، عاشقەبونیکى یەك لایەنە کە جگە
لەمن کەس بەنەینیهکەى ناو دلمى نەدەزانى،
ئەورۇزانە حەزو خولیاو عیشقە پاکەکانیش بە
دەستی بچووگەکان نەبوو، بۆیە ئەمن بەسەر دلى
خۆمدا زال بووم و دواى ئازاریكى قولى ناخ و
خۆجوينەوہ کە ھەر من دەزانم چەند شەوان
فرمیسک بالیفەگەمى تەر کردووہ، بۆ ھەمیشە
نازدارەگەى ھاوریم لیدەرھینا، ھەرودەك باوانى
کچەگەش بەزۆر بەشویانداو لە دلى ھاوریگەى
منیشیان دەرھینا، ئیستا ھەریەك لە ئیمە کەسانیدی
کەوتوونە ژیانیانەوہو دلشمان لەبەردەم ئیرادەى
گەرەکان و ئیمە چۆکیان داداو ھەلبزاردەکانى خۆیان
بەجیھانیك گریەو فرمیسكى شەوانە دوورخستەوہ،
بەلام ھەمیشە ئاوریك ھەیە بۆ دواوہو ئەورۇزانە

دېنەۋە ناۋ بېرەۋەرىيەكان و ئازارمان دەدەن، لېمان
نابنەۋەۋە يەكەم خۇشەۋىست كە خەتېكى رەنگاۋ
رەنگ بە دلتدا دەھېنى ھەرگىز ناسردرېتەۋە.

ھەرۋەك ئەۋ بىرېنە قولانەى بەھۋى كارەساتىكەۋە
شۋېنەكانى خۇيان جېدەھېلن، ۋەك خزېنى ئەۋ تاشە
گەۋرانەى لە بەرزىەۋە خلۇردەبنەۋە، بۇ ھەتايە
ناگەرېنەۋە جېگەى خۇيان، دواترېش ئەگەرچى
ھەمېشە چاۋيېكمان لەسەر جۋانەكانە، بەلام دل
شتېكىدى يان نەھېنېەكى گەۋرەترى لەنيۋ خۇيدا
حەشارداۋە كە بەئامان و زەمان لېتنابېتەۋە.

ھەرۋەك ئەۋ خەيالەى كە ئەمرۇ كەۋتۋتە سەر
بوۋنەۋەرىكى ئاسمانى نېان كەتەنيا بەچەند ساتېك
دلەم جۋانېەكەى ۋەرگرت و بەلام بايى سەدەيەك
خۇشمويىست.

لەۋساتەى كچە نېانەكەى سەر ئەستېرەكەى بەختم
نزېك بۇۋە ئاۋرى دايەۋەۋە سېما ئاگرېنەكەيم زۇر

بەرۈۈنئىدى، دىتنى ئەۋ بوۈنەۋەرە ناسكە لەنزىكەۋەۋە
نىگا جاۋىدانىيەكەى كە ھەر لە (دلكەش)ەكەى سەر
زەۋى دەچۈۋ شەقىك بوۋ لە بىرەۋەرىيەكانمى ھەلداۋ
ئەۋ خەتا دژۋارەى فرېدايەۋە بەردەمەم كە دەرھەق
بەدلكەش كرا، دلكەش سوتەمەنى نەرىتە
ناشیرنەكانى لای خۇمان، كاتىك لەنىۋ يەكىك لە
بەندىخانەكانى ناۋ بەندىخانە گەرەكەى سەر زەۋى
دىتمە و چىرۆكى خۇى بۆ گىرامەۋە.

ھىكايەتى دلگەش

دلگەشى سەر زەوى كە لە كچە خرپنەكەى سەر
ئەستىرەكە دەچوو گوتى:

(لەرىگەى مۇبايلەوہ كورپىكم ناسى، ناوى شەمال
بوو، دوواتر ھاتە لای قوتابخانەكەمان و يەكتريمان ديت،
زۆر زۆر يەكتريمان خۇش دەويست، لەراستيشدا
ئەوہندەيان بۆ باس كوردبووم كە كور بەكچان
رادەبورين و نايان ھينن، بۆيە داوام ليكرد بىتە

خوازبيئيم، ماوهى شەش مانگ بەم شيويه ماینه وه له م
ماوه دا نهیئى ئەو په یوه ندىه م به خوشكه گه وره كه م
گوت، ئەویش سه ره تا زۆرى پيخوشبوو، بۆیه داوايكر د
بيبيئى، ئەمجاره يان له بازار يه كتريمان ديتو ته نها پيئج
خولهك توانيمان قسه بكهين، خوشكه گه وره كه م پيى
گوت:

ئيمه له و جوړه خيزانانه نين قولى خوشكم بېرى
دهبيت بيئته خوازبيئى، ئەویش زۆر له به ئينه گانى
راستگوبوو هەر دواى ئەوهى قوتابخانه مان ته واو بوو،
هاته خوازبيئى، به ئام بو يه كه مجار له ژيانم كه له پولى
شەشى ئەدهبى بووم، دوو وانهم هيشتبۆوه، باوكم
كابرايه كى زۆر توره بوو، خوئندنى ته واو نه كردبوو
به ئام زۆرى حەز ده كرد ئيمه شتى به شتى بكهين و
قوتابخانه ته واو كهين.

خيزانى (شەمال) ئيواره يه ك هاتن و دواى به خيهره اتن
خوشكه گه وره كه م كه ناوى (خاتوون) بوو، چاى بو
بردن، دايقى (شەمال) كه زۆر زۆرزان بوو ئاگای له

هەموو شتى بۇ ، كەچى لەگەل ئەوئەشدا بەدايىكى
گوتبوو بۇ ئەوئەيان ھاتووين، لەراستىدا خوشكەكەم
بەرچاۋ و جوانتربوو منىش لەگەل خوشكە گەورەكەم
چەند جارېك چووينە ژوورى پېشوازى، بەلام جگە لە
دانانى چايەو ھەندېك شتىدى نەماينەوئە دەھاتىنە
دەر، بۇ خۇمان لە چىشتخانەكە ھەر قسەى خۇشان
دەكرد، كەمىوانەكان رۇيشتن مائەكەمان كۆكردەوئە
چووينە لاي دايىكمان پېم گوت:

ھا بەدلت بوون؟

ئەوئەش گوتى: كچم جارې نازانم، با باوكت بېتەوئە
پېى دەلېم.

بەلام لەيەك لەقسەكانىدا دايىك گوتى كچم ئىنشاللا
بەختى تۇش ھەلدەستى، ئەمن لەوكتەدا خورپەيەك
بەدلمدا ھات، بەلام شەرمم كرد پرسىيارى لېبكەم و
ھىچم نەگوت.

شەو بابم ھاتبوئە دايىك ھەموو شتىكى پېگوتبوو
ماوئەي يەك ھەفتەى مؤلەت دابوونى بۇ وئەلامەكە.

من لەو ماوەیەدا دەیان تەلەفۇنەم بۆ (شەمال) کرد
ئەو یەكجار وەلئامی دامەو، دەيگوت سەرقالەم، هەر لەو
ماوەشدا بابم پرسیاری کردبوو براو کەسەکانی خۆشی
تیگەیاندبوو کە کورپکی باش لە خیزانیکی باش داوای
کچەکەیان کردووم، لەپەر ئیوارەیهك دایکم بە خوشکە
گەرەکەمی گوت:

سبەى ئەو مائە دینەو و بابیشت وەلئامی داوونەتەو،
خۆت حارزکە.

دئەم داخواریاوتەم:

دایە هاتنە خوازبێنی کامان؟

ئەویش گوتی: خاتونی خوشکت گوتیان ئەوهمان
دەوئ.

وەکو ئاوێکی ساردم پێداکەن وابوو، بۆیە گوتەم:

دایە ئاخەر ئەوانە بۆ من هاتبوون

گوتی: نا کچم نا، ئەوان بۆ خاتوون هاتوون و

بابیشت گفتی ئەوی پێداون، جا حەيامان مەبەن.

له راستيدا هيندهى شه مالم خوشدهويست هيندهش
خاتوونى خوشكم، نهو چهند ساليك بوو خويندنى
تهواوكردبوو، بهينمان پينچ سال بوو نهو روزهى
شه مال هاته خوازبيني دلخوشي نهوم داوه، چوونكه من
لهو بچووكر بووم، بهلام هيشتاش دووا روزهيكى روشن
له چاوه رپى دابوو.

به دلته نكيه وه چوومه لاي خاتوون و گوتم :

ئاگات لييه نهويش گوتى: خووشكم ههر لهو روزه وه
ئاگام لييه، دايكم بهه له گوتوويه تى نه گه رباوكو
نهوان رازى بن پيشكه شه، ههروا له لاي بابيشم ههر
ناوى منى هيناوه يه كسه ر نه ميس به چاوى فرميسكه وه
گوتم:

جا نه تو رازى ده بى؟ نهويش گوتى:

به دهست خوم نييه ده زانم يه كتر تان خوشدهوى،
به لام بام بريار ده دات.

كه گويم لهو قسانه بوو يه كسه ر چوومه ژووره كهى
سهروه وه كه من و خوشكه كه م ليى دهنووستين زور گريام،

دلم بە خورپە كەوتبوو بە جۇرئك لئيدەدا دەمگوت
ئىستانا ئىستا دەردەپەرى، ھەرچەندە تەلەفۇنىشەم
دەگرد شەمال وەئامى نەبوو. ھىندەيدى دلم تەنگ
بوو لەسەر دەم لئى راکشام و لە گەل ھەر ھەنسكىم
سىسەمەكەى بنم دەجولايەو.

ئىدى سبەى ئىوارە بەبى ئەوہى پىسەم پىبەكەن مالى
شەمال ھاتنو (خاتوون) ى خوشەمیان لە شەمال
مارەگرد، ، منیش لەخەمان لەژوورى سەرەوہ تەنيا
دەرگىام و بەھەنسكەوہ بەخوشكەكەم گوت:

لەدەرەوہى ئەم خىزانە تەنھا ئەوم شكەبىرد مادام
شەمال رازى بووہ ئەوہ پىشكەش بەتۆم كرد.

ئەو رىزو خوشەويستىەى لەنىوان منو خاتووندا
ھەبوو گەلى زياتر بوو لە خوشەويستى منو شەمال،
بەئام من بەدەست خۆم نەبوو لەمىشكەم نەدەچۆ دەر،
راستە چەند مانگىك يەكترمان ناسى و دەستى بەدەستم
نەكەوت، تەنانەت فرىاي ئەوہش نەكەوتىن بەيەكەوہ
پىساسەيەك بکەين، بەئام دواتر تىگەيشتم كە ئەو

رۆژەي لەبازار لەگەڵ خوشکەگەم شەمالمان دیت ئیدی
وەك جاران تەلەفۆنی نەدەکردو كەمنیش بۆمدەکرد،
دەرفەتی ئەوەی نەدەدام زۆر قسە بكەم تەنھا دەيگوت:
بەمزوانە دەنيّر مە خوازبينيّت بۆيە هەر ئەو رۆژەي
خوشکەگەمیدی پەيوەنديەگەمان سارد بۆوه.

دلگەش كە قسەي بۆ دەکردم لەچاويدا لەروخسارو
لەنيوان وشەگانيدا هەميشە شەمالم دەدي، كە
فرميسکيشي دەهاتە خوار لەسەر كۆلمەگانی سادەيي و
بى خەتايەم دەخويندەوه لەو كاتەش كە بەكلينس
دەموچاوي دەسپيەوه، هەستم دەکرد دەيهوي رابردووي
لەگەڵ كەس و كارەگەي ئەوانەي زۆري ليوە نزيكبوون
لەگەڵ كلينسەگە فریيان دەداتە نيۆ تەنەگەي
زبلەگەوه، ئاوردانەوهەگانی بۆ پەنجەرەي ژوورو
دەروبهريش يەك پارچە گومانو بى متمانهيي بوو،
بۆيە بەچاوي فرميسکەوه دريژەيدايەو گوتی:

بيوهفایي شەمال و خيانەتي خاتوون شەوانە هەر
سيکمانی بەگريان دەهيئا، بەلام من بەئاشکراو بەتەني،

ئەوانىش بەدزى يەكترەو دە بەلام كەتەلەفونيان بۆ
يەكترى دەگرد، يان چەند جارېك بۆ مارەگردنى دادگا
كړېنى جلو بەرگ دەرچوون، هەستمدەگرد بەدزى
منەو بوو و نەياندەهېشت بزائەم، هېشتا بۆ
تاقىگردنەو دەكانى دەورى دوو دەمخوئىند كە
پىداوئىستىەكانى ئاھەنگيان سازدا ، ئەمن بەفئىلى
خوئىندن كە بابىشم بى ئاگابوو لەچىرۆكى من و
شەمال، هەر وای پىباش بوو، بۆيە ئاھەنگو
گواستنەو دەى خاتوون زوو تىپەرى، بەلام هەلپەرىنى
ناو دەوى من كە تەنھا گريان بوو نەيدەهېشت بخوئىنەم،
لەدەستدانى شەمال و خيانەتە قەبەكەى خاتوونى
خوشكەم كە شەوانە رازو نيازمان دەگۆرپەو بەخىرايى
بەمىشكەدا تىدەپەرىن و بارى نا ئاسايان رادەگەيانەد،
بۆيە هەر نەچوومە تاقىگردنەو دەكان لەسەر ئەو بەبام
زۆر لىمتورە بوو ئەو دەعوەتانەش كە لەنيوان ئىمەو
مالى باوانى شەمال دەگرا لەيەكيشيان ئامادە نەبووم،
بۆيە بەبام هەستى بە نا ئاسايى بوونى من كەردو چەند

جاريك پرسیاری له دایکم کردبوو، ئەو گوتبووی له گەل
خوشکی چەند سائە بەیەكەوه بوون ئیستا لیک
جیابوونەتەوه لهوانەیه لهبەر ئەوەبێ بەلام دایکم لەم
ماوەدا رۆژیک کە بەتەنی بووین، هەموو شتیکم بۆ
باس کردبوو، بەلام ئەو زۆر گرنگی پینەدا، چونکە
نەیدەزانی خۆشەویستی چییە هەستی بە گەرمی
سینەم نەدەکرد کە چ ئاگریک لهویدا له کلپەدایە ئەو
پیی وابوو بە (قەستی یەکتزیمان خۆش دەوی بۆیە
بەراستی خوشکمی پیشکەش بەوان کرد)،

دەيگوت: کچم کە لەبابت مارەکرام، نەمدی بوو ، بابم
هەموو شتیکی کۆتایی پیهینا بوو ، لهبەغداو لهمانگی
هەنگوینی یەکتزیماندى، بۆیە ئینشاللا بەختی تۆش
باش دەبێ.

ئاخر ئەو بیئاگا بوو له تۆانەوهی من، جگە
لەدەستدانی خۆشەویستەکەم خوشکیشم لەدەستدا،
هەر وای بەدەست خۆشم نەبوو شەمال لەبەرچاوم
نەدەکەوت.

دریژه‌یدایه و گوتی:

تیکه‌ئو بوونی هەردوو خیزانه‌که دواى گواستنه‌وه،
 به‌تایبه‌تیش که هه‌فتانه‌ شه‌مال خاتوونی ده‌هینایه‌وه
 مال، ناچاربووم خۆم دەرخەم، چونکه نه‌ده‌کرا تاسەر
 من له‌ژوریدا خۆم عاسی‌که‌م، له‌یه‌که له‌ هه‌ینیه‌کانی
 یه‌که‌م به‌ه‌اردا سه‌یرانیکیان بۆ دەر‌وه‌ی شار سازدا، من
 بۆ یه‌که‌م‌جار دواى سى مانگ له‌گواستنه‌وه‌ی خوشکەم
 رووبه‌رووی شه‌مال بوومه‌وه، له‌یه‌که‌م چاک و چۆنیشدا
 که‌گویم له‌ده‌نگی بۆوه، له‌ژیر چاودی‌ری خوشکەمدا زۆر
 به‌توره‌یی وه‌لام‌داوه، به‌لام له‌ناخه‌وه شتیک پێی
 ده‌گوتەم، نه‌ده‌بوو ئەو کوره‌ قۆزه ئاوا به‌ئاسانی
 به‌خشی، ئاخ‌ر راسته‌ خیانەتی له‌من کرد، به‌لام ئەو
 خوشه‌ویستیه‌ی من بۆ ئەوم هه‌بوو زۆر پاکبوو، بۆیه
 په‌له‌قاژه‌ی ناخەم، پێزه‌وت نه‌ده‌کرا ئەو کلپه‌یه‌ش
 که‌له‌دلەمدا هه‌لگیرسابوو پێم نه‌ده‌کوژایه‌وه به‌لام
 هه‌رچۆنیک بی‌ت زال بووم به‌سه‌ر خۆم‌داو وه‌ک کچیکی
 عاقل خۆم گیلکردوو چووم له‌گه‌ل منداله‌ گچکه‌که‌ی

براكەم لەژىر دارىكدا دانىشتەم، براكەم زۆر لەئىمە
گەرەتربوو، ئەو خاوەنى چوار مندال بوو، بەلام وەك
بابەم تۆرەوتۆسن ھەر لەيەكەم مانگى ژن ھىنانى لەگەل
ئىمە نەحەواوەو مالى خۆى لىكردين، چوونكە تاقانەش
بوو بابەم خانووى بۆ كرىو دايمەزراند، ئىمەش
لەمالەو تەنھا ئەو دوو خوشكە مابووینەو.

ماوەى كاتر مېرىك زياتر لەژىر ئەو دارە دانىشتەم
شەمالىش سواری سەيارەبوو رۆى، زۆرى نەبرد بۆ
يەكەم جار رەقەمى شەمال ھاتەو نىو مۇبايلەكەم
بەدەست خۆم نەبوو وەلام داو، بەلام تۆرەيم ھەر
پىو دياربوو، بۆيە نەمەشت قسان زۆر بكاتو
بەتايبەتیش كە ھەمىشە لەژىر چاودپىرى
خوشكەدبووم، ئىدى لەم سەيرانەو پەيوەندىە
تەلەفۇنىەكان لەكاتە گونجاوكاندا بەتايبەتیش كە من
لەمالەو بەتەنى بووم دەستيان پىكردەو، ئالىرەو
منىكى بىتاوان، ھەلخلىسكامەو نىو خۆشەويستىيەك
كە پىشتر ھى خۆم بوو لىيان ستاندىبووم، چوومەو ژىر

كاريگهري ئهو وشانهي شهمال پيي دهگوتم، ئاخري ئهمن
دهمزانى بهشى ههريه زوري ئهو قسانه ي بوي دهكردم
راست نين، بهلام ئاگري ناخم فيلي ليدهكردم و بهراستم
وهردهگرت، ئهو دهگوت:

دايكم كه خاتووني خوشكتي ديوه، عهشقي بووه، پيي
گوتم لهو بترازي كه سیدی ناكه مه بوكي خوم، ئهو ئاگاي
لهخوشهويستي بهيني منو تو نه بووه، كه داواشي
كردووه، دايكت پيشكهشي كردووه، رازي بووني منيش
فشاري مالهوه بوو كه دههاتنه ويژهدم و دهيانگوت
خاتوون بيئي قهت پهشيمان نابيهوه ئيستاش كه تو
دهبينم ههست بهشهرمه زاري دهكهم، بويه ههتا لهناو
گور بهرهكهم دهخهنه سهه سينگ لهبيري ناكهم.

ئهم قسانه ي شهمال كه لهنيوان دروو راستگويدا بوو،
راستيهكانم ههلهبژاردوو دوريهكانم فريدهدا، ههلهبهته
خهتام نهبوو كه درويهكانم فريدا لييرهشدا خوشهويستي
فيلي ليكردم، لهراستيشدا ئيستاش ههريه نوم خوش
دهوي، چهند كارهساتي ديشم بهسهربي ئهو بو من

يەكەم خۇشەويستەو ئەگەرچى لىيان دزيم يان خۇى
لىونكردمو بۇ ھەتايە جىي ھىشتم.

گىرانەوھى چىرۆكەكە بەھەنسكەوھبوو، بۆيە پىموابى
لەگەل ھەر ھەنسكىكدا ئەو دەمرى و جارىكىتر بۇ
بەتالكردنەوھى ئازارەكانى، بۇ فرىدانى راستىيەكانو
خۇ ناساندنى بەدەوروبەر، كە ئەو خەتايەكى نەكردووھ
جگە لەخۇشەويستى دەھاتەوھ سەرى دىپرو دەيگوت:
پەيوەندىيەكەمان بەتەلەفون گەيشتە يەكتر بينين، ئەو
بەھارە ھىشتا بەكۇتا نەھاتبوو كەچەند جارىك بەتەنى
سەردانى مائمانى دەكرد، ئاگرى خۇشەويستى جارىك
منى فرىدايە ناو باوھشى و ماوھى دەخولەك بەس
گريام، دايكەم و خاتوون ھەستيان بەم پەيوەندىيە نوپيە
كرد، بۆيە كارەسات ئەو رۆژەبوو كە خاتوون بۆسەى بۇ
شەمال دانابوو ئاخىر من گۇرابوومو ھەستم دەكرد
ئەوھى لەمن سەندراوھ دەبىت وەرىبگرمەوھ، بۆيە دوای
نيوەرپۆيەك كە دايكىشەم چووبووھ بازار من بەتەنى
بووم شەمال ھاتو ھەر لەناو ھۆلى مالى بى ئەوھى

يەكتر ماچكەين كە قەت ماچى نەكردووم ئاويژانى
يەكتر بووين، بەدەستى خۆم دەرگاي حەوشەم داخست
بەئام دەرگاي ھۆلەكە لەدەرەووش دەكرايەو، خاتوون
بەژووړييدا كړدوو چريكاندى ئەمن رەنگم زەرد داگەرا
ئەوہى دەمزانى لەبىرم چۆو، دايكەم كەتازە رۆيشتبوو
ئەويش پەيدا بوو بەھەردوو كيان ھيرشيان كرده
سەرمو ھەرايەكەش بەشەمال دانەمر كايەو ئەويش
بۆى دەرچوو، ئەمن تا ئەوكاتيش ھەستم نەدەكرد كە
خوشكەكەم ئەو ھەندە خراپە لەگەلم، پرچى دەگرتەو
رايدەكيشا، دەيگوت بەبرام دەئيم بتكوژى، بۆ خيانەتم
ليدەكەى جيران بەسەرمەن وەر بوون، ھەوال لەريگەى
تەلەفۇنەو گەشتە برامو بابم، تا ئەوان گەشتنەو
جيرانىكەمان كە ئەفسەرى پۇليسەو ئىستاش زۆر ئاگاي
ليمە دال دەيدام، بردمى بۆ مالى خويان براكەشم ھەر
كەدەگاتەو مال و بەم ھەرايە دەزانى بەتايبەتيش كە
خوشكەم چەندە دوو ئەو ھەندەى دى پيوە دەنى، ھەر
بەبى پرس دەچيئە دەرو لەبەردەرگاي مالى خاتوون

لەناو ئۆتۈمبىلەكەي سى گوللە لەسەرى شەمال دەدات،
براكەم دەگەرپتەوہ بۆ مال منیش بكوژى، بابو براى
شەمال دىن و لەناو مالى خۇمان دەستپژ دەكەن و برام و
بابو و خاتوون دەكوژى، ئاگام لەھیچ نییە تەنیا
ئەوہندە مەفرەزەيەكى پۇلیس دىن و بەدزیەوہ سوارم
دەكەن و دەمبەنە زیندانىك كە ئیستاش نازانم كوئیە،
ئیدی دوو رۇژ دواى رووداوہكە، دادوہر هاتو وتەكانى
لى وەرگرتە منیش چۆنم بۆ ئیوہ گىرایەوہ ئاواش بۆ
دادوہر، ئیدی چەند جارى دیش پىمبلىن ھەر ئەوہبوو
كەگویتان لیبوو، دادوہر پىی گوتەم كە بابو براو
خوشكەم و شەمال كورژاون، ئیستا بابى شەمال و
كورەكەي لەزیندانن، منیش لیروہ دایكىشم پىموابى
چۆتە شارەكەي خۆى بۆ لای خالەكانم، كەسم نەماوہ
لەگەل خەيالەكانم دەژیم و ئەگەر چاكەي ئەو ئەفسەرە
نەبايە ئەمنیش لەگۆردابووم، خۇزگە ئەو رۇژەي هاتنە
خوازبىنیم خۇشەويستەكەم نەبەخشیبا.

(دلکش) قسه گانی ته و او کرد، من دهمزانی کات زور
لايد او، به لام له نیو هم چیرۆکه دا توابوومه وه،
ههروهك چون نیستا له نیو جوانیکی ئەستیرهیهکی
دیدا سر بووم، ئەو جوانه ی سیمای دلکەشی له خوئی
بهستوو وه خه ریکه جاریکیدی عاشقم دهکاته وه،
ههستمکرد، درندهیی پیاوه گان که لتوریکه له نیو
دارستانه چهره گانی ئەفریقا وه گهیش تۆته ئەو
بیشه لنانه ی که ته نها گیانله بهرو درنده گانی لییه،
ئەوانه ی بهرام به ره گانیان ونجرونجر دهکهن و ئەو
یاسایانه یان به سه ردا ده سه پینن، که به توانا ده مینئو
ئەوانیدی ده بیئت بینه سوتهمه نی.)

جولانى گيانى شەرانگىزىمە

دلگەشم جېھىشت و بەئام سىبەرى ئەو ھەر
لەمندايمە، ھەربۆيە بەدیتنى ئەو جوانە ئاسمانىيە كە
ھەر لە دلگەش دەچوو، روحيانەتەكانم بىرھاتەوہو لە
دلى خۇمدا گوتەم:

چ خەتايەكە ئەگەر لە بەھەشت ئەو دزانە بگەنەوہ
يەك بەتايبەت كە باب كچى خۇى دەكوژى، يان مېرد
ژنى خۇى و كور باوك و دايك و خوشك و ئەو كوشت و

برپه‌ی له‌سه‌ر زه‌وی هه‌یه، هه‌ر هه‌مووی بگوازریته‌وه
 ئه‌و، ئاخ‌ر دواتر ده‌بی له‌وی چکاره‌ساتیك بقه‌ومی،
 بلیی گیانی تۆله ئه‌ویش خه‌لتانی خوین نه‌کا؟! ئیدی
 له‌و خه‌یالانه‌دا بووم هاتمه‌وه سه‌ر خووم و زۆر به
 خیرایی سه‌رنجه‌کانم گواستنه‌وه و ئه‌وه‌ی زۆریش
 سه‌رسامی کردم نه‌ جنه‌که‌ی هاوړپم و نه
 بوونه‌وه ره‌کانیدی به‌نیگاو سه‌رنجه‌کانم نیگه‌ران
 نه‌بوون.

به‌ئاگاو ده‌مویست به‌ پرسپاری زیاتر سه‌رنج و
 بیرکردنه‌وه‌کانم لای ئه‌وان نه‌هیلم به‌لام وه‌لامه
 پیش‌وه‌خته‌که‌ی ئه‌وان و زانیاریه‌کانیان سه‌رسامیان
 کردبووم، نه‌شم ده‌توانی بپه‌دنگ دانیشم و ئه‌وان
 وه‌لامی من بده‌نه‌وه، هه‌ر له‌و ساته‌ پر له‌ خه‌یالانه‌دا
 بووم که ساروخیکی دروستکراوی ده‌ستی ئامانج به
 نیوان ئیمه‌دا تیپه‌ری، منیش سه‌رنجم که‌وته سه‌ر ئه‌و
 منداله‌ی که دئنا بووم ئامانجه‌و به‌لام نه‌مه‌ده‌توانی
 پرسپاری زیاتری له‌باره‌وه بکه‌م، ئامانجی براده‌ری

منداللى من و نه ناسيا وه كهى ئىستاي سهر
ئەستىرە يە كىدى، بۆ يە كه مجار ئاورپىكى پىر لە ماناي
لېدامە وە، ئەو يە كه م گىرنگى دانى ئە و بوو بە من،
خورپە يەك وەك بروسكە يەكى بارگاوى جەستەى
سپىر كىردم و بە لأم ديسانە وە نە متوانى يەك پىرسىارىدى
لە بارە وە بكەم، بۆ يە تا سەرنجى ئەوان لە خۆم و
ئاورە كهى ئامانج دوور خەمە وە پىرسىم ئاشناى
گەر دوون يان ئەستىرە كهى ئىمەن؟

ئەوان پىكە نىن و يە كىكىان گوتى:

هەتا ئىستاش ئەستىرە كهى ئىو بە دەست خاوەن
هېزەكانە وە يە، تا وەكو هەرخەرىكى بەرە مەھىنانى وزەو
ئاسن بن، ئاشتى و ئارامى نابىنن، لە لای ئىو پارت و
حكومەت و بەرپىرس هە يە، ئەوانە دەسە ئاتيان لە سەر
كە و لى ئىو فراوان دەكەن، بۆ يە سەدان جار ئىو
كۆيلا يە تىتان زياترە لە ئازادى، پىتوانە بى دۆزىنە وەى
ئەو ژيانە سەرەتايىەى ئىمە لە دواكە و تويىە وە بى
نە خىر باپىرانمان دواى ئەزمونىكى زۆر دوا جار

سەرھەتاكاني ژيانيان كرددۆتە پيۋەرى ئەو
خۇشگوزەرانىيە تىيدايىن، رىك پىچەوانەى ئىوۋە كە
ھەر خەرىكى درووستكردىنى ھىزو زالبوونن بەسەر
يەكتريدا.

يەك لەو دوو بوونەوۋەرە كە لەراستيدا مروفىكى
ئاسايى لايخۇمان بوو ھەئىدايەو گوتى:

تا ھەمووتان لە ژيان و بەرھەم و ماندووبووندا
يەكسان نەبن كۆيلەن.

ھەئىدايەو گوتە:

ئىمە رىكخراو پارتى سۇشياسستيمان ھەيە و كار بۇ
ئەو يەكسانىيە دەكەين كە جەنابتان باسى دەكەن.

گوتى: پارتەكانى ئىوۋە سەرۆكيان ھەيەو لەماف و
ئەركدا يەكسان نين، بۇيە ئىوۋە كۆيلەن باپيرانمان ئەو
حىكايەتانەى ئىوۋەيان بۇ تۆمار كرددووين ئىستا
بوونەتە فۆلكلور مندالەكانمانى پىدەترسىنين، ھەرۋەكو
ئەو كۆشكە بەرزانەى كە لەسەر ئەستىرەكەى ئىمەش

هەن و بەزمانى خۇمان لەسەريان نووسراوه (كۆشكى
ديكتاتورەكان)

كاتيڭ ويستم داواى چوونە ئەوى بكمە تا بەچاوى
خۇم ببينم و پييان بلیم ئیوش بەو سەردەمەى
ئیمەدا تیپەرپون و ديكتاتورتان هەبووه و جياوازيتان
لەگەل ئیمە نییه، حەزم لیبوو تیيان بگەیهنم که
ئەوانیش سیاسیانە بیر دەکنەوه هەرودەك ئەو
گفتوگوئیەى ئیستای نیوانمان، دەمويست بلیم ئیوش
دەماريکی ئایدیۆلۆژی لە هزرتان چەسپیوه و تا ئیستاش
نەتان توانیوه خوی لی رزگارکەن، بەلام دەرفەتیان
نەدامی و ئەویدی هەئیدایه و گوتی:

پیویست ناکات داواى چوونە ئەوى بکهى چونکه خۆت
کریچی ديكتاتوریکى، لەشارو ولت و ئەستیرهکەى ئیوه
چەندین بەرامبەر کۆشكى ديكتاتورەکانى لییه، تو له
ئەستیرهى ديكتاتورەکانه وه هاتووى، زورتان ماوه
بگەن بەو ژيانە سادەى ئیمە، پیشت وانەبى زانیاریمان
لەسەر ئەستیرهکەى ئیوه نییه، وینەى ئەستیرهکەى

ئىۋەمان لايەو بە ولتاتى ترس ناۋى دەبەين، چونكە خۇتان خودا بۇخۇتان و نوينەرو سەرگرده بۇخۇتان دروست دەكەن و دواتریش لەناوتان دەبەن، باپيرانمان سەردانى ئىۋەيان كردهو نەيان تۋانىۋە لەنىۋ ئەو ھەموو جياۋازيانەى ئىۋەدا بىمىننەو، بەتايبەتیش ئەو زانىارىانەمان لايە، كە ئىۋەى بوونەوەر خەرىكى لەناوبردى ئەو ئەستىرە نازدارەن كە سەرچاۋەى ژيانى ئىۋەيە، لەسەرەوۋە تۋىكلەكەى دادەتاشن و كۆشكى دىكتاتورەكانى پى درووست دەكەن، ناۋەكەشى دەكۆلن و خۇتان و جوانىەكانى پىدەسوتىنن، ئىۋە بىئاگا كەوتونە وىزەى خۇتان و بەدەستى خۇتان گۆر بۇخۇتان ھەلدەكەنن، تەمەنى ئەستىرەكەى ئىۋە زۆر كورت بوەو ئاۋا بىروا دەستان لەبنى ھەمبانەكەوۋە دەردەچى.

زانىارىە وردو راستەكەى ئەوان، جىگەى سەرنجەم بوون، دىاربوو زۆر شتياں لەبارەى ئىمەوۋە دەزانى و دەشيان زانى لەنىۋ ھزرى مندا چ ھەيە، بۇيە لە

بارودوخىكى دەروونى زۆر خراپدا بووم، ئامانج جاريكىدى ساروخەكەى ھەئدايەوۋە لەگەل برادەرە نامۆكەى خەرىكى تاقىكردنەوۋەى ساروخى گەورەترو بەرزفرتەر بوون، ئەگەرچى گىرنگى پېنەدام بەلام تىي گەياندم كە خەرىكى ئەو داھىنانەيە كە بەمندالى ئىمە بەدوويدا دەگەرپاين، دەيويست لىم نزيك بىتەوۋە پىم بلى كە راستە ھىشتا بچوكم بەلام فيرە خوئندەوارى بووم و سالى ئىرەش جياوازە لە گەل سالى ولاتى مە، ئەوانە خەياللىكى كتوپر بوون بە مىشكەدا رەت دەبوون.

زۆرىنەى ئەو پرسىارانەى دامنابوو بيانكەم قوتەم دانەوۋە، دەمزانى لەدىدى ئەوانەوۋە ئىمە درندەين، تەواوى ئەو چاكسازى و پەيرەوۋە ناوخۇيىانەى حزب و دەستوورە جۇراوجۆرەكانى حكومەتان لای ئەوان بوونەتە فۆلكلور، دەزانن لەبرى يەكسانى جياوازىەكان فراوانتر دەكات ، ئەوان نىگەرانى ئىمەن و ئەو قۇناغانەيان تىپەراندوۋە، كەئىمە ھىشتا لە

سەرھەتاکانیداین، بەلام بیرکردنەوہ سیاسی و قسە
قەلەوہکانیان گومانى لا درووستدەکردم، بۆیە
بەرلەوہى باس لە سیاسەت و ئەو شتانە بکەم کە
دەمزانی ئەوانى پى تۆرە دەبن، بەر لەوہى ئەوان
وہلامى حازر بەدەستم بۆ بہاویں و بیدەنگم کەن.
گوتە: حەزدەکەم لای ئیوہ بمینمەوہو مالۆچکەيەکم
ہەبى.

ہەردووکیان زۆر پیکەنین دیار بوو پرسیارەکەم لای
ئەوان زۆر بیبايەخ بوو، تاقەتى وەلامدانەوہیان نەبوو،
یان لە دلى خۆیاندا گوتویانە ئەو بيميشکە قەشمەرى
سەر ئەستیرەکەى خۆیانەو ہاتووہ تا ئیمەش
قەشمەرکا.

یەکیکیان پەنجەى بۆ بنارى چيايەكى سەر بەتەم
راکيشا و گوتى:

ہەر لیروہ تا ئەوئ خانۆچکەى جوانن و
زۆرینەشيان بەتالڻ، ئیمە دروستیان دەکەين و
دەیدەينە ئەوانەى نيانە، بۆ ئەو خيزانانەى تازە

دروستدەبن، تا ھەموان وەگو يەك بن و كەس لەويدى
زياترى نەبى، كەس بيمال نەبى و بوك و زاواگان
خەمى بيجيگەييان نەبىت، بەئام تۆيەكى كرىچى سەر
ئەستىرەكەى خۆت، بە ھزرىكى سىياسى و جياوازى
دىنى و خۆويستىەو دەتەوى ژيانىكى شايستەت
دەستكەوى، باشە نىشتمان و خىزانەكەت جىدەھىلى؟
تەنيا بىر لەخۆت دەكەيەو و دلتياين لىرەش وادەبى
چونكە ژيانى ھەرەوھزى لای ئىو بەگۆتا ھاتو و
ھەرکەسەو خەمى خۆى دەخوا برا ئاگای لەبرا نەماو و
ئەوھتا تۆش بە تەنى بىر لەخۆت دەكەيەو.

ئەوھيان زۆر زۆر بلى بوو ھەر لەو دەم وپلانەى سەر
تيقيەكانى خۆمان دەچوو كە دەرفەتى كەس نادەن و
شەلم كویرم وەناو دەكەون بەبى ئەوھى حساب بو
بەرامبەرەكەيان بکەن.

ھەر درىژەى داىەو گوتى:

ئاخر ئىرە جيگەى ئەوانە نابىتەو كە لەوانى دى
دەدەن، ئاسن بەكار دەھىنن و توندوتىژى ئەنجام

دەدەن، خىيانەت لە ھاوژىنەكانيان دەكەن و چەند ژنىكى ئاشكراو دەيانى نەينيان ھەيە، ھەروەك ئەو سەرنجە سىكسىەى تۆكە لە كەسەكانى ئىمەتدا، تۆ بۆئەوى لە شەرە تەفەنگى سەر شەقامەكانى شارەكەت و يەكتەر كوشتن و راوەدوونان رزگارت بىت، پەنات بۆ خواردنەووە بردوو، ئەووە راكردنە و ئىرەش جىگەى راكردووان نابىتەووە، چونكە جىگەى خىيانەتكارو چەتەو ياخى بوان نىيە، ئەگەرچى ئىمە رىز لە ميوان و تەواوى نامۆكان دەگرىن بەلام دواى خویندنەووەى ھزرى تۆو ئەو پەرسىارە ترسناكانەى لەبارەى دىن و پارت و بەرىكخراو كەردنى ئىمەووە كەردت، بەتايبەت كە دەتەوئى لىرەووە نەخشەى جەنگىكى درىژخايەن داگىرسىنى بەرزگار كەردنى نىشتمانەكەت و تۆلەكەردنەووە لە رژىمە نەيارەكان.

بۆيە برۆووە ئەوئى ھەولەدە لە مالاكەى خۆتەووە دەست بە گۆرانكارىيەكان بكەى، بىرىك لەو جىياوازيە زۆرانەى نىرو مى و گەورەو بچوك و رەشو سىپى بكەووەو ئەوسا

تيددهگه‌ي ئيره بو تو ناشي، به‌تايبه‌تي تو هه‌لگري
 كلتوريكي هيئده ناشيريني كه خانومان دايه‌ي ده‌چيه
 ناوي و بير له سيمليدان و داگير كردني زه‌ويه‌كاني
 ده‌وروبه‌ري و ته‌نانه‌ت بو‌ت بكري لي‌ره‌ش هه‌ولي
 به‌كريداني ئه‌وانيدي ده‌ده‌ي چونكه خوت كريچي،
 گياني هاوكاري ئه‌وانيدي لاي ئيوه بزر بوه و گنده‌لي
 هه‌مواني ناشيرين كردوون، هه‌روابيتته‌وه گياني
 رابه‌رايه‌تي له گوته‌كاني تو‌دا هه‌يه نابيني له
 پيناسه‌كه‌ت نوسراوه سه‌روك خيزان، لاي ئيمه تاكي
 خيزانه‌كان وه‌كو يه‌كن، ئه‌و كلتورانه ئاوا به‌ئاساني ليت
 نابنه‌وه دوور نيينه لي‌ره هه‌ولده‌ي شانه‌و دواتر ري‌كخراو
 ئه‌وجار حزبيش درووستكه‌ي، ده‌زاني ئه‌و شتانه لي‌ره
 پروپووجن و به‌مه‌ترسي گه‌وره ئه‌ژمار ده‌كرين، باشتره
 خوت به‌خوتبي و هيلانه‌كاني ئيمه‌ش پيس نه‌كه‌ي.

هه‌ستم كرد زور به‌نه‌رمي و حه‌ليمي هه‌موانيان
 كردينه درنده و زه‌ويه‌كه‌ي ئيمه‌يان كردوته مه‌كوي
 درنده‌كان، چه‌ند ئه‌وان به‌تايبه‌ت ره‌زاگرانه‌كه قسه‌ي

دەکرد ھېندە زياتر دەمارى پياوھتيم دەجولئا، ھەستەم
کرد ئەمەن بە شايستەى ئەوھش نازانن بېمە سەرۆكى
خيزانەكەى خۆشم ، يان زانيارى لەسەر برادەرېكى
بېگوناحى منداليم بزانم، چاوم سوور داگەرپابوو ھەموو
گوتەكانى ئەوانم بە ھەرەشەو سوگايەتى دانا، چونكە
ھيچ بايەخيكيان بۆ منى كرېچى سەر ئەستېرەكەى
خۆمان دانەنا، دواتر دەتگوت جاسوسى ناو ھزرى
ئيمەن و بەبى شەرم ھەموانيان كرىنە خېو، رقم
ئەستوور ئەستوور ببوو، خەريك بوو بەھەموو ھېزم
بۆكسېك لەناو دەمى يەكيان دەم و كەللەيەكيش لە
تەختى نيوچەوانى ئەوى ديدەم، پييان بلېم لە بەعس
نەترساوم، لە چياگان چەندىن سال شەقم لە دارو
بەردانداو، ھەى خويپرى و ناجنسىنە ئيوە كين
سەرزەنشتى ئيمە دەكەن، خودا شاھيدە ئەمەريكا و
روسيا پيتان بزانن بەنەوھويەك مەحوتان دەكەنەو،
خۆ ئەگەر ئەو ھاورپيە چين بزانن بە درندەى

دادەنڤن، ئەو ە رووی موڤه که کانڤان ئەوانەى ەه لگىرى
 کلاو ەى نەو ەوڤن لە ئڤو ە دەکەن و تەفرو تووناتان دەکا.
 ەردووک دەمارى ئەولاو ئەولای نڤوچەوانم ەستا
 بوون، سڤڤنەى چاوم سوور داگەر ڤابوو، پتت لڤدا ڤام
 دەتەفڤم، ئاخم بۆ ئەو ە دەخواست که بەبڤ چەک
 ەاتووم، خۆئەگەر چەکم لەگەل خۆم ەڤنابا حەفتاو
 پڤنچڤەکم لڤخالڤ دەکردنەو ەو دەمکردنە بڤژڤنگ،
 حەزم لڤبوو بە چڤرنوو که کانم دەموچاوى ەردووگان
 دامالڤە خوارڤ، پڤشڤان بلڤم ەى بڤقڤمەتڤنە بۆ ئڤمە
 بەو حشى دادەنڤن، سڤقەتان ەبڤت ئەگەر جنەکەى
 ەاورڤم نەبوایە شەقڤى ئەو ەندە قاڤم تڤه لڤدەدان
 ەردووگانم قۆر دەکردن، دەمخەساندن و واملڤدەکردن
 نانڤ ئڤلە لڤلای لەت نەکەنەو ە، ئاخ نەمدەوڤرا
 پڤسڤارڤشڤان لڤبکەم، ئەو پڤسڤارەى لەلای ئڤمە
 جوانترڤن و نەرمترڤن پڤسڤارە بۆ کەسایەتڤەکانمان،
 دەموڤست لەوانڤ بکەم که چڤ پڤمڤڤدەگەنڤن، ئامانجڤ
 برادەرى خڤرلەخۆ نەدڤوم دۆزڤبوو ە، بە قسەى ەلەق

وبەلەق لىيان دوور دەخستەمەو، بەزاتى خۇاى ئەگەر
لەبەر خاترى سومعەى ئەستىرە داماوەگەى خۇمان
نەبا دەمارى كەرىەتى دەىگرتەم و (بەژنى خۇشم
تەماشانە دەکردن و دەمکردنە پەرۇى بىنۆىژى) ئاخىر
ئەمن مىوانى وان بووم نەمىوەكىان بۇ ھىنام و
نەپىكىك خواردنەوھىان دامى، بەلام چونكە جنەگەى
ھاوړىم ھەمىشە دەىكردمە پالەوان لەوئش كارىخۇى
كردوو لەناخەوہ پىپى گوتەم:

ھەتىو ئەوہ بىر لەچى دەگەىەوہ ئەوانە پىاوى
چاكن، يەك ھەلە بەگەى سنوورداشت دەگەنەوہ،
دانبەخۇتدا بگروہ باشتر تىيان بگە، نابىنى ھزرى تۇ
دەخوئننەوہو ھەر پىتپىدەگەنن.

ئى خۇ ئەمنىش داروبەرد نەبووم لەشەرمان و لەو
ھەموو ھىرشەى كردىانە سەر بنىادەمى سەر
ئەستىرەگەمان، ئارەقەى رەشوشىنم دەرکرد، بە قسەى
جنەگەى ھاوړىم نەكردوو وىستم وەبن خۇمىاندم و
كەمىك دەموچاوىان بشىلم، چاوم لە خرگە بەردىك

گيړا تا له تهپلى سهریاندهم، ئه‌مما دهستم نه‌که‌وت،
 دهستم به ناوگو که له‌که‌مدا هی‌نا به‌لگو چه‌قۆ یان
 خه‌نجه‌ریکم پی‌ییت تا وه‌ك شوتی قاشقاشیان که‌م هه‌ر
 نه‌بوو، ناچار هی‌رشم کرده سهریان و پی‌ش ئه‌وه‌ی
 دهستم بگاته دهموچاویان به‌رله‌وه‌ی یه‌خه‌یان بگرم و
 دهمو قه‌پۆزیان ته‌عدیلکه‌م، به‌دووان گرتیانم و هه‌ئیان
 دامه‌ چه‌وای وه‌ك کۆلاره به‌گه‌ردووندا ئاواره‌یان کردم،
 له‌و ساته نه‌هامه‌تییه‌دا بوو بۆیه‌که‌م جار ده‌نگی
 ئامانجی براده‌ری مندالیم هاته‌وه به‌رگویم و هاواری
 کرد (رزگارمکه) له‌گه‌ل ته‌وژمی هه‌ل‌دانم بۆ ئاسمان
 دواجار سیمای ئامانجم به‌ گریانه‌وه‌ دی که‌ گرنگی
 پی‌ده‌دام، به‌لام نه‌یده‌وی‌را به‌ئاشکرا راستییه‌گان ده‌رخا،
 ساروخیکی پته‌و که‌ به‌خیرایی من ئاسمانی ده‌بپری
 نامه‌یه‌کی روونی ئامانج بوو بۆ من، به‌لام نه‌توانیم
 بی‌گرم نه‌ ئه‌ویش گه‌شته‌ من، به‌لام له‌گه‌ل‌من له
 پی‌ش‌پ‌رکیدا بوو، به‌ورپی‌یه‌ی پی‌یدا هاته‌بووم به‌ده‌ست
 به‌تالی هه‌ربه‌وی‌یاندا گه‌راندمه‌وه‌و به‌کونفه‌یه‌کونی‌ک

لەسەر زەوى تەپەم لىھات، ھەر رىك وەك ئەو تەپەپەھى
كە لەسەربانەوہ خۆم ھەلدا بۆسەر لەكەو نەيگەشتمى
، كە چاوم كردهوہ لەسەر تەختەى نووستن كەوتوومە
خوارو ئارەقەپەھىكى زۆرم كردهوہ، ھاوژينەكەم يەك
دۆلكە بەفراوى دامى بينم پيۋەنا و نيوہم كرد، ئەوجار
پيى گوتەم :

ھا كابرا ئەو ھاتوھاوارەت لەچ بوو؟

گوتەم:

ھىچ، پياسەپەھىكەم بە گەردووندا كرد، بونىادەمى
ئەويىم ديتنەوہو سەگبابانە لەويۋە ھەئياندامەوہ سەر
زەوى، ئەوئيش دەيزانى مەستەم و بەخىرايى
خواردوومەتەوہ پيى گوتەم:

ئەوہ پيىدەچيىت ميوانە دیندارە ناوختەكەى ئىوارى
دوعاى ليكرەبى، بۆپە كەمىك تىكچووى، ئەميش دەمەم
بە نيوہ دۆلكە ئاوەكەى ديكەوہ ناو چۆرايم ليپرى.

گوتەم: كارەبا نەھاتۆتەوہ؟

ھاۋزىنەكەم گوتى: نا بەلام تەقەيەكى زۆر لەوبەرى
شار ھەبوو پىدەچىت گىراپىتەوہ.

ھەر لە قسەكانى نەبوۋە رىزىك گوللەى ئاگردار
بەسەر ئىمەدا تىپەرپىن و وىزە وىزىان بەرگويمان
كەوت، ئىدى تەواو دىنيا بوومەوہ كە لەسەر
ئەستىرەكەى خۇمانەم و تۆزى نامۆيم بەم دەنگە
ئاشنايە لىبۆوہ.

لەبەر ئەوہى بنىادەمەكانى ئەوئ شەروشۆرپان زۆر
پىناشىرىن بوو پىرسىارى دىم نەكرد تەنيا گوتەم:

ھىچ پىكىك نەماوہ بىخۆمەوہ؟

گوتى:

ھا دەلىئى ھەزەت لىيە ئەوچارەش وەبەر شەقانت دەن
و فرىتدەنەوہ سەر زەوئ.

وہلامە نەدايەوہ، بەلام تىگەيشتم ئەو ئاگائى لە
نەينىەكانى گەردوون نىيە، نامۆيى نەديوہ و نازانى
ئىمەى خارائو لەناو جەنگو ئاوارەبوونەكاندا، بووينەتە
كەرەستەى نىگەرانىەكان و لە قورسى و نەھامەتىيەكان

راهاتووین، نامۆکان و خه لکی بیانی، چیژی هاتنه وهی کاره باو شوپره شوپری هاتنه وهی ئاوی به لوعه بیان نه کردوو، نازانن نه و ساته ی که له مردن رزگارت ده بیته چهنده خو شه؟ نه وان ئازادو فی ره ئارامین و سپی بوونه وهی پیستی نیو به ندیخانه بیان نه دیوه، قهت فرۆکه به سه ریاندا نه پشاوته وه و تۆزو خو لی خاپوور بوونی ولاتیکیان به سه ردا نه باریوه، کوا تامی گوشتی ئاسکو که و و بالنده کیویه کانیا ن کردوو؟ پیموانییه مردنی به گو مه ل و ده سکه وتی به گو مه لیان دیبی.

بویه سه رم خسته وه سه ر سه ری نه که و ته وا و به ئاگا وه بیرم له دوا سه ر نه جه کانی ئامانج ده کرده وه پربوون له و کو ده نه ئینیانه ی که تا سه ر ده می کیدی نا کرینه وه، تیگه ی شتم که ئامانجی برادهری مندالییم وریابوو نه گه رچی گو پرا نکاریش به سیما و بالاشمدا هاتوون، به لام نه منی ناسیوه ته وه، ئیستاش له سه ره تاکانی شیوازی فرین ده گه ری، تاخوی له بی که سی و گو شه گیری قوتارکا، منداله کانی نه ویش فی ره یاخی بوون ده کات و

ئەو پلانەكانى ئىرەي لەبىر ماوە دەتوانى (داو بۆ
بالندەو تەلە بۆ ئاژەل و بۆسە بۆ مروفەكانى ئەوى
دانى)، ئەو هېشتا مندالە بەلام دووا سەرنج و ھاوارى
ئەو لەگويمدا دەزرنگىتەو، ھەر لەسەر ئەستىرەكە
نامەى بۆ ھاويشتم بەلام تىي نەگەيشتم، ھەلىدايە
ئاسمان و بۆم نەگىرايەو، كەچى تىيگەياندم كە گرنگى
نەدانەكەى بەمن بۆ خاترى من بوو، ھىمايەك بوو پىر
لەوفاو خۇشەويستى، نەخشەيەك بوو بۆ جارىكىدى
بىننەوئەى يەكتر.

ئىستا ساروخەكەى ئەو لەنىو گەردووندايە نامەيەكى
پىچراوئەى نەينىيەو لە خولگەى ئەستىرەكەى خۇيان
دەرچووو نازاندري كەى دەگاتە خولگەى زەوى، بۆيە
تەنيا بە دۆزىنەوئەى ئەم نامەيە نەينىيەكانى گەردوون
ئاشكرا دەبن و دەبىتە يەكەم زانىارى كە لە ژيانىكىدى
سەر ئەستىرەيەكى نامۆ بۆ ئىمەى تەنيا نىردرابىت.

چاپكراوهكانى نووسەر

- 1- چراكان ناکوژیننه وه.....شيعر
- 2- نالهی چیا په نایهك بۆ تاشهكان.....کۆمهله
چیرۆك
- 3- دلۆپه.....تایبەت به لاوان
- 4- سمه جاويدان.....کۆمهله چیرۆك
- 5- جن بۆ خۆيم دهبا.....رۆمان
- 6- هیلانهیهك له پهشمهك ئامادهیه بۆ چاپ